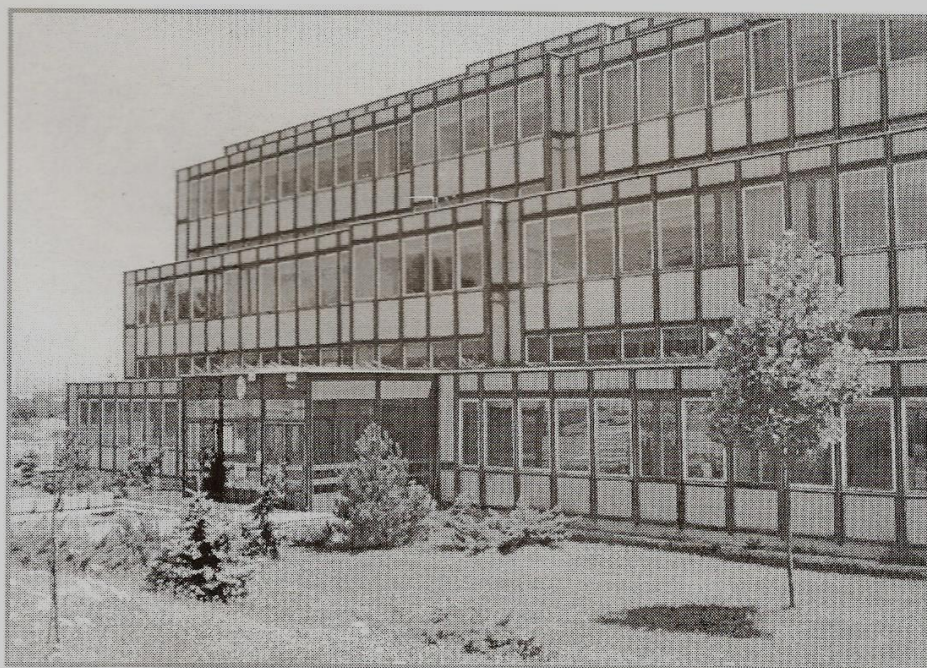

1979-2000

A Diadal úti Általános Iskola

Jubileumi évkönyve

**Ficsór
autóház
Kft.**

Ficsór Autóház Kft.

Budapest, 1106 Fehér út 7.

Tel.: 260-1122, 261-1122

Fax: 262-6610

E-mail: ficsor.autohaz@matavnet.hu

WEB: www.ficsor.hu

25-30%-

kal

olcsóbban

VÁSÁROLJON

nagyker áron

A legjobbat a legolcsóbban a kizárólagos képvisellettől
ingyenes 24 órás házhozszállítással bárhová!

BWA alufelni – kérje katalógusunkat.

Gumi és Felni Kis- és Nagykereskedelem
Autó – Felni – Gumiszerviz

Közzétette:

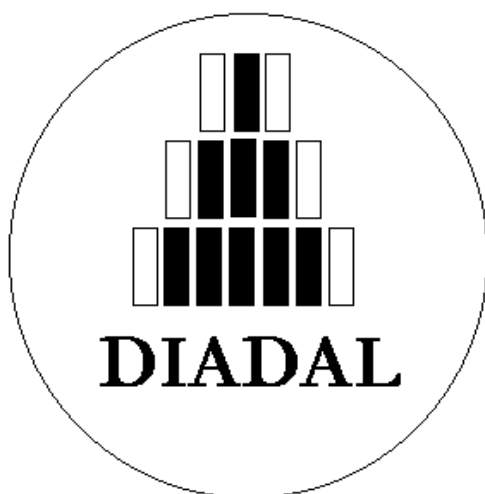
OLEJNIK ILONA
Igazgató

Szerkesztette:

RAFFAY GÁBOR
Igazgatóhelyettes

Felelős kiadó:

A RÁKOSCSABA-ÚJTELEPI DIÁKOKÉRT ALAPÍTVÁNY
KURATÓRIUMA

A borítólapon látható fénykép az iskolaépület 1979-es állapotát ábrázolja.

Készült:Farkas Nyomda Kft.

Felelős vezető:Farkas Domonkos

KÖSZÖNET

Az évkönyv megjelentetésére az alábbi szervezetek és személyek segítő szándéka, anyagi támogatása nélkül nem lett volna módunk.

FŐVÁROS XVII. KERÜLET ÖNKORMÁNYZATÁNAK OKTATÁSI BIZOTTSÁGA

FŐVÁROS XVII. KERÜLET ÖNKORMÁNYZATÁNAK PÉNZÜGYI BIZOTTSÁGA

RAJKAI TIBOR ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐ ÚR

POCSAI ESZTER ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐ ASSZONY

**SEAT MENDE 2000 AUTÓCENTRUM KFT ÉS
MAROSHEGYI ALFRÉD ÚR CÉGTULAJDONOS**

**RAUCH HUNGÁRIA ÉS
JÜRGEN RAUCH ÚR CÉGTULAJDONOS**

FICSOR AUTÓHÁZ KFT

FICSOR JÁNOS ÚR CÉGTULAJDONOS

RÁKOSCSABA-ÚJTELEPI DIÁKOKÉRT ALAPÍTVÁNY

RÁKOSCSABA-ÚJTELEPÉRT EGYESÜLET

ESCORT VÉDELMI SZOLGÁLAT

Támogatásukat a Diadal Úti Általános Iskola ezúton is köszöni.

Kedves Olvasónk!

Az évkönyv megvásárlásával iskolai alapítványunk céljainak megvalósítását segíti.

2001. február

Köszönettel

a Szerkesztő

A RÁKOSCSABA-ÚJTELEPI DIÁKOKÉRT ALAPÍTVÁNY

Iskolai munkánk legfőbb támogatója, a szülői közadakozásból 1991. november 25-én megszületett alapítványunk (**Sz.száma: 11717009-20025067**) melyet a Fővárosi Bíróság 2363 sorszám alapján nyilvántartásba vett. Az alapítók célja volt az iskolánk tanulói ifjúságának támogatása, azok művelődési, sport- és szabadidős lehetőségeinek bővítésében, egészséges testi fejlődésük elősegítésében, a kor követelményeinek megfelelő idegen nyelvtudás megszerzésében, a diákok hely- és környezetismereti tájékozottságának bővítésében.

AZ ALAPÍTÓK:

PATAI SÁNDORNÉ
RADICS TIBORNÉ
DR DEBRECENI MARIANN
BODÁNÉ SISKOVITS ZSUZSA
SÜMEGHY ÁRPÁD
MOGYORÓSI JÁNOSNÉ
BAKOS LAJOS, MINT ISKOLAIGAZGATÓ
A DIÁKÖNKORMÁNYZAT VAGYONÁVAL

A KURATÓRIUM JELENLEGI TAGJAI:

HOLÉRY SÁNDOR ELNÖK
BANYA LÁSZLÓNÉ TITKÁR
FEHÉR MIKLÓSNÉ PEDAGÓGUS
KÜTREIBER SÁNDORNÉ PEDAGÓGUS
NAGY MÁRIA SZÜLŐ
HOSSZÚ GÁBORNÉ SZÜLŐ
GÖNCZÖL JÓZSEFNÉ SZÜLŐ
MÓZES GYÖRGY SZÜLŐ
MÓZES TIBORNÉ SZÜLŐ

Alapítványunk kezdeti tőkéjét 35 000 Ft készpénz és néhány tárgyi adomány képezte. Kezdetben szerény keretek között működött az alapítvány. A kezdő tőkét szülői és vállalkozói adományok gyarapították. Kilenc tagú kuratórium felügyelete biztosította, hogy a megalapozott pályázatok alapján megítélt összegek valóban a kitűzött célok megvalósulását szolgálják.

A kezdeti tőkét a TB alap 150 000 Ft céltámogatása emelte, melyet a salakos sportpálya felújítására használtunk fel. Ebben az időszakban Gém Judit és Révész Szilárd önkormányzati képviselők is jelentős összeggel, 50 – 50 000 Ft-tal támogattak minket.

Alapítványunk több ízben is jó hangulatú iskolai bált szervezett, hogy céljait és eredményeit ismertesse az alapítókkal és azokkal a szülőkkel, akik megváltott belépőjegyükkel járultak hozzá a rendezvény anyagi sikeréhez. Ezek voltak azok az alkalmak, melyeknél a szülők és vállalkozók rokonszenvét megnyertük nyíltságunkkal. Megbizonyosodhattak arról, hogy támogatásuk valóban a gyerekekhez jut és az oktatás és nevelés iskolai eszköztárát bővíti.

A szülők eleinte egyéni felajánlásaikkal segítették az alapítványt. A vállalkozók nagyobb összegű befizetéseit az ösztönözte, hogy idővel megszereztük azt a jogot, hogy a számunkra befizetett pénzösszeg bizonyos százalékát leírhatták a jövedelemadójukból. 1998. januárjától alapítványunk közhasznú szervezetté minősült át, e jogállás még kedvezőbb feltételeket biztosított az adományfelajánlóknak.

Számtalan iskolai rendezvénynek, kiegészítő oktatási programnak, eszközbővítésnek forrása ezen alapítvány.

Lehetőség nyílt arra, hogy azok a gyerekek is részt vegyenek az önköltséges úszásoktatásban, akiknek a családja ezt anyagi és egyéb okok miatt nem tudta volna vállalni. Szülői kérvény alapján nyújtott ilyen típusú segítséget a kuratórium több iskolai program alkalmával is.

Támogattuk a tehetséges, kiemelkedő eredményekre törekvő tanulók egyéni kezdeményezéseit is. A TIT-es feladatmegoldó versenyek nevezési díjaiból is igyekszünk erőnk szerint átvállalni anyagi terheket. Az iskola színeiben budapesti futóversenyeken induló tanulók nevezési díjait e forrásból vállaltuk át. Az alapítványi bálakon és kerületi rendezvényeken jó hírünket öregbítő iskolai RSG – csoport (Ritmikus Sportgimnasztikai Csoport) felszereléseinek megvásárlását is az alapítvány állta.

Igyekszünk segíteni az iskola hagyományteremtő törekvéseit, hisz díjakkal támogatjuk az évente megrendezésre kerülő Diadal Gálát, melyen a kerületi versenyeken eredményt elérő diákjaink lépnek fel jutalomátadáskor arra a színpadra, melyet a szponzori támogatás mellett kuratóriumunk építtetett.

Alapítványi forrásból sikerült fejleszteni például az idegen nyelvi, biológia, kémia, matematika és számítástechnikai tantárgyaink valamint a tornaszertárunk eszközállományát. Az elmúlt években indult furulya szakkörünk hangszereit és kottáit az alapítvány vásárolta meg, a folyamatosan meg-megújuló diákszínpadunk is az alapítvány segítségével vásárolhatott hangosító berendezést.

Máig köszönettel gondolunk az alapítókra és későbbi adományozóinkra, hisz az elhatározásuk és adakozásuk nyomán született alapítvány tőkéje nélkül ma már elképzelhetetlen lenne az iskola pedagógiai elképzeléseinek finanszírozása. Ennek bizonyosságaként álljon itt részletezve, hogy az elmúlt kilenc év alatt az alapító okiratban foglalt célkitűzések finanszírozása hogyan alakult a gyakorlatban.

Megfogalmazott célok	Támogatott iskolai tevékenységek
Egyéni és közösségi kezdeményezések segítése	Furulyaszakkör hangszereinek vásárlása. Iskolai színjátszó szakkör díszletének anyagköltségei. Iskolai néptánc csoport ruhái.
Iskola pedagógiai tevékenységének ismertetése	Iskoláról készült kiadványok, tájékoztatók szerkesztése, megjelentetése (pl. Aula iskolaújság, „Első becsengetés”, jelen kiadvány... stb) Alapítványi bálók Fennállásunk 20. évfordulós ünnepségsorozatának finanszírozása
Kapcsolatok ápolása más szervezetekkel a diákok művelődése érdekében	Közoktatási Modernizációs Közalapítvány Csekovszky Árpád Művelődési Ház – Újtelepi Vígságok Rákoscabai Művelődési Ház Naplás Alapítvány
Központi, állami támogatások szerzése	Iskola nyári táborának támogatása.
Oktatási feladatok eszközkészletének bővítése	Zongorahangolások. Iskolai diákszínpad építése és későbbi felújítása. Számítástechnika és technika tantárgyak eszközeinek (programok, anyagok) beszerzése. Történelmi szemléltető eszközök. Szakköri és napközis foglalkozások támogatása. Fizika, kémia és biológia tantárgyakhoz beszerzés. „Rákoscaba 930 éves” kiállítás és kiadvány támogatása a helytörténeti ismeretek bővítése érdekében. Iskolai könyvtár támogatása. Fejlesztő pedagógiai szaktanterem felszereltségének folyamatos bővítése, pl. hallásvizsgáló.
Nagyobb értékű beszerzések	AMIGA-MEFI számítógép vásárlása. TV – videó vásárlások. Erősítőberendezés megépíttetése a diákszínpadhoz és iskolai rendezvényekhez.
Iskolán kívüli szervezett művelődési és szabadidős lehetőségek bővítése	Erdei táborok osztálykirándulások támogatása. Drámatagozatos osztályok tanulói kézikönyveinek másolása és színházjegyeikhez történő hozzájárulás. Gödöllői Kastélymúzeum és egyéb múzeumlátogatások a magyar kultúra napja alkalmával. Megismerő-képességeket Fejlesztő Stúdió tanfolyama.
Sporttevékenységek támogatása	Az iskolai Ritmikus Sportgimnasztikai Csoport valamint a tornacsapatok támogatása. Futóversenyek nevezési díjai (pl.: AVON, LIBRESS, VI-LÁGFUTÁS, MC DONALD’S, 48-as emlékfutás) Hozzájárulás úszásoktatáshoz. Sporteszközök beszerzése, pótlása (pl.: teniszütő, röplabda)
Idegen nyelvtanulás segítése	Kazetták, szótárak, segédkönyvek, munkafüzetek, táblafilcek vásárlása. Idegen nyelvi stúdió kialakítása.
Egyéb	Karácsonyfák megvásárlása. Koszorúzások Föld napi rendezvény, Diadal Napok és Helytörténeti verseny támogatása jutalomkönyvekkel. Egészségvédő kiadványok Folyóiratok Az iskolai belső terek virágosítása Filmelőhívások

Szeretnénk megköszönni az iskola pedagógusainak azt a nemes gesztust, hogy többségük természetesnek tartja, hogy jövedelemadójának 1%-át nekünk ajánlja fel. Természetesen köszönetet mondunk minden alapítványunk számlaszámára befizető szülőnek és rákoscsaba - újtelepi polgárnak, hogy az elmúlt években jövedelemadójuk 1%-át tanulóinknak felajánlották. Támogatásukra a jövőben is számítunk.

AZ ELMÚLT NÉGY ÉV SORÁN FELAJÁNLOTT JÖVEDELEMADÓ 1% -OK ALAPÍTVÁNYNAK ÁTUTALT ÖSSZEGEI:

1997.	283 231 Ft
1998.	391 624 Ft
1999.	396 361 Ft
2000.	450 345 Ft

A négy év felmutatott tendenciáiból számunkra az érződik, hogy talán egyre több szülő érzi valóban úgy, hogy a megváltozott társadalmi körülmények közt a jó iskola nem csupán önmagától, azaz az ott dolgozó pedagógusok lelkiismeretességétől, kreativitásától válik második otthon adó, nevelő-oktató iskolává (bár valóban övé a legnagyobb felelősség), hanem az intézményt övező szülői segítőkész bizalomtól. Bizalomtól, amely nem csupán az anyagi természetű segítségben mutatkozhat meg, – bár tagadhatatlanul ez a legkézzelfoghatóbb – hanem a jó szóban is, mely megértő türelmével segíti az intézményt meghaladni önmagát, hisz ez az iskola erre törekszik: igyekszik felismerni és segíteni a tehetségeket, de nem felejtkezik meg az egyre szaporodó, a legkülönfélébb nehézségekkel küzdő családok gyermekeinek segítségéről sem. A település egészségét igyekszik tehát tehetségéhez és lehetőségeihez mértén szolgálni. Cserébe nem kér mást csak segítséget, türelmet és jó szándékot.

Szeretnénk, ha minél többen tudnák úgy szeretni a környék iskoláját, ahogy azok szerették, szeretik, akik az első kérő szóra vagy anélkül eddig segítették fejlődni alapítványunkat.

Holéry Sándor
a RÚD Alapítvány Kuratóriumának Elnöke sk

A képen Olejnik Ilona igazgatónő látható egy iskolai farsang alkalmával

ISKOLÁNK TÖRTÉNETE

ELŐSZÓ

Jelen írás Dr. Balla Gáborné történelem-tanárnőnk 1996-ban írt iskolatörténeti tanulmányának érthető okok miatt rövidített változata. A teljes munkát az iskolakönyvtárban találhatja meg a tisztelt érdeklődő olvasó.

I

A Diadal úti iskola épületét 1979. november 4-én vették birtokukba a pedagógusok és a tanulók. Története azonban nem ekkor kezdődik, hanem szervesen beleágyazódik a települési környezet évezredek és a jogelőd intézmény két évtizedes múltjába. Tanulmányunk csak úgy felelhet meg a történetírás szakmai követelményeinek, ha ezekről az előzményekről is szólunk.

Az alapítás óta eltelt 17 tanévet szintén történelmi nézőpontból közelítettük meg. Arra törekedtünk, hogy munkánk ne egyszerű eseménynapló legyen, hanem az események mögött meghúzódó folyamatokat és tendenciákat is bemutató valódi történetírás. Ez a megközelítés tette lehetővé és szükségessé, hogy az iskola történetének különböző szakaszait behatároljuk. Az első szakasznak az első tanévet, az alapítás és a birtokba vétel rövid időszakát tekintjük. Ezután mutatjuk be az 1980/81. tanévvel kezdődő és az 1988/89. tanévvel záródó mérsékelt és kiegyensúlyozott fejlődési periódust. A következő szakaszként, az 1989 őszétől 1994 tavaszáig öt tanévre kiterjedő, a politikai rendszerváltozás által determinált dinamikus időszak történéseit elemezzük. Az 1994/95. és az 1995/96. tanéveket pedig már napjaink történeteként ismertetjük.

Az egyes fejezetek megszerkesztésénél a magyar neveléstörténet hagyományos rendező elvét alkalmaztuk. Ennek megfelelően előbb azt mutatjuk be, hogy a kor oktatáspolitikai sajátosságai miképpen határozták meg az iskola életét. Ezután külön ismertetjük a személyi adottságok és a tárgyi feltételek alakulását, majd a működési mechanizmus főbb jellemzőit. Legrészletesebben a nevelő-oktató munka tendenciáit és eseményeit tárgyaljuk. A fejezetek végén az adott szakasz állapotát és folyamatait szemléltető statisztikai adatokat közlünk.

A Diadal úti iskola történetének megírására ez az első próbálkozás. Ezért sokkal inkább egy kísérletnek, mint sem kiérlelt munkának tekintendő. A végleges változata az itt még hiányzó tényekkel és adatokkal kiegészítve készíthető el, amelyhez nélkülözhetetlen az egész tantestület kollektív együttműködése.

*Dr. Balla Gáborné
tanárnő*

---

1. AZ ELŐZMÉNYEK

1.1 Az iskola földrajzi környezete

A főváros XVII. kerületében lévő Diadal úton 1979-ben felépült általános iskola földrajzi szempontból a főváros legkeletibb fekvésű, s egyben a legperifériusabb közoktatási intézménye. Ha a térképen egy körző hegyét a budapesti főpolgármesteri hivatal környékén szúrjuk le, s azt a Diadal úti iskoláig nyitjuk ki több, mint 18 kilométer távolságot mérhetünk. Abban az esetben, ha így egy kört is rajzolunk ezen belül 23 önálló települést számolhatunk össze. Közöttük szerepel többek között Dunakeszi, Fót, Mogyoród, Dunaharaszti, Érd, Biatorbágy, Pomáz és Szentendre nagy része is. Ez azt jelenti, hogy több mint két tucat vidéki iskola közelebb van Budapest belvárosához, mint a Diadal úti.

Maga a XVII. kerület is a főváros perifériája és sajnos nem csupán geográfiai értelemben. Az 1993-as adatok szerint a budapesti kerületek között ennek a legnagyobb a területe (54,83 km²) és legkisebb a népsűrűsége (326 fő/km²), de itt található a legtöbb földút (208 km), s a legtöbb olyan háztartás is, amely nincs bekötve a gáz és a szennyvíz csatornahálózatba (kb. 31 %). Budapest XVII. kerületében - s nem Csepelen és nem is Angyalföldön - a legmagasabb a fizikai dolgozók aránya.

Az iskola közvetlen települési környezetének Rákoscsaba-Újtelepnek (amely ezelőtt a beiskolázási körzetét is jelentette) a népsűrűsége a kerületi átlagnál is jóval alacsonyabb. Ez sajnos az urbanizáltsági mutatókra is vonatkozik. Ugyanakkor ez a környék Budapest legtisztább levegőjű területei közé tartozik. Egyben a legcsendesebbek közé is, mivel a fűtők és a légi folyosók elkerülnek, s az egyedüli komolyabb zajforrás a 80. számú vasúti vonal a körzet határát alkotja. Itt a lakóházak körülbelül egyharmada a Gellérthegy magasságában áll. A Diadal úti iskoláról tehát az is elmondható, hogy fővárosi viszonylatban irigylésre méltó egészséges környezetben működik.

1.2 A települési környezet rövid története

Rákoscsaba-Újtelep múltja nem sokkal nagyobb, mint az iskoláé. Ezzel szemben az anyatelepülés Rákoscsaba, amelynek egykori központja az iskolától másfél kilométer már az Árpád házi királyok idejében is bizonyíthatóan létezett. Nevét először (Chaba Rakosa) a századi apátság 1067-ben keltezett alapító levele említi.

A magyar történelem viharos eseményei alól e település lakossága sem vonhatta ki magát. A mind szabadságharc, mind pedig az első és második világháború honvédjainak névsorában találhatunk rákoscsabai lakost.

Rákoscsabának, mint önálló településnek a története egyébként 1949 Szilveszter éjszakáján fejeződött be. Másnap 1950. január 1-jén ugyanis a községet a hozzá tartozó Rákoskerttel, a valamint a szintén önálló Rákoskeresztúrral, Rákosligettel és Rákoshegygel Budapesthez csatolták megalakítva a főváros XVII. kerületét.

Rákoscsaba-Újtelep története elsősorban betelepülések története. Ezért fejlődési korszakai az ország migrációs szakaszai szerint határozhatók be.

A betelepülés állandóan magas tranzje a második világháború után mérséklődött, majd 1950-tól, s méginkább 1959/60-tól a mezőgazdaság erőszakos kollektivizálásának következtében két hullámban ismét a magasba szökött. Elsősorban Kelet-Magyarország, a Jászság és Pest megye déli településeinek vagyonukból kiforgatott földműves családjai próbáltak itt budapesti munkásként új egzisztenciát teremteni. Tulajdonképpen ekkor alakult ki a környék architektúrájának domináns képe, az olcsó típusterveket adaptáló házilagosan kivitelezett "kockaházak" tömege. A hetvenes évek közepétől a betelepülések száma kiegyensúlyozottan emelkedik. Az utánpótlást elsősorban Budapest külső agglomerációjában, másrészt a belterületeken és a panelházas lakótelepeken élő közepes jövedelmű családokból kilépő fiatal házaspárok alkotják. A házilagos kivitelezéssel, OTP kölcsönrel felépülő új családi házak már igényesebb ízlést tükröznek.

Azon a déli lejtésű lankás domboldalon, ahol ma az iskola áll a múlt század végén még a csabai gazdák állítólag igen jó minőségű borokat termő szőlőkertjei virultak, amíg a filoxéra járvány a tőkék nagy részét ki nem pusztította. A termőföldek felparcellázása házhelyekké az Ilona-telepen már 1881-ben elkezdődött. A szomszédos Rákosliget területét 1897-ben a "Munkás Otthon" Házépítő Szövetkezet vásárolta meg. Két év múlva az építkezések elkezdődtek, 1907-ben pedig már, mint Pest-környék egyik legrendezettebb és legfejlettebb infrastruktúrával rendelkező települése önálló nagyközséggé vált. Rákoscsaba-Újtelep és a ma hozzá tartozó Mirák-telep kialakítása 1907-ben kezdődött el. Előbb a Naplás utcától keletre eső rész épült be, majd a húszas évektől a vitézi telkeknek kiosztott vasút felőli rész. A Tura utca és a Naplás út közötti területen viszont, ahol ma az iskola áll az ötvenes évek elején is szántóföldek voltak. Ezek beépítése lényegében a mai napig sem fejeződött be.

Tantestületi fénykép az átköltözés előtti évből. Az ülő sor közepén az iskola hajdani igazgatója, Kovács Gyula, aki átköltözés évében meghalt. A képen jobb kézről mellette helyettese, Losovy Kálmán, aki a tragikus hirtelenséggel megüresedett igazgatói helyet átvette.

1.3 A jogelőd intézmény

Az 1950-ben megalakult XVII. kerület tanácsa hosszú távú fejlesztési koncepciójában a Diadal és a Naplás (vagyis az akkori Micsurin) út kereszteződésében egy kerületi alközpont kialakítását tervezte, s erre üres telkeket tartálékolt. Ez tette lehetővé, hogy a környéken szaporodó lakosság egy helyi iskola felépítését kezdeményezze. A tanács erre a Micsurin út 69 szám alatti telket jelölte ki. Az építkezés 1951 tavaszán kezdődött el. Az első két tantermet 1952-ben adták át. Itt váltott rendben négy tanítóval négy igen magas létszámú (49-50 fős) alsó tagozatos osztály kezdte meg a munkát, mint a Péceli úti iskola kihelyezett részlege. A felsősök továbbra is a Péceli útra jártak. Az építkezés folytatódott, s két év múlva újabb két tantermet vehettek használatba. Ez lehetővé tette, hogy nyolc osztállyal az iskola önállósuljon. Az első igazgató Juhász Lajos lett.

Az iskola új igazgatói 1957-től Greguss József, majd 1958-tól Poór Lajos tovább szorgalmazták az építkezést. Az épület két újabb tanteremmel, napközis teremmel, tanári szobával igazgatói irodával és szertárral bővült. 1963-ban politechnikai terem is megépült. Időközben az udvaron 300 négyszögölnyi gyakorlókeretet is kialakítottak.

Az iskola személyi állománya 1967-től Szabó Lajos igazgatósága alatt stabilizálódott. A nevelők száma 15-re emelkedett. Emellett két hivatalsegédet és egy konyhalányt is alkalmaztak. A tanulók száma 300-350 között alakult.

A hetvenes évek közepére bebizonyosodott, hogy a helyi lakosság növekedésével ez a hat tanteremes iskola sem képes lépést tartani. Ezért egyre markánsabban fogalmazódott meg az igény egy jóval nagyobb kapacitású iskola építésére.

Az új iskola építése 1977-ben a földmunkákkal el is kezdődött. A Micsurin úti iskola tantestülete ezt nem csak közügynek, hanem saját ügyének is tekintette, s lelkesen készült az új épület birtokba vételére. Az akkori igazgató, Kovács Gyula vezetésével a pedagógusok, a tanulók és a szülők sok társadalmi munkát végeztek.

Az utolsó tanévben megkezdődött a tanterő bővítése is. Három új kollégát már szeptembertől alkalmaztak, de a főhatóság új pedagógusállásokra is írt ki pályázatokat. Kibővítették a beiskolázási körzetet, a korábban a rákosligeti Hősök terén lévő iskolához tartozó délnyugati részek lecsatolásával. Az új körzet már magában foglalta Rákoscsaba-Újtelep egész területét a főváros határától a 80. sz. vasútvonalig és az Ároktő utcáig.

Végül az új épület átadásának az időpontját a kerületi tanács 1979. november 7-re tűzte ki. (Az avató ünnepség november 4-én volt.) A főhatóság később arról is döntött, hogy a Micsurin úti épület kiegészítő iskolaként működjék tovább.

2. Az első tanév 1979-1980

2.1 A társadalmi és gazdasági viszonyok tükröződése az iskola életében

Az iskola alapításának évében a pártállam sajátos viszonyai az egyszerű állampolgárok szemében még szilárdnak és tartósnak tündek. A költözködés és a birtokba vétel lázában égő tantestület tagjai sem érzékelték, hogy az új épület terve egy konszolidált fejlődési szakasz utolsó pillanataiban valósult meg.

A szellemi életben és a közoktatás területén lényegében még semmi sem változott. A személyiségformálás irányait a "mindenoldalúan fejlett kommunista embereszemély"-re épülő nevelési célrendszer határozta meg. A közoktatási rendszer működését szabályozó tanügyi dokumentumoknak még az MSZMP KB. 1972. június 15-i határozatát kellett idézniük. A szakmai sajtó figyelme elsősorban a tartalmi szabályozás kérdéseire összpontosult. Ekkor készültek el az új tantervek, amelyekben a gyakorló pedagógusok csak kevés újat találtak. Az ideológiai továbbképzéseken való részvétel követelményeit még szigorúan be kellett tartani. A szakmai továbbképzések divatos témái a tananyag csökkentésével és az integrált oktatással kapcsolatos kérdések voltak.

A tantestület az átköltözés évében, az 1979-80 – as tanévben.

2.2 A személyi adottságok

A beiskolázási körzet kibővítése következtében a tanulók összlétszáma 220-al növekedett. A megfelelő osztálylétszámmal rendelkező tanulósoportokat viszont csak szükségstantermek kialakításával lehetett megszervezni. Ezt is csak úgy, hogy a tanítás két műszakban folyt. Ugyanakkor sikerült biztosítani, hogy a gyermekétkeztetésben és a napközis ellátásban valamennyi jelentkező részesüljön.

A kibővült beiskolázási körzet szociológiai és demográfiai összetétele nem változott. A statisztikák a szülők 72 %-át sorolták a munkás kategóriába. A családok túlnyomó többsége saját tulajdonú kertés házban lakott, kiegyensúlyozott anyagi és pedagógiai feltételeket biztosítva gyermekeik iskoláztatásához. Az iskolához való viszonyuk a visszaemlékezések szerint kedvezőnek ítéltető meg. Ezt többek között az is bizonyítja, hogy igen sok szülő vett részt az épület javításával és karbantartásával kapcsolatos társadalmi munkában.

Az új tantestület 1979 augusztusában alakult meg. A tanerő létszáma 27-ről 47-re emelkedett, az egyéb alkalmazottak száma pedig megduplázódott. A képzés nélküli nevelők aránya más iskolákéhoz viszonyítva még igen magas volt, de ezek a kollégák valamelyik főiskola levelező tagozatán tanultak, s később meg is szereztek az oklevelet. Az új pedagógusok hamar beilleszkedtek a Micsurin útról átkerült társaságba. A tantestület elsősorban az átköltözéssel járó mindennapi izgalmak és örömök, kellemes és kellemetlen, de mindenképpen felejthetetlen élmények következtében a tanév végére kiegyensúlyozott közösséggé kovácsolódott össze.

2.3 A tárgyi feltételek alakulása

A régi iskola 8 tantermével szemben az új épület 16 tanteremmel állt az oktató-nevelő munka rendelkezésére. Az egyéb oktatási célú helyiségek száma is gyarapodott. A megnövekedett tanulói létszámra való tekintettel azonban ez is kevésnek bizonyult. A tanítást ezért csak két műszakban, délelőtt és délután lehetett megvalósítani. Az 560 négyzetméter területű korszerű tornaterem viszont és a 2200 négyzetméternyi tágas sportpályákkal rendelkező udvar szerencsére már az átadás pillanatától biztosította a testi nevelés megnövekedő lehetőségeit.

Az új berendezések ára adataink szerint 5.000 000 Ft volt, ezzel az iskola AV-eszköz vagyona elérte 9.000 000 Ft-ot. Ennek az összegnek a nagyságrendje megfelelően érzékelhető, ha figyelembe vesszük, hogy egy átlagos tanári fizetés akkoriban 2000-2200 Ft volt havonta.

2.4 A pedagógiai munka

Az átköltözés nehézségei ellenére az iskola tantestülete mindent megtett azért, hogy az oktató-nevelő munka zavartalan legyen. Tanórák nem maradtak el. A tanítás minőségének fejlődéséhez nagyban hozzájárult, hogy a már elegendő számú új szemléltető eszköz használatát a tantestület tagjai egyre jobban megtanulták. A nevelési értekezletek elsősorban módszertani témákra koncentráltak.

A tanulmányi átlagok az előző évihez hasonlóan alakultak. Az év végi beszámoló szerint a tanulók a kerületi tanulmányi versenyeken eredményesen szerepeltek, de kiemelkedő teljesítményre nincs utalás. Jelentősebb fegyelmi ügyekről, illetve fegyelmezési problémákról sem készült feljegyzés.

Az első félévben még arra is maradt energia, hogy a kerületi művelődési osztály utasításának megfelelően több felmérést is elvégezzenek a gondolkodás fejlesztése témakörben. (Az alkalmazott módszerek a következők voltak: egyrészt tesztlapokkal a fogalmi gondolkodást, a matematikai gondolkodást és a kritikai képességet vizsgálták, másrészt megfigyelték a tanórai kognitív aktivitást.)

Megindult a tanórákon kívüli nevelőmunka kiterjesztése is. Új szakkörök és klubok jöttek létre. Színház-, múzeum- és üzemlátogatásokat ugyanannyi alkalommal szerveztek, mint a jogelőd iskolában. A tanulmányi kirándulások sem maradtak el. Az úttörő foglalkozásokat is rendben megtartották.

---

3. A konszolidálódás évei 1981-89

3.1 A társadalmi és gazdasági viszonyok tükröződése az iskola életében

A Diadal úti iskola történetének egyik sajátossága, hogy az a hét tanév, amelyet a konszolidálódás viszonylag nyugodt időszakának nevezhetünk, egybeesik a pártállam végső válságának és összeomlásának az időszakával.

A gazdasági bajok mellett a pedagógusok többsége jól érzekelte a hatalom növekvő ideológiai és politikai elbizonytalanodását is. Az állampárt a szellemi életből megkezdte óvatos kivonulását. A közoktatásban a világnézeti és politikai követelmények erőltetése helyett egyre inkább a szakmai szempontok kerültek előtérbe. A "felszabadulásról" és a bolsevik forradalomról még minden évben nagyszabású ünnepélyekkel kellett megemlékezni, s az MSZMP ifjúsági szervezete az Úttörő Szövetség is változatlanul élte a maga életét. Az ideológiai továbbképzéseket is 1989-ig megtartották, de a korszak vége felé közeledve egyre kevésbé erőltették. Az 1982-ben megrendezett II. Országos Nevelésméleti Konferencia már kétségbe vonta a kommunista embereszmény tarthatóságát. A Tankönyvkiadó sorozatot indított a modern polgári pedagógiai irányzatok megismertetésére.

A Diadal úti iskola vezetése más állami intézményekéhez hasonlóan ekkor vált "négypólusúvá", amelyben az állami és a párt-vezetés mellett a szakszervezeti és az ifjúsági vezetés is helyet kapott. Az 1985-ben megalkotott közoktatási törvény formálisan megnövelte az intézmények önállóságát, s elviekben kiterjesztette a helyi társadalom, elsősorban a szülők tanügyi kompetenciáját, s megszüntette a korábbi szakfelügyeleti rendszert.

A pedagógusok jövedelme a felgyorsuló inflációval már nem tartott lépést. A gazdaságpolitika a magán-szektor ösztönzésével próbálta a megélhetési gondokat enyhíteni. Ennek következtében sok tanító és tanár hagyta el a pályát abban a reményben, hogy vállalkozóként jobban boldogul. Sajnos erre a Diadal úti iskola tantestületében is akadt példa.

3.2 A személyi adottságok alakulása

Az iskola tanulóinak a száma az 1980-81. tanévben jelentős mértékben gyarapodott. Ezután mérsékelt növekedés következett. Az 1986/87 tanévben elérte a 828 főt, amely az iskola eddigi történetében a legmagasabb tanulói létszám. Az 1987/88. tanévben ez 820, az 1988-89. tanévben pedig még mindig 811. Itt tehát még nem érződött az országos tendencia, amely mára egyes iskolák elnéptelenedésében mutatkozik meg. A születések számának aggasztó csökkenését ebben a körzetben a lakossági betelepülések kiegyenlítették.

Az osztályok száma 28-30 között, a napközis csoportok száma pedig 12-13 körül stabilizálódott. Az 1981/82. tanévtől nyílt lehetőség a csoportok bontására. A testnevelés órákon nemek szerint a VII. és VIII. osztályosokat, a gyakorlati foglalkozásokon az V.-VIII. osztályosokat, az orosz nyelv oktatásánál pedig az V. és VI. osztályosokat a tudásszint szerint osztották fel 2-2 csoportra.

Az iskola és a szülők helyi társadalma közötti kapcsolatok lényegesen nem változtak. A Szülői Munkaközösség a visszaemlékezések szerint igen jól működött. Választmányi üléseit rendszeresen megtartották, szervezték a társadalmi munkákat, szülői kíséretet biztosítottak az iskolai kirándulásokhoz, s döntő részt vállaltak az iskolabálok és más rendezvények lebonyolításában. Az 1985-ös közoktatási törvény előírásainak megfelelően 1988 februárjában megalakult az Iskolatanács, amely egy sajátos kvázi hatósági jogkört is biztosított a szülőknek. Az iskola és a települési környezet közötti kapcsolatokat erősítette az 1984-től rendszeressé vált "Nyílt napok" rendezvénysorozat, amelynek az volt a célja, hogy az intézmény működésének teljességét bemutassa a szülőknek.

Ebben az időben sajnos már fokozottan érződött az a kedvezőtlen folyamat, hogy a mellékfoglalkozások halmozására kényszerülő szülők egyre kevesebb időt tudtak fordítani gyermekeik felügyeletére. Elsősorban ennek tulajdonítható, hogy növekedett a tanulókkal kapcsolatos fegyelmi eljárások száma. Szinte rendszeressé váltak az iskolába való betörések, amelyeket a nyomozók feltételezéseik szerint fiatalok követtek el, s nem kizárt, hogy közöttük az iskola egykori renitens tanulói is megtalálhatók.

A tanerő létszáma a korszak végéig, a nyugdíjas munkatársakat is beszámítva 53-ról 57-re, az egyéb alkalmazottak pedig 17-ről 18-ra emelkedett. A minőségi változást szemlélteti, az az adat, amely szerint a képesítés nélküliek száma 1980-ban még 12 fő (22,6 %) volt, 1989-ben viszont már csak 2 fő (3,5 %). A nők aránya 74 %-ról 77 %-ra emelkedett. Kedvezően értékelhető az a tény, hogy az 1985-86. évi tanévzáró beszámoló szerint a tantestület átlagos életkora 36 év, s a 35 évesnél fiatalabb pedagógusok aránya 65 %.

A pedagógus társadalomra jellemző migráció itt erőteljesen érvényesült. A hét tanév alatt az iskola 51 új munkatársat alkalmazott, de közülük 24-en 1989 nyaráig ki is léptek. Az adatokat más megközelítésben összevetve megállapítható, hogy a tantestület közel kétharmada kicserélődött. Kétségtelen, hogy ez a folyamat kedvezőtlenül hatott a kollektíva kohéziójára, de az iskola működésében zavarokat nem okozott.

A tantestület valamennyi tagját mélyen megrendítette az átköltözést és az új iskola tevékenységének meg-alapozását vezénylő igazgató, Kovács Gyula 1980. április 12-én bekövetkezett halála. Kegyelettel emlékeznek a többi elhunyt munkatársra, Bolyós János tanítóra, Bihari Gyuláné és Barna Lajosné napközis nevelőkre is.

3.3 A tárgyi feltételek alakulása

Az iskola gazdálkodását meghatározta az a körülmény, amelyre a tanügyi támogatások csökkentése kapcsán az előzőekben már hivatkoztunk. A csökkenés mértéke hét év alatt, az inflációt is beszámítva több mint 80 %!

A gazdasági nehézségek ellenére ebben az időszakban alakult ki az iskola helyiségeinek az a használati rendje, amely lényegében a mai napig sem változott.

Szerényen gyarapodott az iskola oktatástechnikai eszközökkel való felszereltsége. A kellő számú írásvetítő, epizskóp, epidiaszkóp, diavetítő, orsós magnetofon és lemezjátszó már az alapításkor megvolt. Az átköltözéskor tantermetek TV-készülékkel is ellátták. 1983-tól az első kazettás magnetofonok is megjelentek, s a korszak végére valamennyi nyelvtanár rendelkezésére állt egy-egy. 1981-ben kiépült az iskolarádió zártláncú hálózata, majd a hangstúdió technikai felszereltsége is elérte azt a szintet, amellyel az igényeket ki lehetett elégíteni. A belső dokumentumok sokszorosítását egy kézi hajtású elavult stencil berendezéssel oldották meg. Fénymásolót és videorekordert a korszak végéig sem sikerült beszerezni. Ezen a téren a legnagyobb előrelépést az jelentette, hogy az iskola 1985-ben üzembe helyezett két Commodore és egy Primo számítógépet, s 1989-ben számítástechnikai oktató termet is felszerelték.

A nevelő-oktató munka feltételeit kedvezően alakította a könyvtár dinamikus fejlődése. Állománya az 1980-81. tanévben 2475 kötetel (91 %) gyarapodott, s a könyvek száma így kerekén 5200 lett. A korszak végéig ez

tovább emelkedett 8986-ra. A 8 éves állománynövekedés így 330 %. A tanári szobával történő helycsere lehetővé tette, hogy az 1987-88. tanévtől a tanmenet szerinti könyvtári foglalkozások megkezdődjenek.

3.4 Az intézmény működtetésének mechanizmusa

Az iskola első fokú főhatósága a kerületi tanács művelődési osztálya volt. A folyamatos szervezeti és gazdasági felügyeletet ellenőrző látogatásokkal és rendszeres beszámoltatásokkal gyakorolta. Emellett úgynevezett tematikus vizsgálatokat is végzett. Ezeknek a vizsgálatoknak az irányai meglehetősen szerteágazók voltak.

Az egész iskolát érintő döntéseket elvileg az a testület hozta meg, amelynek az igazgatón és az igazgatóhelyetteseken kívül tagja volt a párttitkár, a szakszervezeti titkár, a KISZ-titkár és az úttörő csapatvezető is. A gyakorlatban viszont elsősorban az igazgató akarata érvényesült. Az igazgatói pozíciót 1980 áprilisáig Kovács Gyula, utána 1983 februárjáig Losovy Kálmán, majd Bakos Lajos töltötte be.

A működés szabályozásában fontos szerep hárult a különböző értekezletekre, ahol a témától függően szűkebb vagy tágabb határokon belül a kollektív döntés érvényesült.

A vezetői értekezlet hatáskörébe tartozott a "káderfejlesztés" feladatainak meghatározása is. Ennek értelmében a tantestület minden tagjára káderfejlesztési tervet kellett készíteni, amelyet az érdekelttel is megvitattak. Az egyes pedagógusok munkáját előre meghatározott szempontok szerint értékelték. A vezetői értekezlet döntött az esetleges szankciókról, a fizetés emeléséről, a november 7-i és a pedagógusnap jutalmazásáról, valamint a központi kitérítésekre való előterjesztésről.

Egy 1981-ből fennmaradt feljegyzés szerint az értékelés szempontjai a következők voltak:

A tanmenetek és munkaterv elkészítésében való részvétel, a határidők betartása, a munkafegyelem betartása, a szünidei programok végrehajtása, a tanulók viselkedési kultúrájának alakítása, a tantárgyi munkaközösségekben kifejtett aktivitás, társadalmi munkavégzés és a szocialista brigádokkal való kapcsolattartás, az úttörő mozgalomban végzett tevékenység, a nevelői közösség alakításában végzett tevékenység, az elvégzett munka minősége, a kísérletező és kutató tevékenység, az esetleges hibák kijavításáért végzett tevékenység.

Az oktatás és nevelés tartalmára vonatkozó döntések meghozatalában, az iskola rendtartásában és munkatervében meghatározott hatáskörrel rendelkeztek a tantárgyi, vagy más néven a szaktárgyi munkaközösségek. Azt, hogy milyen munkaközösségek legyenek, mikor és hogyan alakuljanak át, a tantestület döntötte el. A munkaközösségek maguk alakították ki működési rendjüket, s maguk választották meg vezetőiket.

Az iskolában 1981-86 között a következő munkaközösségek működtek: alsó tagozatos, természettudományi, társadalomtudományi, magyar, matematika, testnevelés, könyvtári, osztályfőnöki, pályaválasztási, napköziotthonos, gyermekvédelmi. Ezek az 1988/89. tanévben a következőképpen alakultak át: alsó tagozatos, osztályfőnöki, anyanyelvi, orosz és más idegen nyelvi, matematika, biológiai-környezetismereti, kémia-technika, testnevelés - énekrész, napköziotthonos.

Az osztályfőnökök hatáskörét 1985-től alapvetően a közoktatási törvény szabályozta. A helyi szabályozásra az iskola a következő szempontokat alakította ki: az osztályfőnökök és a szaktanárok koordinációs munkája, a tervkészítés szakaszainak betartása és minősége, az osztályfőnöki órák tartalma, az elemzések szakszerűsége, a nevelői értekezleteken hozott határozatok érvényesülése az osztályfőnöki tevékenységben, a szülői értekezletek megtartása, kapcsolatok az SZMK-val.

Az iskola és a családok közötti hivatalos kapcsolatok fenntartásának szervezeti formái a következők voltak: a szülői munkaközösség, a szülői értekezletek, a fogadó órák, a családlátogatások és az ellenőrző könyv, a későbbi üzenő füzet elődje. Ezek funkciója lényegében máig nem változott, ezért részletesebb ismertetésüktől eltekintünk. Az 1988-ban megalakult Iskolatanácsot hat évvel később az iskolaszék váltotta fel.

Mivel a művelődési tárca szorgalmazta az iskolák és a települési környezet üzemei és intézményei közötti szorosabb kapcsolatok kialakítását, a Diadal úti iskola erre a hivatalos elvárásra igen gyakorlatiasan reagált. Az "Egy üzem egy iskola" mozgalom keretében a RÁFÉSZ-szel kötött együttműködési megállapodást. Ennek keretében szervezte meg az iskolaszövetkezetet, amely 1981. április 27-től működtette az iskolabüfét. Igen jó kapcsolat alakult ki a Dózsa Művelődési Központtal, majd az egészségügyi ismeretterjesztésre szakosodott új kerületi intézménnyel a Szívsházzal. A követelményeknek eleget téve néhány szocialista brigáddal is sikerült a kapcsolatokat felvenni.

A település más közoktatási intézményeivel az együttműködés és a tapasztalatcsere hatékony szervezeti formáinak bizonyultak a kerületi szaktárgyi munkaközösségek és a korszak végétől rendszeresen megszervezett Kerületi Pedagógiai Napok.

3.5 A pedagógiai munka

Az új tantervekkel a tantestület 1980/81. tanévben ismerkedett meg, s a következő tanévben a tanmenetek is elkészültek. A tanmeneteknek két formája alakult ki: a közösen (általában a központi minták adaptálásával) készített, keret jellegű irányító tanmenet és önálló elképzelések érvényesülését bizonyos korlátok között megengedő úgynevezett egyéni tanmenet. A tanmeneteket előbb a szaktárgyi munkaközösségek, majd az iskola vezetősége vitatta meg.

Az iskola az 1983-84. tanévben tért át az 5 napos munkahétre. Addig a 11 tanítási nappól álló kéthetes ciklusok szerint folyt az oktatás. Az úgynevezett hosszú és rövid hetek órarendje eltért. A minden héten szabad szom-

batot a pedagógusok és a tanulók egyaránt üdvözölték. Csak később derült ki, hogy a tanév oktatási napjainak a csökkenése komoly didaktikai problémákkal jár. A tanórák struktúrája fokozatosan megváltozott. Az új ismeretek feldolgozásánál is szűkebb időkerettel kellett számolni, de még kevesebb idő jutott a megszilárdításra és az ellenőrzésre. A tanítási-tanulási folyamatban egyre nagyobb súly helyeződött az otthoni tanulásra. Ennek egyik következményeként kiterjedt azoknak a családoknak a köre, akik magán korrepetitort fogadtak gyermekeik mellé, de megnőtt az iskolai korrepetálás száma is. A feletetésre fordítható idő csökkenése miatt megélnékült a pedagógusok érdeklődése a feladatlapokkal történő ellenőrzési módszerek iránt.

A szakfelügyeleti rendszer felszámolását (1985/86) a tantestület többsége a pedagógiai függetlenség és a szakmai önállóság kiteljesedéseként élte meg. Nem kellett azonban sok idő ahhoz, hogy a szakmai kontroll megszűnéséből eredő hiányosságok felszínre kerüljenek. Utólag sokan belátták, hogy a szakfelügyelők nem csak kellemetlenkedtek, hanem segítettek is a gyakorló pedagógusokat. Ennek a segítségnek az elmaradása viszont pozitív hatásként kiváltotta a szaktárgyi munkaközösségek tevékenységének megélnékülését.

Az itt említett változások a tanulók teljesítményét a statisztikák szerint jelentős mértékben nem befolyásolták. A tanulmányi átlagok évről-évre hasonlóan alakultak. A bukások aránya sem változott. Az osztályozások mellett az úgynevezett "eredményvizsgálatok" is tájékoztattak a tanulók előmeneteléről. (Ezt ma "tudásszint felmérés"-nek nevezzük.)

Az oktatómunka színvonalának növekedését bizonyítják azok az eredmények, amelyeket az iskolai tanulói a különböző tanulmányi versenyeken értek el. A házi versenyeket azokból a tantárgyakból, amelyeket a kerületi szaktárgyi munkaközösség meghirdetett minden tanévben megrendezték. Az iskola tanulói általában minden évben eljutottak és szép eredményeket értek el a kerületi versenyeken is. Például az 1988/89. tanévben matematikából első és második helyezést, biológiából és csecsemőápolásból első helyezést, fogalmazásból alsó tagozaton első helyezést, vers és prózamondásból harmadik helyezést értek el. Budapesti szinten a korábbi évekhez hasonlóan a csecsemőápolás, a kémia és a matematika versenyeken küzdöttek magukat a legjobbak közé. A TIT matematika országos pontversenyén 5 tanuló a legjobb 80 közé került. A Hevesi György Kémia Versenyen országos szinten az egyik tanuló második lett.

1987 májusától beindult a gyógytestnevelés, amelyen az iskolaorvos javaslatára vettek részt az erre rászoruló tanulók. A kezdő létszám 105 volt. A testi nevelés területén, illetve a kerületi és a budapesti sportversenyeken elért eredmények felsorolása olyan terjedelmet igényelne, amely itt nem áll rendelkezésünkre. Illik viszont megemlítenünk a legkiválóbbak számára elnyerhető „Jó tanuló jó sportoló” cím személyiségformáló és mozgósító erejét.

A tanítás továbbra is két műszakban folyt. Az 1981/82. tanévben alakult ki az a rendszer, amely később alig változott. Eszerint 13 felsős és 7 alsós osztálynak csak délelőtt, 8 alsós osztálynak és 2 napközis csoportnak váltakozó rendben és 10 napközis csoportnak csak délután tartották meg a foglalkozásokat.

Az 1982/83. tanévtől az orosz mellett második idegen nyelvként beindult az angol nyelv oktatása. Az iskola rendszer egységes és merev struktúrájának elkerülhetetlen következményével, az úgynevezett "középszerűsítő" tendenciákkal szemben itt is fokozottan jelentkeztek a szülők igényei a differenciált oktatás iránt. Az iskola erre a képességfejlesztő osztályok kialakításával reagált. A tanítást nem pedagógus szakemberek bevonásával, s néha az iskolai falain kívül megtartott rendhagyó órákkal (elsősorban rendhagyó osztályfőnöki órákkal) tették változatosabbá.

A tanórákon kívüli nevelőmunka eredményességét nehéz számszerűsíteni, de a szervezethez utaló tények azt bizonyítják, hogy a tantestület ezen a téren is bizonyította pedagógusi hivatástudatát. Az 1980/81. tanévben az iskola még 15 szakkört, illetve klubot működtetett 248 taggal. Ezek száma az 1984-86. között már 20, a résztvevőké 270-275, 1986-89 között pedig a szakköröké 23, tagjaiké 380-390. Erről a tevékenységi körrel szemléltetésül idézünk az 1985/86. tanév végi beszámolóból. "A differenciált tehetséggondozásnak fontos szervezeti formái: szakkörök klubok, tanfolyamok. Jelentős feladatot látnak el a képességfejlesztés, tehetségápolás területén. A szakkörök segítenek elmélyíteni és kiegészíteni a tanórán szerzett ismereteket. Sok segítséget nyújtanak a pályaválasztásban. Az általános tehetségfejlesztés mellett a speciális képességek fejlesztését segítették a manuális és művészi klubok". A beszámoló ezek után méltatja az ügyes kezek klubja, a bábszakkör, az irodalmi színpad, a barkács klub, a repülő modellező klub, a fizika szakkör, a kémia szakkör, a matematika szakkör, az orosz nyelvi levelező és társalgási klub, a riporter klub, a kisbiológus klub, a művészetbarát klub, a kis matematikus klub, a honvédelmi és KRESZ klub munkáját.

Az öntevékeny művészeti csoportok között kiemelkedett az énekkar, amely az 1980/81. tanévben ezüst fokozatot, 1988/89-ben pedig arany fokozatot szerzett. A kerület társadalmi rendezvényein gyakran szerepelt a színjátékos kör is.

A tanórán kívüli nevelésben jelentős szerep jutott a könyvtári foglalkozásoknak. Rendszeresen megrendezésre került a „Könyvről könyvért” házi vetélkedő, valamint a napközisek számára szervezett „Keresd a könyvtárban!” c. házi verseny. A „Barátunk a könyv” kerületi vetélkedőn az iskola tanulói több alkalommal helyezést értek el.

Az osztályfőnökök tanévenként egy-két alkalommal szerveztek színházlátogatást, mozilátogatást, múzeumlátogatást, több alkalommal hétvégi kirándulásokat, s tanévenként legalább egy alkalommal többnapos országjáró kirándulást is. Az utóbbihoz a papírgyűjtésből és a környező üzemekben végzett munkából származó bevételek nagymértékben hozzájárultak.

Az 1980/81. tanévtől működött az iskolarádió, amelyet tanári felügyelettel, de egyre önállóbban a tanulók maguk szerkesztettek. Az 1982. januárjában jelent meg először iskolaújságunk „AULA” címmel, majd a 1987/88. tanévben "Padalatti" címmel új gárda szerkeszti tovább.

Az iskolából kilépő fiatalok továbbtanulására vonatkozó adatok az országos statisztikai átlaggal szinkronban alakultak. A középiskolák iránti érdeklődés nőtt, a szakmunkásképző iskolák iránti érdeklődés pedig csökkent.

3.6 Az úttörő mozgalom

Az úttörő mozgalom négy évtizeden át jelentős és meghatározó helyet foglalt el a magyar iskolák életében. A tantestület idősebb tagjai pár éve még aktív szervezői, a fiatalabb kollégák viszont csak gyermekként voltak részesei. Az 1995/96. tanévben az iskolákból is kilépett az a korosztály, amelyik ezzel a mozgalommal kisdobosként rövid ideig, de még személyes kapcsolatba került, s a 6-7 év múlva már a pályakezdő pedagógusok is csak mások visszaemlékezéseiből alkothatnak róla képet. Ezért a krónika írójának kötelessége, hogy erről, mint a magyar neveléstörténet egyik tényezőjéről részletesebben szóljon.

Az úttörő szervezetet a szovjet pionír szervezet mintájára a Magyar Kommunista Párt hozta létre 1945 őszén. 1948-tól 1988-ig az egyedüli legális ifjúsági szervezet volt. 1957-től az állampárt ifjúsági szervezete a KISZ keretében működött. Egyoldalú ideológiai töltése a rendszerváltozásig megmaradt. Sajátos szerveződése következtében viszont sosem tudott valódi politikai szerveződéssé válni. Az Úttörő Szövetség elvileg a közoktatási rendszertől külön álló, saját apparátussal rendelkező rendszerként funkcionált, de ez csak a magasabb vezetői szinteken vált érzékelhetővé. A tényleges mozgalmi munka zömét, hivatalosan soha meg nem fogalmazott munkaköri követelményként azok a pedagógusok végezték, akik a gyerekeket tanították, s többségük ezt nem politikai, hanem pedagógiai tevékenységnek tekintette. A foglalkozások zömét is azokban a helyiségekben bonyolították le, ahol a tanítás folyt. A szervezet politikai-szocializációs funkcióját a gyerekek is alig érzékelték. Részvételüket az iskolai tanulmányaikkal kapcsolatos elfoglaltságként élték át, amely kötetlenebb, játékosabb és élményszerűbb, mint az oktatás. Lényegében minden kisiskolás automatikusan lett kisdobos, s a felső tagozatosok pedig egyszerűen belenőttek az úttörőségbe.

A Diadal úti iskola Úttörő szervezete "2381. sz. József Attila Úttörőcsapat" néven működött. Kisebb szervezeti egységei a rajok, amelyek egy-egy osztályra terjedtek ki. Ezek 2-3 órsből álltak. Az alsó tagozatos "kisdobosokat" ötödikes korukban avatták úttörővé. Őrsi gyűléseket általában hetente, rajfoglalkozásokat általában havonta tartottak. Az állami ünnepek alkalmával és gyermeknapon került sor csapatünnepségekre. Az tanórákon kívüli rendezvények többségét is formálisan az úttörő mozgalom keretében bonyolították le. Ezek csúcsa volt minden tanévben az úgynevezett csapatszintű kulturális seregszemle. A sajátos úttörő mozgalmi tevékenységek között a tanulók körében különösen népszerűek voltak a cinkotai erdő és a Naplás-tó környékén évente két alkalommal lebonyolított akadályversenyek. A hulladékgyűjtési versenyt is évente két alkalommal szervezték meg. Az iskolai úttörői Káptalanfüreden és Nagyvisnyón vettek részt nyári táborozáson. A mozgalmi munkát az iskolai korábbi tanulóiból toborzott ifjúság segítette.

Az 1989. október 23-án kihirdetett új alkotmány megtiltotta a politikai pártok munkahelyi szerveződését, amely az ifjúsági szervezeteikre is vonatkozott. Ezután bomlott fel a Diadal úti iskola József Attila Úttörőcsapata is.

A képen egy 1988-as nőnapra készített lap hátoldalán található csoportkép látható, mellyel az iskolában dolgozó férfiak köszöntötték kolléganőiket

A balról állók: Mucsányi Károly (gondnok), Dr. Dombóvári Antal, Raffay Gábor, Bónyai Miklós, Isóczki Lajos.
Balról ülők: Dabi Ferenc, Császár Tibor, Tóth Attila Gráf Tibor.
Előtérben ülők: Jókuthy János, Nagy Attila, Bakos Lajos igazgató, Hollaubek Gusztáv.
A fényképet készítette Nagy László (gondnok).

4. A rendszerváltozás évei 1989-1994.

4.1 A társadalmi és gazdasági viszonyok tükröződése az iskola életében

Az 1989/90. tanév ideje alatt a pártállam összeomlott. A kerület történetében először került sor az országgyűlési képviselő és a helyi önkormányzat demokratikus megválasztására, amelyhez a Diadal úti iskola helyiségeit és infrastruktúráját biztosította.

A politikai rendszerváltozás a közoktatás rendszerét is átalakította. Megszűnt az állam tanügyi monopóliuma, kerületünk egyházi iskolával gyarapodott, iskolánk fenntartója a helyi önkormányzat lett. Az ideológiai erőszaktól megszabadulva, a korábban kirekesztett értékek közvetítése itt is lehetővé vált. Innen is kivonultak a politikai szervezetek, s feloszlott az úttörőcsapat. Az országos szinten megalakuló független pedagógus érdekvédelmi és szakmai szervezetek viszont a helyi tantestület életét alig befolyásolták. Ekkor törölték el az orosz nyelv kötelező oktatását. A beiskolázási körzetek felszámolását követően a környékbeli szülők is szabadon dönthettek arról, hogy melyik iskolába járatják gyermekeiket. Az iskolarendszer differenciálódott, a kerületben 8 osztályos, majd 6 osztályos gimnázium alakult. Az 1993-ban megalkotott közoktatási törvény az általános képzésben való részvétel kötelezettségét 16 éves korig terjesztette ki, a demokratikus nemzetközi normákhoz igazodva rendezte a hatásköröket, s decentralizálta a közoktatás tartalmi szabályozását kimondva, hogy az oktatás a tantestületek által összeállított helyi tantervek szerint folyik, amelynek a kereteit a Nemzeti alaptanterv adja meg. A gazdasági szabályozásában bevezették az állami és a fenntartói finanszírozás fejkvóták szerinti kettős rendszerét. Megindult a közoktatás infrastruktúrájának fejlesztése. Az országban több mint ezer új tanterem, több száz új tornaterem (közülük egy a szomszédos rákosligeti iskolában), félszáz új tanuszoda és többtucat új iskola épült. A Diadal úti iskola új korszerű oktatástechnikai eszközökkel gyarapodott. A pedagógusainak díjazása más közalkalmazottakéval azonos szintre került, s életkörülményeiket átmenetileg a 13. havi fizetés bevezetése is javította.

A tantestület hamar érzekelte a történelmi léptékű változások negatív következményeit is. A világnézeti indoktrináció felszámolásából nem következett automatikusan pedagógiai-eszmei sokszínűség, az ideológiai kiüresedés pedig több kollégát, főleg a társadalomtudományi tárgyak oktatóit elbizonytalanította. Ehhez kezdetben hozzájárult az új szellemiségű tankönyvek és oktatási segédletek hiánya. Az orosz nyelv tanítása, országos szinten is a jelentőségéhez képest aránytalan mértékben visszaszorult, de itt teljesen megszűnt. A gyerekek tanórán kívüli szervezésének és pedagógiai felügyeletének terén nem sikerült betölteni azt az űrt, amely az úttörő szervezet felbomlása után keletkezett.

4.2 A személyi adottságok alakulása

A kedvezőtlen demográfiai tendencia, a születések számának csökkenése ebben az időszakban már sajnos a Diadal úti iskolában is érezte hatását. A tanulók létszáma 1989/90-ben 27-tel, 1993/94-ben pedig már 115-tel kevesebb, mint az 1988/89. tanévben. Ennek a folyamatnak a következménye, hogy előbb az alsós osztályok létszáma, később pedig már az osztályok száma is csökkent. Az 1989/90. tanévben még 30 volt 1992/93-ban pedig már csak 26.

Minden iskola számára nagy kihívást jelentett a hivatalosan megjelölt beiskolázási körzetek megszüntetése. A Diadal úti iskola az új versenyhelyzetben jól feltalálta magát. Korábbi tekintélyének megszilárdításával, a nevelő-oktató munka minőségének fejlesztésével és a "pedagógiai kínálat" bővítésével elérte azt, hogy ide sok olyan gyereket írassanak be, akik a korábban más iskolákhoz tartozó körzetekben laktak. Többek között ezzel is magyarázható, hogy itt a tanulói létszámok csökkenésének aránya alacsonyabb, mint a kerület más iskoláiban.

A demokratikus viszonyok kiterjesztése és a polgári tudat erősödése a család és az iskola viszonyának alakulásában érzékelhetővé vált. Megszűnt az a korábbi attitűd, amely az iskolát valamiféle hatóságnak tekintette, s ezzel párhuzamosan viszont erősödtek az iskolával, mint sajátos szolgáltató intézménnyel szembeni elvárások. Ezt a beállítódást erősítette egy alapítvány létrehozása is 1991-ben. Az "Alapítvány Rákoscaba-Újtelepi Dákokért" a szülők igényeinek megfelelően elsősorban az idegen-nyelvoktatás és a testi nevelés minél magasabb szintű megvalósítását szorgalmazza. Az alapítvány emellett új taneszközök beszerzésének és új módszerek, eljárások bevezetésének támogatásával is hozzájárul az iskola pedagógiai szolgáltatásainak bővítéséhez. Az 1994 februárjában megalakult iskolaszéken keresztül a szülők társadalmi lényegében hatósági hatáskört is kapott.

A tanerő gyarapodásának folyama ebben az időszakban fordult meg. Az iskola pedagógusainak száma 1990/91. tanévben még 57, az 1994/95. tanévben viszont már csak 51. Az egyéb alkalmazottak száma pedig 19-ről 13-ra csökkent. Ezzel szemben kedvezően alakultak a tantestület kvalifikációs mutatói. Képesítés nélküli nevelőt az iskola már nem foglalkoztatott, ellenben sor került speciális képzettségű munkatársak alkalmazására is az alsó tagozaton. Az új iránt fogékony kollégák önképzéssel sajátították el a modern pedagógiai módszereket.

4.3 A tárgyi feltételek alakulása

Az 1990-94 közötti időszakban elsősorban az oktatástechnikai eszközök gyarapodásával vált korszerűbbé a nevelés és oktatás infrastruktúrája. Ebben az időszakban az iskolának sikerült beszereznie három videorekordert és minden szinten egy-egy színes televízió készüléket. A szaktárgyi munkaközösségek videokazettákat kaptak, így ez a hatékony audiovizuális szemléltetés az időszak végére általánossá vált. A belső és külső tájékoztatást modern fénymásoló gép segítette. 1993-tól 6 IBM kompatibilis személyi számítógép (közülük négy 286-os, kettő pedig 386-os) tette lehetővé a számítástechnika 12 fős csoportokban történő oktatását és az informatika tantárgy kialakítását is.

A technikai eszközök beszerzésében az Alapítvány Rákoscaba-Újtelepi Dákokért jelentős részt vállalt, amelyhez a különböző adományok mellett alapítványi bálók rendezésével teremtette elő a szükséges összegeket. Az iskola gazdasági vezetése az új finanszírozási rendszerhez igazodva igyekezett a bevételi forrásokat gyarapítani.

Az iskola épülete is komfortosabbá vált. Ebben az időben vezették be a gázt, s megoldották a szennyvíz hálzati elvezetését.

A könyvtár állománya 1990-re 910 egységgel, 1994-re pedig további 906 egységgel gyarapodott. Ezzel az állomány nagysága könyvtári egységekben számolva 10.311-re emelkedett.

Itt említjük meg, hogy a tankönyvellátás piaci alapokra helyezése eleinte ebben az iskolában is zavarokkal járt. A szaktárgyak oktatóinak komoly nehézséget jelentett a tartalmilag megfelelő és árban is elfogadható tankönyvek kiválasztása, s főleg azok beszerzése a tanévek kezdéséig. A pedagógusoknak ettől az időtől kezdve kell figyelembe venniük, hogy a megdrágult tanszereket az elszegényedő családok egyre nehezebben tudják megvásárolni.

4.4 Az intézmény működtetésének mechanizmusa

Az iskola irányításának és működtetésének mechanizmusa az önkormányzati, a közalkalmazotti és a közoktatási törvények előírásaihoz igazodva alakult át.

A korábbi igazgató, Bakos Lajos 1992-ben lemondott. Az új igazgatót Olejnik Ilonát, az iskola történetében először, a tantestület véleményét figyelembe véve a kerületi önkormányzat oktatási bizottságának javaslata és az önkormányzati képviselőtestület döntése alapján a polgármester nevezte ki. Más vezetői pozíciók betöltésénél a törvényeknek megfelelően az intézmény autonómiájának elvei érvényesülnek.

A háromtagú Közalkalmazotti Tanács 1993 májusában alakult meg. Itt egy-egy kolléga képviseli az alsós, a felsős és a napközis nevelőket. Az jogszabályoknak megfelelően zajlott le az iskolaszék megválasztása 1994 februárjában. Tagjai közül 3 főt a szülői munkaközösségek, 3 főt a tantestületet választott meg és 3 főt a fenntartó önkormányzatot delegált. 1994 tavaszán megkezdődtek az előkészületek a diákönkormányzat megválasztására is. A szaktárgyi munkaközösségek a korábban kialakult gyakorlatnak megfelelően tevékenykednek.

Az iskola működését átfogóan szabályozó dokumentum a szervezeti és működési szabályzat 1993. augusztus 23-án lépett hatályba.

4.5 A pedagógiai munka

Az oktatás tartalmának meghatározásában a központi instrukciók híján az iskola pedagógusai körében némi bizonytalanság volt tapasztalható. A régi tantervek már elavultak, s a Nemzeti alaptanterv koncepciójának a kialakításáról országos szinten még javában tartott az egyre hevesebb vita. A szaktárgyak oktatóit csupán néhány irányelv, s a néha meglepően eltérő szemléletű tankönyvek orientálták, ezért többnyire saját belátásuk szerint döntöttek el, hogy mit tanítsanak.

A tartalom átmeneti tisztázatlansága a módszertani kultúra fejlesztésére, valamint új szervezeti formák kialakítására ösztönözte a tantestületet. Az 1991/92. tanévtől az 1a. osztályokban megkezdték a Zsolnai-féle nyelvi-, irodalmi és kommunikációs képességfejlesztő program alkalmazását. Egy évvel később az 1b. osztályokban a Tolnainé-féle heurisztikus programozott olvasás- és írástanítási eljárást is bevezették. Ezek mellett továbbra is működtettek olyan alsó tagozatos osztályokat, ahol a hagyományos hangoztató, elemző olvasás- és írástanítás folyt, ami lehetővé tette a különböző módszerek hatékonyságának gyakorlati összehasonlítását. A korszak végén az olvasás- és írászavarok megelőzésére kis létszámú dislexia-prevenációs és redukációs tanulócsoportokat is létrehoztak.

Az iskola sajátos arculatának kialakításához nagyban hozzájárult 1990-től a testnevelési tagozat (első osztálytól) és az angol tagozat (ötödik osztálytól) megszervezése. Az idegen nyelvek oktatásának a súlya egyébként is megnőtt. A második és harmadik osztályokban nyelvi előkészítő foglalkozásokat vezettek be. A negyedik osztálytól pedig angol és német nyelvek közül választhattak a tanulók. Az 1992/93. tanévtől megkezdődött a lelki egészségtan tárgykör feldolgozása a harmadik osztálytól az ötödik osztályig az osztályfőnöki órák keretében. Az informatika órarend szerinti oktatása az 1993/94. tanévben indult el.

Az iskola tanulói ebben az időszakban is aktívan és eredményesen kapcsolódtak be a tanulmányi versenyekbe. Ekkorra már hagyománnyá vált, hogy a fővárosi szintű versenyeken a kémia és a körzeti védőnő által irányított csecsemőgondozás szakkör tagjai a legjobbak közé tartoznak, de az 1993/94. tanévben az egyik versenyző földrajzból is bizonyította kiemelkedő felkészültségét. Ugyancsak ebben az évben az iskola egyik hetedikes tanulója kémiából országos helyezést ért el. Az iskola tanulói a TIT országos matematika pontversenyén az a 20., a 88., a 90. és a 95. helyezést szerezték meg.

Mivel az úttörő foglalkozások megszűntek a tanórákon kívüli nevelést más alapokra kellett helyezni. Ennek ellenére a pedagógiai terület szervezettsége alig csökkent, a minősége pedig újabb elemekkel gazdagodott.

A XVII. kerület iskoláit bemutató Első csengetés c. kiadványban a Diadal úti iskola vezetése a következőképpen fogalmazza meg az erre vonatkozó koncepcióját: "Kiemelt feladatnak tekintjük az egész napos foglalkoztatás lehetőségeinek a megteremtését, mivel a szülők és tanulók jelentős része igényli a délutáni tanulást segítő szabadidős foglalkozásokat is. Ezért alsó tagozaton 3 iskolaotthonos és 6 napközis csoport működik. Nevelőink számtalan iskolai és iskolán kívüli foglalkozást szerveznek (pl. úszásoktatást 2-3-4. évf., színházi és bábszínházi előadások, kirándulás, kézműves és sport szakkörök az alsó tagozaton, rajz matematika, színjátszó, kémia, csecsemőgondozó szakkörök a felső tagozaton). Ingyenes felzárkóztató foglalkozásokat tartunk szinte valamennyi tantárgyból a lemaradók számára. Iskolánkban szolfézs-előképzőt, zongora- és hegedűoktatást is tartanak a zeneiskola pedagógusai."

A statisztikai adatok szerint a szakkörök, klubok száma az 1993/94. tanévben 19, tagjaik száma 306 volt. Ha ezt a tanulók összlétszámához viszonyítjuk 46 %-os aránnyal számolhatunk. Az énekkar 1990-ben arany minősítést kapott. Az 1991/92. tanév egyik emlékezetes eseménye az Iskolagaléria kialakítása. Ez az egykori tanulók képzőművészeti alkotásainak kiállítására biztosít lehetőséget.

A kor gazdasági szemléletét és az intézmény gazdálkodási gondjait egyaránt tükrözi, hogy a külső szakember bevonásával megtartott számítástechnikai szakkörön a 7-8. osztályos tanulók havi 500 Ft hozzájárulással vehettek részt. A középiskolai előkészítő foglalkozások azonban sok más iskolától eltérően itt még ingyenesek.

A tanórákon kívüli nevelésben az előző évekhez hasonló, vagy még azt is felülmúló aktivitással vesz részt az iskola könyvtára. Az országos gyermekkönyvhéten és az ünnepi könyvhéten rendezi meg a Könyvről könyvért vetélkedőket, gyermeknapokon a vidám vetélkedőt, évközben a Könyvjelző olvasatási versenyt, az alsós napközisek részére a Keresd a könyvtárban! vetélkedőket, a felsős napközisek részére a Hazánk szíve Budapest vetélkedőket s a nyolcadikosok számára a nyelvhelyességi vetélkedőket. Olvasói jól szerepelnek a kerületi vetélkedőkön is. (A Jókai könyvtárismereti versenyen például a harmadikok.) Eljutnak a diákok országos rejtvényfejtő versenyére is.

A testnevelési tagozat bevezetésével az iskola korábban is mozgalmassá lett. A csapatok a kerületi versenyeken minden évben eredményesen vettek részt. A Diák Sportkör keretén belül a gyermektorna, a kispályás foci, a nagy pályás foci és a kézilabda díjmentes, az újonnan beinduló teniszoktatásért viszont fizetni kell.

A középiskolákban való továbbtanulás iránti érdeklődés tovább növekedett. Ekkor már számolni kellett azazal is, hogy korábban is van lehetőség a középiskolai tanulmányok elkezdésére. Az 1993/94. tanévben például a negyedik évfolyamról 9 tanuló nyolcosztályos gimnáziumba, a hatodik évfolyamról pedig 8 tanuló hatosztályos gimnáziumba lépett át. A nyolcadik osztály után 105 tanuló közül 18 fő (18 %) gimnáziumban, 56 fő (54 %) szakközépiskolában, 27 fő (26 %) szakmunkásképző iskolában, 2 fő (2 %) szakiskolában tanult tovább.

5. Egy új szakasz kezdete. 1994-1996

Az 1994/95. és az 1995/96. tanévek bemutatásánál nehéz helyzetbe kerül a történetíró, hisz a tárgyilagos elemzéshez szükséges időtávtól híján nehéz megállapítani, hogy melyek azok az események, amelyek a tartós folyamatokat határozzák meg, s hogy milyen adatokkal szemléltethetők ezek a folyamatok. Ezért itt elsősorban csak a tények bemutatására szorítkozunk, a közöttük lévő összefüggések feltárását mellőzzük.

5.1 Társadalmi és gazdasági viszonyok tükröződése az iskola életében

Az 1994. évi választások után megalakult kormány a költségvetési egyensúly helyreállítását tűzte ki alapvető gazdasági célul. Az ebből következő megszorító intézkedések többek között a közoktatás támogatásának radikális csökkentésére is kiterjedtek. A magyar történelemben először kezdődött meg az iskolák tömeges felszámolása. (Kerületünkben ez egy iskolát érintett.). A munkanélküliség veszélyével a pedagógusok is megismerkedtek. 1995 tavaszán lezajlott a magyar történelem legnagyobb pedagógus tüntetésére. Az iskola tantestülete megalakulása az 1995/96. tanévben először vett részt országos pedagógus sztrájkban

A kormány érvénytelenítette a pár hónapja kiadott Nemzeti alaptantervet, s megkezdte egy újabb változat összeállítását. Az 1993-ban megalkotott közoktatási törvényt a parlament előbb 1994/95 tanév végén módosította, amelynek következtében a Tankerületi Oktatási Központok megszűntek, majd egy év múlva több mint száz szakaszból álló módosítást szavazott meg. Az 1995/96. tanévben az újabb Nemzeti Alaptanterv elkészült. Ennek alapján a Diadal úti iskolában is elkezdődtek az előkészületek a helyi tanterv megszerkesztésére

5.2 A személyi adottságok alakulása

A születések számának csökkenésének következtében az iskolai tanulóinak a száma is tovább csökkent. Az 1994/95. tanévben 659-re, az 1995/96 tanévben pedig az eddigi legkisebb létszámra, 650-re. (Emlékeztetőül közöljük, hogy az iskolának az alapításkor 668, az 1986/87. tanévben 828 tanulója volt!) Elsősorban a családok anyagi helyzetének romlásával magyarázható, hogy a napközisek száma erősen csökkent. Viszonylag magas a statisztikai kimutatások szerint veszélyeztetett tanulók száma is, ami 1995/96-ban 40 fő (6,2 %), de ez kedvezőbb az 1992/93. tanévi 9,3 %-os aránynál. A tanulócsoportok számát (26) sikerült megtartani.

Az intézmény és a gyermekeiket iskoláztató családok viszonyában erősödnek az 1990-94 között kialakuló tendenciák. A pedagógiai munka tervezésénél a szülők igényei egyre inkább meghatározóvá válnak, főleg az alsó tagozaton az újfajta eljárások alkalmazásában, de a nyelvoktatás, a napközis foglalkozások és a tanórákon kívüli nevelés más területein is. Sajátos pedagógiai szemléletváltozást tükröz, hogy a pedagógusok és a szülők már természetesen tartják az "iskola szolgáltatásai" kifejezés használatát. Növekszik az iskola tevékenységének a nyilvánossága is. Ez elsősorban a tanulói utánpótlásért folyó iskolák közötti verseny egyik következménye. Tudatosá és szervezettebb fejlődik a korábban csak szakirodalomból és külföldi példákból ismert intézményi rekrutáció. A Diadal úti iskola az 1994/95. tanévben a kerület többi iskolájával közösen, a következő tanévben pedig már önállóan jelentet meg beiskolázást segítő kiadványokat.

A tanerő létszáma 1996-ban 54-re emelkedett, az egyéb alkalmazottaké pedig 19-re.

5.3 A tárgyi feltételek alakulása

Ebben a két tanévben jelentős beruházások nem történtek. Új létesítményként az 1996-ban felállított Iskolapódiumot említhetjük meg, amely alapítványok és szponzorok támogatásával épült.

Az intézmény az 1995/96. tanévben vált önállóan gazdálkodó költségvetési szervvé. Az állami és önkormányzati támogatás viszont a nevelés és oktatás előző években kialakított infrastruktúrájának szinten tartásához sem volt elég. Az iskola egyre több térítés ellenében igénybe vehető szolgáltatásra kényszerült. A számítógépes programok és lemezek, valamint a videó kazetták beszerzéséhez hozzájárult az Alapítvány Rákoscaba-Újtelepi Diákokért, amelynek tőkéje az alapítványi bálók bevételeiből és az adományokból 1996-ban 900.000 Ft. fölé emelkedett.

A könyvtár 1995-ben 208 kötettel gyarapodott, így állománya könyvtári egységekben számolva 1995-ben elérte az eddigi legmagasabb darabszámot, amely 10.519. Ez 1996-ban elsősorban a selejtezések miatt 10.483-re csökkent, annak ellenére, hogy 235 új kötetet ebben az évben is sikerült beszerezni.

5.4 Az intézmény működtetésének mechanizmusa

Az iskola igazgatója ebben a két tanévben is Olejnik Ilona. Vezetésével az új működési elvek és eljárások kialakítása, amely 1990-94 között kezdődött el, ekkorra lényegében befejeződik. A helyi Szervezeti és Működési Szabályzat hatályba lép. A munkaviszonyt és a munkajogi hatásköröket szabályozó kollektív szerződés 1995-ben

elkészül. Még abban az évben megalakul a diákönkormányzat. A gyerekek véleményét egy koordináló tanár közvetíti a tantestület felé. A tantestület, az iskolaszék és a diákönkormányzat összeállítják az iskola új házirendjét is.

5.5 A pedagógiai munka

Az iskola ebben az időszakban tért át az egy műszakos tanításra. A tanulói létszám csökkenésének egyetlen pozitív következményeként az osztályok létszáma is csökkent, s ez lehetővé tette az oktatás minőségének fejlesztését. (A 2. évfolyamon például 12 fős osztály is működött.) Csoportbontásra az idegen nyelvek, a technika, és a testnevelés oktatása valamint a differenciált képességfejlesztés területén volt lehetőség.

Mivel az oktatás új tartalmát behatároló Nemzeti Alaptantervet csak 1996 tavaszán adták ki, a fejlesztési törekvések továbbra is elsősorban a metodika területére irányultak. Az alsó tagozaton a hagyományos eljárások mellett ebben az időszakban a "pálcikás" módszer, és a Tolnai-féle módszer szerint tanítják az írást és olvasást, s elkezdi a Meixner-féle módszer alkalmazásának előkészítését. Folytatják a Zsolnai-féle nyelvi-, kommunikációs és irodalmi képességfejlesztő program szerinti oktatást is. Ehhez kapcsolódva honosodik meg a felső tagozaton a drámapedagógiai módszer, amely a személyiségfejlesztő, önismereti játékokon keresztül a kreativitás kibontakoztatását és a színházi kultúra megszerettetését tűzi ki célul. Mindezeket túl a tartalmi a fejlesztés terén is történtek lépések. A NAT tervezetét az iskola több pedagógusa tanulmányozta, s ahhoz igazodva igyekezett a tantárgyat új elemekkel gazdagítani. Példaként a kémia oktatását emeljük ki, ahol a környezetvédelmi szempontok beépítésével a tanulók egy norvég program alapján mérik a települési környezetben az eső savasságának a mértékét, s a zuzmók vizsgálatával a kéndioxid-szennyezettség fokát. A kétéves műlra visszatekintő informatikai oktatás tartalma újabb alkalmazási programok megismertetésével bővül. Megszilárdul a sporttagozat speciális tananyaga, eszerint alsó tagozaton a hajlékonyság és az ügyesség fejlesztése a fő szempont, a felsőben pedig az atlétikára, a sportjátékokra és a tornagyakorlatokra helyeződik a súly. Az énekkar az órarendbe épített órákon készül a fellépésekre. Elismerésre méltó pedagógiai kezdeményezés ebben az időszakban a tanulás tanításának bevezetése. Az úgynevezett Megismerőképességeket Fejlesztő Stúdió 8 hónapon keresztül heti 3 órában segíti a tanulóhoz szükséges módszerek elsajátítását.

Az iskola történetében először az 1994/95. tanévben megkezdődött a fakultatív hitoktatás.

A tanulmányi versenyeken az iskola tanulói a korábbi évek sikereit is meghaladó eredményeket értek el. Az 1994/95. tanévben például matematika és fizika tantárgyakból a kerületi versenyen első és harmadik helyezést, a csecsemőgondozó versenyen budapesti szinten első, országos szinten második helyezést, kémiai és a nyelvi versenyen szintén országos helyezést értek el. Az 1995/96. tanévben a március 1-ig lezajlott versenyeken angol nyelvből kerületi szinten az 5. helyet, fizikából kerületi szinten az 1. és 2. helyet, a csapat az 1. helyet, anyanyelvből kerületi szinten a 2. és 3. helyet, biológiából kerületi szinten a 2. helyet, kémiából a hetedik és nyolcadik osztályos kategóriákban is az 1-3. helyeket, a csapatok pedig az 1. helyeket vívták ki. A történelem szakos tanárok által felkészített tanulók kiemelkedően szerepeltek a kerületi iskolai számára a millecentenárium alkalmából szervezett történelmi akadályversenyeken és vetélkedőkön, ahol az 1. helyet szerezték meg. Itt említjük meg, hogy a József Attila vers- és prózamondó versenyen budapesti 1. fordulóján szintén az iskola tanulója került az első helyre. A különböző 1996. évi versenyek eredményeinek összesítése alapján a kerületben a Diadal úti iskola 21 ponttal a második volt.

Ebben az időszakban forrott ki a napközi otthon, mint sajátos diákjóléti és pedagógiai szolgáltatás, amit egyrészt napi háromszori étkezéssel, másrészt ebéddel és délutáni foglalkozással, harmadrészt csak a délutáni foglalkozás pedagógiai szolgáltatásával negyedrészt csak ebéddel. A kis létszámú osztályoknál és a Tolnai-módszer szerint tanuló osztályoknál bevezetik az "iskolaotthon" szisztémát a reggel 6 órától este 6-ig terjedő időkeretben. Az egyéb szolgáltatások közé sorolhatók a korrepetálások, a középiskolai előkészítő foglalkozások, s különböző sporttanfolyamok.

A statisztikai kimutatások szerint a szakkörök és klubok száma az 1994/95. tanévben visszaesik 11-re, a résztvevők száma pedig 111-re, de ismét emelkedik az 1995/96. tanévben 15-re, illetve 270-re. Ez nyilvánvalóan nem a reális helyzetet tükrözi, hanem a besorolás nehézségeit, ugyanis több tanórán kívüli szervezeti formáról nehéz eldönteni, hogy ebbe a kategóriába tartozik-e.

Mind a két tanévben a könyvtár is megrendezi a már hagyományosnak tekinthető versenyeit, vetélkedőit. A kor hangulatához igazodva az Iskolarádió programja hirdetésekkel bővül ki. A művészeti neveléshez új lehetőségeket biztosít a millecentenárium tiszteletére épített, s az 1996. évi Magyar kultúra napján felavatott színpad, az Iskolapódium. Az Iskolagaléria a kiállított művek számának növekedésével bizonyítja életképességét.

Az iskola sportélete új elemekkel bővül. Kedves színlőtte a művészi torna bevezetése az alsó tagozatosoknak. A Diák Sportkör a megnövekedett igényeket már csak úgy tudja kielégíteni, hogy a szükséges sportszerek előteremtéséhez havi 100 Ft. tagdíjat szed. A térítéses szolgáltatások között az érdeklődők a teniszoktatást, a korcsolyatanítást és az úszásktatást is igénybe vehetik. A sportcsapatok továbbra is kiválóan szerepelnek a kerületi versenyeken. Az 1995/96. tanévi asztalitenisz bajnokságon az 1. a 3. és a 4. helyet az iskola tanulói szerzik meg.

Az 1994/95. tanévben a negyedik évfolyamról nyolcosztályos gimnáziumba 3 tanulót, a hatodik évfolyamról hatosztályos gimnáziumba 4 tanulót vettek fel. A nyolcadik osztály elvégzése után gimnáziumban 25 fő, szakközépiskolában 37 fő, szakmunkásképző iskolában 9 fő, szakiskolában 11 fő tanult tovább. Az iskola 1996-ban szerkesztett beiskolázási kiadványában erről a következő olvasható: "Munkánk mércéje lehet, hogy nyolcadik osztályos végzett diákjaink 91 %-át első, illetve második helyen veszik fel középiskolákba. "Ezután a középiskolák felsorolása következik, amelyek között olyan patinás intézmények is szerepelnek, mint például a Budapesti Evangélikus Gim-

názium, a Corvin Mátyás Gimnázium és Műszaki Középiskola, a Török Ignác Két tannyelvű Gimnázium, a Trefort Ágoston Kétnyelvű Műszaki Szakközépiskola és Gimnázium és a Szent István Gimnázium. Arról nincsenek pontos kimutatásaink, hogy hányan tanulnak tovább egyetemeken és főiskolákon, de ha a tantestület tagjait erről kérdezzük a nevek sokaságát sorolják fel. Az egykori tanulók között akadnak olyanok is, akik már családot alapítottak általában szívesen emlékeznek vissza az alma materra, s régi tanítóikra, tanáraikra, akiknek oly sok bosszúságot, de még több örömet, s néha a pedagógus pályán elkerülhetetlen megaláztatásokat is okoztak.

*

A Diadal úti iskola tizennyolcéves fennállása óta sikereket és kudarcokat is átélve, de tisztességesen látta el nemes feladatát, az új nemzedék szakszerű és lelkiismeretes felkészítését a jövő Magyarországá számára. Eddigi története azt bizonyítja, hogy itt a főváros peremén hűséges végvárként mindig fáradhatatlanul és kitartóan küzdött a nemzeti kultúra szolgálatában. A krónika írója szívből kívánja, hogy ezután is így legyen.

❖

Az iskola 1996-tól napjainkig terjedő történetét reményeink szerint egy 2005-ben kiadandó újabb évkönyv fogja tartalmazni, aminek összeállításához volt diákjaink segítségét szeretnénk kérni. Minden emlékidéző írást, írásos és fényképes dokumentumot szeretettel vár az iskolai igazgató s e kiadvány szerkesztője.

OLEJNIK ILONA: AZ ELMÚLT NÉHÁNY ÉV

Engedje meg a kedves olvasó, hogy a múltidézés után a közelmúltról, s a jelenről ejtsek néhány szót.

Az 1991-től 1997-ig tartó munkánk záróköve lett az 1998-ra elkészülő helyi pedagógiai program. Az addigi munka eredményeinek és kudarcainak átgondolása után meg kellett fogalmazni e dokumentumban, hogy milyen értékeket, milyen feladatokat képes reálisan felvállalni a tantestület a jövőben, milyen pedagógiai alapelvek mentén kívánja tovább fejleszteni intézményét, nevelői munkáját.

Nagy önállóságot és egyben felelősséget jelentett ez a feladat. Könnyen lehetett volna a realitásoktól elszakadva nagyra törő tervekkel egészen új irányokat körvonalazni. Nagy volt a csábítás, hisz mindenki tudta, a megszülető dokumentum kötelező nyilvánossága alkalmasint erősen befolyásolhatja az iskolaválasztás előtt álló szülőt. Ha nem tűnünk elég „divatosnak, újszerűnek” programkínálatunkkal, könnyen veszíthetünk vonzerónkból. A pedagógiai program megírására szerveződő tanári közösség (többnyire munkaközösség-vezetők) szerencsére higgadtan úgy döntött az iskolavezetéssel egyetértésben, hogy **a leendő program elsősorban ne vágyakat tükrözzön, hanem eddigi törekvéseink rendszerbe foglalt tükre legyen.**

Az elvek és a gyakorlat összecsengésére sorolok fel néhány területet munkánkból.

Tudjuk, pedagógiai munkánk elismertsége azon múlik majd, hogy képesek vagyunk-e pedagógiai programunkban és gyakorlatunkban alapelveinkből következő céljaink megvalósítására. Éppen ezért alapelveink meghatározásánál egyrészt az iskola kialakult pedagógiai hagyományait, a szülői és tanulói elvárásokat, másrészt külső szakértők által a tantestület körében lebonyolított és értékelt vizsgálat megállapításait vettük figyelembe.

„Iskolánk olyan hagyományos, értékőrző, nyitott, gyermekközpontú intézmény, melybe tanulóink előzetes válogatás nélkül iratkozhatnak be az első évfolyamra.

Pedagógiai gyakorlatunkban az új, modern műveltségi igények és a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos elvek folyamatos érvényesítésére törekszünk.

A felzárkóztatás és tehetséggondozás egészséges arányának megteremtését fontosnak tartjuk.

Gyakorlatunkban a tárgyi tudás megalapozását, a kommunikációs készség fejlesztését aktív cselekedtetéssel kívánjuk megvalósítani.

A humán és reál műveltségi területek egyenrangúságát valljuk, s az egészséges életmódra, környezetvédelemre neveléssel ökológikus szemléletet alakítunk ki diákjainkban.

Az egyéni készségfejlesztés mellett a közösségi életre nevelést, a demokratikus jogok gyakorlására való felkészítést is szem előtt tartjuk.”¹

Kiemelt képzési területként jelöltük meg az anyanyelvi, matematikai, idegen nyelvi képzés mellett a művészeti tárgyak valamint a testnevelés tanítását. Speciális képzési területeink közé tartozik a drámapedagógiai, helytörténeti, médiaismereti oktatás mellett a családi életre nevelés is.

Megtörtént a **mindennapos testnevelés** bevezetése is. Alsóban heti 4, felsőben heti 3 óra órarendbe építve, melyet számos sportszakkör egészít ki. Az iskola sportélete új elemekkel bővült. Kedves színfoltja a **ritmikus sportgimnasztika bevezetése** már az alsó tagozatosoknak. Megszilárdult a **sporttagozat** speciális tananyaga, szerint az alsó tagozaton a hajlékonyság és az ügyesség fejlesztése a fő szempont, a felsőben pedig az atlétikára, a sportjátékokra és a tornagyakorlatokra helyeződik a súly. A **Diák Sportkör**, iskolai sportkörünk a megnövekedett igényeket már csak úgy tudja kielégíteni, hogy a szükséges sportszerek előteremtéséhez anyagi támogatást, pártoló tagságot is kér a szülőktől. A térítéses szolgáltatások között az érdeklődők a **teniszoktatást és az úszásoktatást** is igénybe vehetik. A sportszervezetek kiválóan szerepelnek a kerületi és fővárosi versenyeken. **Az iskola elnyerte az „Arany fokozatú tornász iskola” címet.**

A tanulás sikere közös érdeke az iskolának, a diáknak és nem különben a szülőnek. A tanulás minősége közvetlenül alakítja a gyermek iskolai karrierjét, távlataiban pedig egész személyiségfejlődését, életpályáját. Ezt belátva 3-4 évenként kis létszámú első osztályt indítottunk, amelybe a részképességgel, magatartási zavarokkal küzdő tanulókat vettük fel (a Nevelési Tanácsadó javaslatára). **Új kezdeményezésként az 1996/97-es tanévtől már két, gyógy-pedagógiai végzettséggel rendelkező fejlesztő pedagógus segíti a tanulási nehézségekkel küszködő gyerekeket.** Erre az 1996. évi Oktatási Törvény is lehetőséget biztosított, a tantestület pedig nagy szükségét érezte a speciális felzárkóztató tevékenységnek, ui. egyre több lett az iskolába lépő gyerekek közt a sajátos nevelési-oktatási problémákat okozó tanuló.

Szakemberek szerint a tanulási nehézségek sajátos esete áll fenn, amikor ép érzékszervek birtokában, normál, esetenként kimagasló intelligenciaszint mellett sem képes a gyermek az alapvető kultúrtechnikák elsajátítására. A fejlesztő pedagógusok rendszeres külső és belső méréssel szűrik a diákokat, s a lemaradó, részképességgel küszködő gyerekeket kiscsoportos (un. fejlesztő) csoportokban oktatják.

A felső tagozatos diákokkal kezdődött ez a munka. Az osztályokban tanító tanárok megfigyelése és jelzése alapján vizsgálták a tanulókat, és a segítségre szorulókat egyéni, illetve kiscsoportos formában fejlesztették. Az 1998-as tanévtől az elsős tanulók fejlesztése központi szerepet foglal el a fejlesztő tevékenységben. A foglalkozásokra a tanórákról és a tanítási időn kívül is jönnek a diákok. A munka felzárkóztató tevékenység, nem korrepetálás.

¹ A Diadal Úti Általános Iskola Pedagógiai Programja – „Nevelési alapelveink” c. fejezetéből

Az iskolánkból kilépő tanulók **továbbtanulási mutatói** is arról tanúskodnak, hogy a sokoldalú oktató - nevelőmunka eredményeként a tehetséges tanulók felvételt nyernek a 8 és 6 osztályos gimnáziumokba is (évente 10-12 fő), de azok sem járnak rosszul, akik a 8. évfolyamot is nálunk végzik, ugyanis 90 %-ukat első helyen veszik fel a kiválasztott középiskolákba. A választható órakeret terhére ingyenes középiskolai előkészítő foglalkozásokat szervezünk magyarból és matematikából.

Általában a **tanulók kétharmada vesz részt differenciált képességfejlesztő, felzárkóztató vagy tehetséggondozó foglalkozásokon, szakkörökön**. Egyéni felzárkóztató foglalkozásokon 70-80 tanuló képességeit rendszeresen fejlesztő pedagógus javítja.

Nem szakadtak meg **az iskola versenyeredményei** sem. Az iskola tanulói továbbra is aktívan és eredményesen kapcsolódnak be a tanulmányi versenyekbe. Már hagyományá vált, hogy a fővárosi szintű versenyeken a kémia és a körzeti védőnő által irányított csecsemőgondozás szakkör tagjai a legjobbak közé tartoznak. Matematika és fizika tantárgyakból a kerületi versenyen első és harmadik helyezést, a csecsemőgondozó versenyen budapesti szinten első, országos szinten második helyezést, kémiai, történelmi és a nyelvi versenyen szintén országos helyezést értek el tanulóink.

Az elmúlt években a szülők által létrehozott és támogatott **iskolai alapítvány** jelentős összeggel próbálta az iskola szakmai készletbeszerzését biztosítani, bizonyítva ezzel, hogy egy igényeiknek megfelelően kívánó iskoláért a szülők hajlandók anyagi áldozatot is hozni.

1991-1997 között a **nevelőtestület kvalifikációs mutatói** kedvezően alakultak. Valamennyi pedagógus szakképesített, jónéhányan több felsőfokú végzettséggel is rendelkeznek, jelenleg is 4 fő végzi felsőfokú másod-, ill. harmaddiplomát adó tanulmányait. A különféle továbbképzéseken eddig a tantestület mintegy 80 % - a vett részt. Új munkatársak felvételekor a többféle szakképesítés megléte fontos szempont volt, mert a NAT- ra épülő helyi tantervünk bevezetése többféle műveltségi területen is jártas szakemberek nélkül nehezen lett volna elképzelhető.

Az elmúlt években **az iskolaépület állapota** miatt sok gondunk volt. Az önkormányzat jelentős anyagi hozzájárulással (kb. 20 millió Ft) megpróbálta az épület fennállása óta (1979) meglévő hiányosságokat pótolni. A csatornázás és a gázbevezetés következtében sikerült komfortosabbá tenni az épületet. (szennyvízelvezetés, a fűtési rendszer korszerűsítése) Festés, mázolás, tetőszigetelés történt, igaz a több mint 660 tanulóknak második otthon adó tantermek festése jórészt szülői segítséggel és önerőből zajlik.

Az iskola 26 –27 tanulócsoporthoz helyez el a tantermekben és a szaktantermekben. A tervezett befogadóképességet maximálisan kihasználjuk, több szükségtermet kell még igénybe venni (átalakított szertárak, öltöző, könyvtár), hogy a mára már 664 fő tanuló 27 osztályban átlagos osztálylétszámmal (25-28 fő) el tudjuk helyezni.

A beköltözések miatt **megindult a létszámnövekedés**, s a jelenlegi 660 fő körüli létszámmal lehet számolni még 5-6 évig feltétlenül, ugyanis a "körzetben" született gyermekek (1990-1996 között) száma – az eddigiekkel egyezően – kb. 120 fő, melyből mintegy 80 % várhatóan az iskola tanulója lesz.

Az **iskola felszereltsége** átlagosnak mondható, a bútorzat jelentős része elhasználódott, s a szűkös dologi költségvetések csak elvétve tették lehetővé új padok, székek vásárlását. Az elavult szemléltető eszközök jelentős részét az iskola 1991-ben életrehívott alapítványára (Alapítvány a Rákócscsaba – Újtelepi Diákokért) befolyt pénztömegeből próbálta pótolni. A napi munkához feltétlenül szükséges eszközök azért a rendelkezésünkre állnak.

Iskolánkat a vele szemben megnövekedett társadalmi elvárások, versenyhelyzetbe szorítottsága valamint egyre szűkülő anyagi lehetőségei olyan rendszerré alakítják, melynek minden elemét az eredményesség kell, hogy meghatározza. Eredményesség a képzésben és nevelésben. Ehhez azonban tanárnak, diáknak és szülőnek olyan jogosítványokkal kell rendelkeznie, melyek az iskolai élet formálójává avathatják őket a maguk területén. Iskolánkban jó szívvel csak az a diák, szülő és tanár élhet maradéktalanul jogaival, aki eleget tesz az iskolai dokumentumokban és a törvényben lefektetett és elfogadott köteleességeinek is.

Az iskolai munka minősége nagyban függ attól a családi háztól, mely alapjaiban határozza meg diákjaink szemléletét, viszonyát iskolai feladataihoz. Ezért a szülői jogok tiszteletben tartása mellett minél több olyan pedagógiai munkánkat segítő szülővel kívánunk jó kapcsolatot kialakítani, aki kész rendszeres és harmonikus kapcsolattartásra a gyermekével foglalkozó pedagógusokkal, a diákönkormányzat és SZMK által is elfogadott házirend betartatását szülői kiállásával, gyakorlatával, a gyermek rendszeres iskolába járatásával segíti az iskola oktató-nevelő munkáját, a tantestület által meghatározott valamennyi taneszközt a tanév kezdetére biztosítja. Kiállásával, véleményformálásával otthon és a közéletben az egészséges gyermekközösség és harmonikus tanár—diák viszony kialakulását segíti.

Pedagógiai programunk célkitűzése, hogy nevelői munkánkkal és szülői segítséggel olyan értékmegőrző, értékteremtő iskolai közeget teremtsünk, melyben minden gyermek ösztönzést kaphat személyiségfejlődésének, képességének, érdeklődésének leginkább megfelelő tanulási és szabadidős tevékenységi formák megválasztására.

A folyamat logikáját követve valószínűleg nem túlzás azt állítani, hogy az elkövetkezendő években az ígéretek és programok számonkérése következik el, a „minőségek versenye”. E szakaszban azok jutnak előbbre, akik minél realitásban ítélték/ítélik meg lehetőségeiket és találják meg a programok megvalósításának leghatékonyabb stratégiáját.

1991-től kimutathatóan törekedett az intézmény arra, hogy lépést tartson a változó oktatáspolitikával, a vele szemben egyre igényesebb helyi társadalom, valamint az önmaga által kitűzött célokkal. Anyagi és szellemi kapacitásainak határain belül módszertani megújulni vágyással, kínálatbővítéssel igyekezett megfelelni társadalmi környezetének.

A mért közepes és jó közt mozgó tantárgyi teljesítményei jelzik, hogy az elméletben megfogalmazott törekvései a képzésben még nem valósultak meg maradéktalanul. S melyik intézmény merné leírni önmagáról, hogy a tesztlapokkal mérhetetlen nevelési eredményein nem lehet már tovább javítani?

Mivel egy intézmény fejlesztésének folyamatában soha nincs végső célba érkezés, csupán a legutóbb kitűzött célok sikeres vagy sikertelen elérése, iskolánk tantestülete egyet állíthat bizton: képes és kész arra, hogy egy reálisan és pontosan megfogalmazott feladatrendszerhez alkalmazkodjon, s benne jó teljesítményt nyújtson.

Olyan iskolai életforma kialakítására törekszünk tehát, amelyben a gyermek szabadnak érzi magát, de nem magára hagyatottnak, ahol a nevelői hatás a pedagógus és a gyermek személyes és gazdag tartalmú kapcsolatából ered, és ahol a fegyelem belső igényből születik.

Tantestületi fénykép 1994-95-ös tanévből.

AZ ISKOLA TANTESTÜLETE 1979-2000.

*Jelzések: * - = az iskola alapításakor a tantestület tagja volt
** = jelenleg is (1996. október 31-én) a tantestület tagja
↔ = az iskola alapításától folyamatosan a tantestület tagja
† = meghalt*

1.	Almási Andrea	1985-1986	35.	Dabi Ferenc	1983-1990
2.	Andrásné Molnár Judit	1990- **	36.	Dallos Zsuzsanna	1984-**
3.	Ágoston Zsuzsanna	1980-1997	37.	Dr. Deák Lászlóné	1982-1990
4.	Bakos Ferencné	* -1983	38.	Demény Attila	1983-1984
5.	Bakos Lajos (igazgató)	1983-1992	39.	Dékán Tamás	* -1985
6.	Dr. Balla Gáborné	* ↔**	40.	Diószeghy Gézané	1982-1983
7.	Ballai Jánosné	* -1987	41.	Dittrich Ferenc	* ↔ 1981
8.	Banya Lászlóné (iskolaitkár)	1997- **	42.	Domokos Lajos	1998 -**
9.	Baran Györgyné (iskolaitkár)	* ↔**	43.	Dr. Dombóvári Antal igazgatóhelyettes	1981-**
10.	Barna Lajosné *	†	44.	Erbits Ágnes	1992-**
11.	Bazsó Béláné	1984-1989	45.	Esztergályos Brigitta	1983-1985
12.	Belláné Jenei Sára	* -1982	46.	Dr. Faludi Péterné	1982-83, 1987-**
13.	Berencsyné Kolocsi Ágnes	*- **	47.	Fábián Mária *	-1985
14.	Bérczi Enikő	1994-1996	48.	Fehér Miklósné *	↔ **
15.	Bélleiné Bakó Judit	*-1983 és 1993-**	49.	Fodor Lászlóné	1999 -**
16.	Bernhardt Rita	1999.	50.	Frech Erika	
17.	Bihari Gyuláné	1982-1984	51.	Fürdősné Gyurkó Mónika	1993 - **
18.	Bódi János	1990-1991	52.	Gáspár Anna *	↔**
19.	Bodnár Csaba	1989-1995	53.	Gáspárné Simkai Mariann	1997-**
20.	Bolyós János	- * †	54.	Geőcze Valér	* -1986
21.	Bónyai Miklós	1985-1990	55.	Geőcze Valérné	* -1982
22.	Boross Péterné *	↔ **	56.	Gerencsér Miklósné (iskolaitk.)	1992-†
23.	Böjtösné Tompay Eörsi	1997-**	57.	Giba Éva	1984-**
24.	Budai István	1994-**	58.	Gombos Károlyné	* -1982
25.	Budainé Balogh Éva	1995-**	59.	Góczánné Sánta Ágnes	* -1984
26.	Breitkopfné Losovy Bea	1993- **	60.	Gráf Tibor *	-1992
27.	Csáforda Rita	2000. **	61.	Grimm Zsuzsa	1997 -**
28.	Császár Tibor (ig. helyettes)	*-1990†	62.	Hajósné Tilk Csilla	1984-1987
29.	Champier Péterné	* ↔ 1993	63.	Hagymási Istvánné	1992- 1994
30.	Császárné Varga Erika	1989- **	64.	Haraszi Pálné	1981-1984
31.	Cseh Ildikó	1997 - 1998	65.	Hegedűs Jánosné (ig. helyettes)	*-1991
32.	Csikós Lászlóné	* - 1980	66.	Hollaubek Gusztáv	* -1988
33.	Csiszár Anikó	1996 -**	67.	Hollaubek Gusztávné	* -1986
34.	Czeglédi Lászlóné	* ↔**	68.	Illés Ildikó	1999 -**

69.	Isóczki Lajos (ig. helyettes)	*↔**	109.	Mártha Ildikó	1981-1997
70.	Jánosa Ildikó	1983 -1992	110.	Melczér Mónika	2000. **
71.	Jókuthy János	1981 -**	111.	Mihály Magdolna	1986-**
72.	Juhász Róbertné	1982-1987	112.	Mogyorósi Jánosné (ig. hely.)	*↔**
73.	Kalacsiné Nyiszlai Zsuzsanna	1997 -**	113.	Mucsányi Károly (gondnok)	1980-1989
74.	Kamu (Pácz) Regina	1997 - **	114.	Nagy Attila	1980-82, 1985-1997
75.	Kardosné Wolf Ilona	2000 - **	115.	Nagy György	1989-1990
76.	Kassiár Józsefné	* -1981	116.	Nagy Ildikó	1993-2000
77.	Katonáné Újvári Éva	1981-1983	117.	Nagy László (gondnok)	*↔ **
78.	Káli Béláné	1984-1994	118.	Nagné Kovács Nóra	* -1981
79.	Kelló Jánosné	* -1985	119.	Nyerges Gyuláné	* ↔**
80.	Kincses Anikó	1995 - 1997	120.	Nyerges Zsófia	1987- **
81.	Királyné Gál Anikó	1988-1993	121.	Olejnák Ilona (igazgató)	1981- **
82.	Kiss András (gondnok)	1989- **	122.	Orosz Mihályné	1982- 1995
83.	Kiss Ferencné	1982-**	123.	Pácz Szabolcs	2000. **
84.	Kiss Lajos		124.	Palyov Istvánné	1992- **
85.	Kismarjainé Szekeres Judit	*-1984	125.	Pálfi Endréné (isk. titkár)	* -1985
86.	Kókai Endre	1999-2000	126.	Pálfi Gyuláné (ig. hely.)	1985-1993
87.	Kovács Gyula (igazgató) *	☩1980	127.	Patakiné Gál Anikó	1997 -**
88.	Kovács Istvánné (ig. helyettes)	1980-1984	128.	Pásztor Katalin	1985- 1997
89.	Kovács Sándorné	1982-**	129.	Péterné Fézler Marianna	1980-1984
90.	Koritsánszky Katalin	1997-**	130.	Pintér Jánosné (ig. hely.)	* -1988
91.	Köteles Erika	1995 - 2000	131.	Porubszkyné Burda Magdolna	1980-1982
92.	Kővári Katalin	1997 - 2000	132.	Posta Éva	1980-**
93.	Kracsál Anikó	1980-1981	133.	Raffay Gábor (ig. hely.)	* ↔**
94.	Kütreiber Sándorné	1982-**	134.	Raffay Gáborné	1984- **
95.	Dr. Laczkó Béláné	1981-83, 1985-86	135.	Rajna Imréné (isk. titkár)	1989- **
96.	Laszkovszky Lászlóné	* -1990☩	136.	Rajnáné Gubuznai Éva	1983↔ **
97.	Lentvorszky Árpádné	* -1981	137.	Rádi Zoltán	* -1982
98.	Lieszkovszky Józsefné	* ↔*	138.	Reketyéné Kocsis Edit	* -1985
99.	Liptainé Nagy Magdolna	1997-2000	139.	Rontó Szilvia	1999 -**
100.	Losovy Kálmán (igazgató)	*-1982	140.	Sivadóné Dezső Edit	1981-1985
101.	Losovy Kálmánné	* -1980	141.	Soós Krisztina	1989 -1993
102.	Luczó Mihály	1982-1986	142.	Dr. Szabóné Erős Gabriella	1986-**
103.	Lukács Beatrix	1987-1993	143.	Szabó Lajosné	1988 -1991
104.	Lukács György	1982-1985	144.	Szabó Pálné	* -1994
105.	Lukács Katalin	1989-1991	145.	Szalócziné Gintli Julianna	1984- **
106.	Lukács Klára	1987-1997	146.	Szalóki Lászlóné	1982-1984
107.	Magyar Ágnes	1983-**	147.	Szeifner Ferencné	* -1989
108.	Majorcsikné Fabu Mária	1992-**	148.	Szerényi József	* -1990
			149.	Tímár Tibor	1992 -**

150.	Tompa Ilona	*	↔**	156.	Varga Lászlóné	2000 - **
151.	Torma Éva		1984 -1985	157.	Varkolyné Frech Erika	1982-1991
152.	Tóth Attila		1987 -1992	158.	Várkonyi Ágnes	1989- **
153.	Tóth Gabriella	*	-1982	159.	Várkonyi Valéria	1981-1983
154.	Tóthné Szabados Valéria		1992- **	160.	Zádor Edit	1988-1990
155.	Tömpe Ferenc		1980-1983	161.	Zrubka Jánosné	*↔ 1997

1998-es tantestületi fénykép

A János Vitéz dramatikus változatát adják elő diákjaink a Csekovszky Árpád Művelődési Házban. Betanította 1997-ben Lukács Klára tanárnő.

KAPCSOLATAINK

Rajkai Tibor, 15. választókerületi képviselő: Ajánlás

Húsz év földtörténeti távlatból tekintve nem nagy időszak, egy közösség életében viszont már történelem, az iskolai közösség tagjainak, a diákoknak s nevelőiknek életében fontos, meghatározó időszak.

Az emberiség történelmében hagyománnyá vált, hogy a kerek évfordulók alkalmával a kis és nagy közösségek visszatekintenek az általuk addig

megtett útra, leltárt készítenek eredményeikről, kudarcaikról.

Aki a múltat nem ismeri, az a XXI. századot nem érti.

Ez a könyv is ezt a feladatot tűzte ki célként: a múltat felmutatni, hogy egy megbecsülhető jelenben élhessünk.

A statisztikákat olvasva örülök, és egyben gratulálok az iskola minden közalkalmazottjának, hogy diákjaik sikeresen tanulhatnak tovább. Ez a tény azt bizonyítja, hogy az iskola pedagógusainak erőfeszítése nem volt hiábavaló.

Gratulálok azon törekvéshez, hogy felméréseik évről évre egyre sokszínűbbek lesznek és így összehasonlíthatóságuk egyre szélesebb körűvé válhat. A szakszerű felmérésekhez és azok értékeléséhez korszerű szakirodalmat használnak fel. Nagy örömmel tapasztaltam, hogy a különböző kerületi, fővárosi és országos versenyekre már nem csak az egyéni, hanem tanulócsoportok nevezését is szorgalmazza az iskola vezetése. A diákok eredményei bizonyítják, hogy annak a szorgalomnak, mely kitartással párosul, előbb-utóbb beérik a gyümölcse. E törekvés biztosíthatja, hogy a Diadal Úti Általános Iskola megtartsa az eddig kivívott helyét a kerületi iskolák közötti nemes versenyében. A környék családjainak igényét mindig igyekezett kielégíteni az iskola, és mindenkori diákjai büszkén tekinthetnek iskolájukra.

Öröm olvasni azon tanulók neveit, akik évről évre szorgalmuknak és kitartásuknak köszönhetően olyan eredménnyel sajátították el alapismereteiket, hogy a magasabb iskolatípusokban is a kiemelkedők között végezhetnek. De örömmel hallottam, hogy diákközösségek is öregbítették az iskola jó hírét.

Támogatom azt az iskolavezetői törekvést, hogy minden évben egy szerényebb kivitelű évkönyvben adjon számot munkájáról, az év eseményeiről. De e könyvecske a tantestület tervei, elképzelései mellett szóljon a gondokról is, így mozgósítva a szülői munkaközösségeket az iskola segítésére.

Hisz a húsz év eredményei mellett a háttérben ott volt és mai napig ott van a gondok sokasága. Ha az iskola testülete és az önkormányzat, mint fenntartó egyet akar, a problémák megoldhatóak lesznek. Emlékezzünk! A közösségi munkák idején, versenyeken, táborozásokkor csak úgy tudott egy-egy közösség boldogulni, ha kialakult a csapat-szellem, az összetartozás érzése. A kisiskolás korban ez még könnyen elérhető, de nagyobb életkorban ehhez már iskolai, közösségi hagyományokra is szükség van.

E könyvben, bár a mélyebb történeti áttekintésnek határt szabnak az anyagi lehetőségek, az érdeklődő olvasó az elmúlt húsz évről sok érdekeset megtalálhat.

Gratulálok a kiadványhoz, és sok sikert kívánok a Diadal Úti Általános Iskolának!

Budapest 2000. július 9.

Az egyesület tagjai fát ültetnek Demjén -Diadal úti játszótéren.

Pocsai Eszter, önkormányzati képviselő: Újabb sikeres 20 évet a Diadalnak!

Tisztelt Olvasó!

Kerületünk több intézményében tradícióvá vált évkönyv megjelentetése. Örömmre szolgál, hogy ebben az évben a Diadal Úti Általános Iskola is csatlakozik e mozgalomhoz. Remélem, hogy hagyományteremtő kiadvány lévén minden évben örülhetünk majd az évkönyv megjelenésének, hiszen az iskolai nevelés, oktatás mellett igen fontos az iskola közösségteremtő és –formáló szerepe is, melynek kifejezésre juttatását e könyv jelképezi talán a legjobban.

Az iskola pedagógusai időt és fáradságot nem kímélve törekednek arra, hogy biztosítsák minden diák számára a megfelelő képzést. Mi sem bizonyítja ezt jobban, minthogy a három kerületi fejlesztő osztály egyikét éppen ez az intézmény indította el. Az oktatás színvonalának és az iskola sajtóságos légkörének köszönhető az első osztályokba történő magas jelentkezési arány is. Nem véletlen, hogy a kerületben, sőt a fővárosban is egyedülálló módon az iskola az idén új tantermekkel bővül, nem lévén hely a megnövekedett igény kielégítésére. A Diadal úti iskola fogalomává vált kerületünk oktatásában, és nemcsak az idejárók vallják büszkén a “diadalos identitást”, hanem az intézmény volt diákjai is.

Ez a fajta ragaszkodás érthető, hiszen Rákoscsaba-Újtelepen művelődési intézmény nem található, ezért ez az iskola látja el a kulturális funkciókat is, egyszerűen fontos szerepet vállal a városrész szellemiségének formálásában. Jó szívvel nevezhetjük akár a kerületrészt “ütőerének” is, utóvégre itt rendezik meg minden évben a Rákoscsaba-Újtelepi Napok rendezvénysorozatát, képzőművészeti alkotások bemutatására kerül sor a kiállításokon, és nem utolsósorban az iskola épülete szolgál otthonul a kerületrésztől tevékenykedő civil szervezet, a Rákoscsaba-Újtelepért Egyesület számára.

Ez a fajta ragaszkodás érthető, hiszen Rákoscsaba-Újtelepen művelődési intézmény nem található, ezért ez az iskola látja el a kulturális funkciókat is, egyszerűen fontos szerepet vállal a városrész szellemiségének formálásában. Jó szívvel nevezhetjük akár a kerületrészt “ütőerének” is, utóvégre itt rendezik meg minden évben a Rákoscsaba-Újtelepi Napok rendezvénysorozatát, képzőművészeti alkotások bemutatására kerül sor a kiállításokon, és nem utolsósorban az iskola épülete szolgál otthonul a kerületrésztől tevékenykedő civil szervezet, a Rákoscsaba-Újtelepért Egyesület számára.

Tennivaló persze a fentiek ellenére is akad jócskán mind az iskola pedagógusai, mind az iskolát fenntartó önkormányzat számára. Munkálkodni kell az oktatás feltételeinek javításán, a megfelelő környezet megteremtésén az itt tanulók számára; olyan intézményt kell létrehozni, amely a folyamatosan fejlődő kerületrészt és persze a kerület kiemelkedő oktatási és kulturális centrumaként tud majd működni. Ez közös célunk.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket, és kívánom, hogy teljen sok örömmel az évkönyv lapozgatásában évek múlva éppúgy, mint ma.

Dömötörné Sági Ágnes, a Rákoscsaba-Újtelepért Egyesület elnöke: Gyümölcsöző kapcsolatban

A Rákoscsaba-Újtelepért Egyesület 1994. márciusában alakult meg azzal a céllal, hogy szervezettebb formában képviselje polgárainak érdekeit. Az alakuláskor megfogalmazott célok ma is aktuálisak, így a Naplás úti szeméttelpek környezetszennyezési problémáinak megoldása, a kerületrészt természeti értékeinek megóvása, infrastruktúra-fejlesztési programok támogatása, az itt élők közösséggé szervezése, a helyi nyilvánosság erősítése.

Rögtön alakulásunk évében újtárra bocsátottuk hagyományteremtőnek szánt programjainkat, a tavasszal esedékes Föld Napja rendezvényt, az őszi Újtelepi Vígságokat, valamint a szintén ősszel esedékes faültetéseket. Önálló egyesületi helyiség nélkül azonban számkivetettek voltunk és vagyunk azóta is. A *Diadal úti iskola nyújtott baráti jobbot*, lehetőséget adva az Egyesületnek arra, hogy az iskola épületét székhelyként használja, s az összejöveteleinkhez helyiséget biztosított.

Kapcsolatunk ettől kezdve fonódott egyre szorosabbá. 1995-ben az Újtelepi Vígságok keretében az iskola adott helyet a *fiatal keramikuskok alkotásaiból rendezett kiállításunknak* és a *Naplás foci-kupának*.

1996. júliusában indítottuk újtárra a *Rákoscsaba-Újtelepi Krónikát*, a helyi eseményeket, közérdekű információkat tartalmazó kiadványunkat, mely akkor 2500 példányban jelent meg és jutott el a kerületrészt lakóihoz. Később a példányszám egyre nőtt, s az újságban bemutatott többek között a Diadal úti iskolát is, valamint *rendszeresen helyet kapott egy-egy cikk* az iskola igazgatónövének és tanárainak tollából.

1997-ben már az *iskolával együtt rendeztük a Vígságokat*, s a programok szervezésébe és lebonyolításába bekapcsolódott a Rákosligeti Közösségi Ház is. Ekkor, október 3-án különleges, a kerületben még soha nem volt alkalmat jelentett, hogy a *"Ki nyer ma?"*, az ismert rádiós zenei műsor közvetítése az iskola könyvtárából történt. Ez is hagyományt teremtett, hiszen azóta minden évben megismétlődik ez a kellemes és izgalmas péntek déli program. Szombaton aztán zenei műsorok, utcabál, a Naplás Kupa selejtezői, kerékpáros felvonulás vagy ügyességi versenyek, vasárnap pedig a Naplás Kupa döntői szerepelnek a programban. Mindez persze az *iskola vezetésének, testne-*

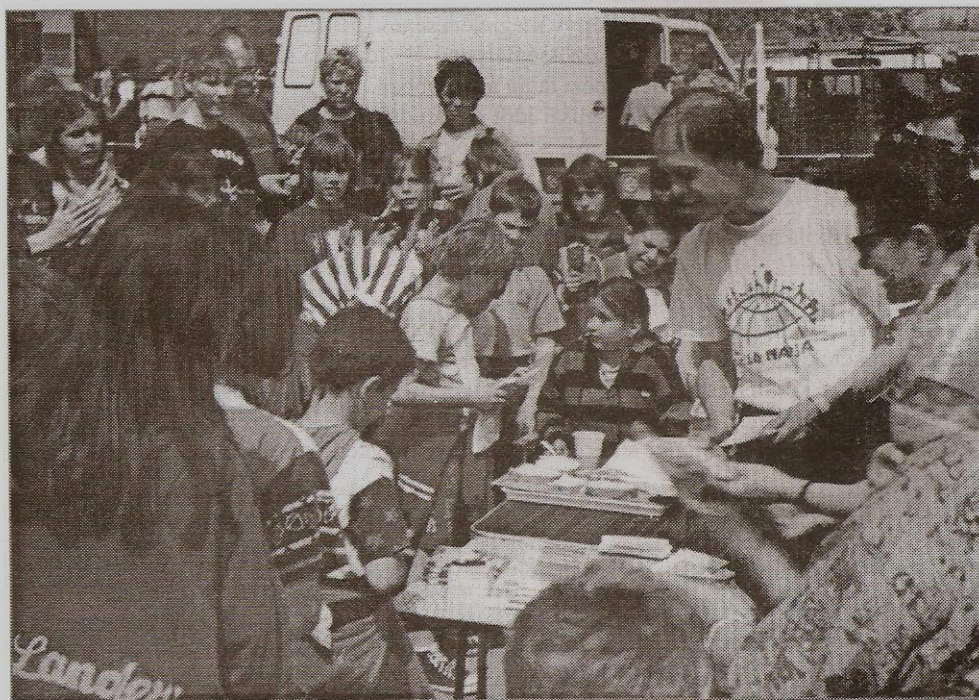

velő tanárainak és vállalkozó kedvű diákjainak hatékony közreműködésével jön létre, a színhely pedig az iskola udvara és a környező utcák, a Naplás-tó.

1998. - együttműködésünk egyre bővült. Az Egyesület a Fővárosi Önkormányzat Környezetvédelmi Alapjánál elnyert támogatás alapján a Diadal úti Általános Iskola *környezetvédelmi programjainak*, céljainak támogatására is tudott pénz fordítani. Hozzájárultunk a *szelektív hulladékgyűjtéshez* szükséges újabb tárolóedények vásárlásához, részt vettünk a június 5-ei "Díjkiosztó Gála" keretében tartott *év végi jutalmazásokban*.

Több *közös pályázat* született ezután. Ugyancsak fővárosi pályázaton nyert pénzen folytathattuk az iskola szelektív hulladékgyűjtési programjának támogatását, valamint a Rákos-patak megfigyelési program kémiai teszanyagainak megvételét.

ak megvételét.

Az egyesület hagyományosan megrendezendő Föld napi programjának egyik szervezője, Révész Szilárd a diadali diákok között.

A kép 1998. április 25-én készült a Naplás-tónál. Nagyon sokan voltunk.

Az 1999. februárjában megjelent Rákoscsaba-Újtelepi Krónika 5. oldalát már a Diadal úti Általános Iskola *cikkei töltötték meg*, ahol beszámoltak az iskolában folyó fejlesztő pedagógiai munkáról, környezetvédelmi tevékenységükről, az új kiselsősök élményeiről. Ekkor fogalmazódott meg az az igény, hogy az iskola hírei rendszeresen jelenjenek meg az újságban. A további számokban a 2. és 3. oldalon megjelent az iskola állandó rovata, a "*Diadal oldalak*", érdekes cikkekkkel, tudósításokkal és eredményekkel.

Az Egyesület kiállításon mutathatta be életét az iskola aulájában. A fali tablók és asztali vitrinek megteltek az elmúlt évek eseményeit dokumentáló fotókkal, az elnyert kupákkal és oklevelekkel, az egyesületi méhecskés póllóval, a bánya megdőbbentő állapotát dokumentáló iratanyaggal és felvételekkel. E kiállítást bezárása után nem kellett végleg süllyesztőbe tenni: az iskola igazgatónöje felajánlotta az előcsarnok falait a szépen összeállított tablók állandó helyéül. Itt, a bejárat közelében nyithattuk meg *hirdetőablánkat* is, ahol az egyesületi élet meghívóit, programbeszámolóit tehetjük közzé.

Az Egyesület rendszeres őszi faültetési ekkorra már ismertté váltak. A kerületrészt utcái, pl. az Algír utca, a Naplás út egy szakasza, a Demjén-Diadal utcák közötti játszótér és környezete magukon viselik a szépítő városalakító keze nyomát. Megkíséreltük az iskola Tura utcai oldalán is a sövény-telepítést, de a rendkívül rossz talajviszonyok miatt az itt elültetett sövény nem bizonyult tartósnak.

Idén, 2000. tavaszán a Föld Napja alkalmából -mint minden évben- akadályversenyt szerveztünk, a Demjén-Diadal játszótér rendbetételét, takarítását, kosárlabda palánkok felszerelését végeztük el, valamint sport- és ügyességi versenyeken vehettek részt a diákok és szüleik. A program családi jellegét erősítette a gulyásfőzés, családi foci-kupa.

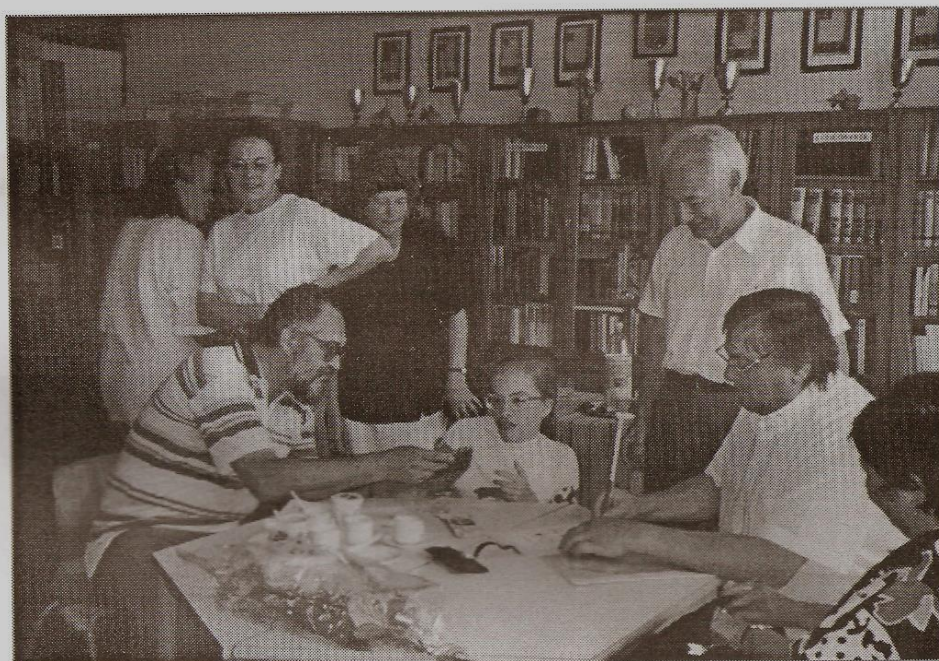
A Rákoscsaba-Újtelepért Egyesület szerteágazó, elsősorban a Naplás bányák rekultivációs gondjainak megoldásában való aktív közreműködésben megnyilvánuló tevékenysége mellett nagyon fontos feladata a *kerület-rész polgárainak közösséggé kovácsolása*. Az iskola feladata az oktatáson felül a *gyermek nevelése, közösségi emberré formálása*. S ez az a pont, ahol a két szervezet megtalálta a közös hangot.

Együttműködésünk lehetővé teszi a felnőttek és gyermekek, tehát a *családok* számára rendezett programokon keresztül az értékrend-formálást, annak az érzésnek az erősítését, hogy mi itt együtt vagyunk szűkebb lakókörnyezetünk gondjainak megoldására. S nem csak a komoly feladatok kezelésére lennénk hivatva, hanem az együtt eltöltött idő talán összekovácsolja azt a közösséget, azt a kis magot a rendezvényeken résztvevőkből, akik egymást ismerve, esetleg barátokként felelősen és ötletekkel teli gondolkodnak szűkebb környezetükre, lakóhelyükre.

Hogy megbizonyosodjunk róla, léteznek ilyen jól működő közösségek, nem kell külföldre mennünk, elég például Vasszécsénybe, ahol a Rákoscscaba-Újtelep 3700 családjánál lényegesen kisebb lélekszámú közösség gyönyörű rendben tartja, virágokkal ülteti tele közterületeit, telkeik előtti árokpartjait, s a helybéli foci-kupákon vagy falu napon a település apraja-nagyja egy emberként van jelen.

Mi még, a családok aktivitását tekintve messzebb vagyunk ettől, de lehetőségeink egyre bővülnek. Ezért is értékes a Rákoscscaba-Újtelepért Egyesület és a Diadal úti Általános Iskola közötti együttműködés, mert újabb és újabb kereteket biztosít egy pezsgőbb helyi közösségi élet kialakításához.

Az Újtelepi Vígágokat rendre a Magyar Rádió „Ki nyer ma?” című műsora vezeti be, melynek szervezője a Rákoscscaba-Újtelepért Egyesület, valamint Rihmer Károlyné. A képen Rihmer Lea, iskolánk diákja versenyez a műsorban, melyet Varga F. István vezetett.

Prém János:

A Diadal úti Általános Iskola és a Csekovszky Árpád Művelődési Ház együttműködése

Rákoscscaba-Újtelepen és környékén - például Rákosligetén is - 1991-ig közművelődési intézmény, civil szervezet, alapítvány, polgári kör, egyesület nem működött. A XVII. kerületi Önkormányzat 1991-ben rendeletet alkotott a kerületi közművelődés fejlesztéséről. Az alapelv az volt, hogy lehetőség szerint minden régióban, körülhatárolható településrészen legyen közösségi-művelődési ház. Ez alapján a kis intézményeket leválasztották a Dózsa Művelődési Központtól és önállóságot adtak nekik. Az önállósághoz biztosították a működés személyi, tárgyi, pénzügyi feltételeit.

Az intézkedések következtében 1991. augusztusában megkezdte önálló működését a Rákosligeti Közösségi Ház - a volt "Kisdózsa", ahogy a népnyelv hívta. A Közösségi Ház 1998-ban vette fel a Csekovszky Árpád Művelődési Ház nevet. Feladata a XVII. kerületi északi régió - Rákosliget, Rákoscscaba-Újtelep, Régi-Akadémiatelep - közművelődési tevékenységének szervezése. Az intézmény 1992-től aktív szerepet játszott a régió közösségi, kulturális, művészeti életének fellendítésében. Művészeti és közhasznú tanfolyamok indultak, közösségek, kiscsoportok alakultak. Az egyik legérdekesebb folyamat volt a polgári körök kialakulásának folyamata. A Művelődési Ház kezdeményezésével megalakult a Rákosligeti Asztaltársaság, amelyből kifejlődött a Csaba-Ligeti Polgári Kör. Ennek szétválásából jött létre a Rákosligeti Polgári Kör, valamint a Rákoscscaba Újtelepért Egyesület.

1992-93-ban indította a Művelődési Ház azokat a programokat, amelyekből később hagyomány lett a régióban: a kiállításokat, a táncmultságokat, az ifjúsági klubesteket, valamint a Rákosligeti Majálist és a Rákoscscaba Újtelepi Vígságot.

A Diadal Úti Általános Iskola és az akkor még Rákosligeti Községi Ház /Csekovszky Árpád Művelődési Ház / szorosabb munkakapcsolata 1993-ban kezdődött, a Ház által kezdeményezett első Rákoscscaba-Újtelepi Vígság megszervezésével. A két intézmény jól egészítette ki egymást. Az Iskola biztosította az infrastruktúrát - épület, udvar, személyzet. A Művelődési Ház szervezte, koordinálta a programot. 1994-től a rendezvénybe bekapcsolódott a Rákoscscaba-Újtelepért Egyesület is. A program azóta minden évben megszervezésre került - kivétel 1996, amikor nem sikerült rá pénzt szerezni.

A Diadal Úti Általános Iskola és a Csekovszky Árpád Művelődési Ház együttműködése ettől kezdve rendszeressé vált. A Művelődési Ház igyekezett figyelni az Iskola igényeire, az Iskola pedig figyelemmel kísérte a Ház kínálatát. Naptári év elején és tanévkezdéskor a két intézmény rendszeresen egyeztetni elképzeléseit.

Sikeres programok voltak az iskolaszínházi előadások - a Művelődési Házban illetve az Iskola aulájában, a Művészeti Szalonok, ahol Rákoscscaba-Újtelep fiatal képzőművészei állítottak ki, valamint az Iskola tanulóit adtak fergeteges sikerű műsorokat.

A Művelődési Ház programmal, szervezéssel segítette az Iskola jelentősebb kulturális és jótékonyági rendezvényeit. Új kezdeményezés volt 1999-ben a Rákoscscaba Újtelepi Művészeti Napok kísérleti megrendezése, melynek közös szervezői az Iskola, a Művelődési Ház és az Egyesület volt.

Az elmúlt évek alatt igazi jó emberi, munkatársi kapcsolat alakult ki a két intézmény között Rákoscscaba Újtelep polgárai és gyerekei szellemi gazdagodásának érdekében. Az iskola a közművelődés egyik bázisa lett Újtelepen.

A két intézmény együttműködéséből a jövőben még nagyon sok színes, színvonalas, szép program születhet, ha Rákoscscaba-Újtelep lakói is úgy akarják, és aktívan közreműködnek azokban. Közösségekre, hagyományokra van szüksége ennek a szép fekvésű fiatal településnek. Az otthonérzet alapja pedig a kultúra.

Az 1993-tól az iskolánkban hagyományosan megrendezésre kerülő Újtelepi Vígságok alkalmával készült felvételen Prém János igazgató úr ismerteti a nap programját.

TANÁRI VISSZAEMLEKEZÉSEK

Nagy Attila: Emlékezés a Diadal úti Általános Iskolában eltöltött éveimre

Az 1980-as évek elejétől az 1997-es év nyaráig tanítottam testnevelést az iskolában. Ezt az időt az iskola történetében azt hiszem egy korszaknak nevezhetem (Attila-bá és Ági-néni korszak) amellet, hogy volt még 1-2 fő kolléga testnevelő, akik pár évig besegítettek a tanításban. Zrubka Ágival mindketten szinte egy időben végeztünk a Testnevelési Főiskola akkor már egyetemi szintre hozott reform évfolyamán.

A középiskolai tanítás helyett az általános iskolát választottuk, mivel úgy gondoltuk itt lehet a legjobban és leg-eredményesebben kamatoztatni tudásunkat.

Hál Istennek olyan tanári és diák szimpátiában volt részünk az iskolában, hogy elképzeléseinket úgy érzem, megvalósítottuk.

Akkori céljaink: az egészséges, edzett, sportot, azaz a mozgást igénylő fiatalság kialakítása-formálása volt. Ezen kívül igyekeztünk a tanár-diák viszonyt olyan baráti alakítani, az egymás iránti megbecsülést és szeretetet úgy belenevelni a diákokba, hogy ez további életüket segítse. Emlékszem, tanári szobánk mindig nyitva állt mindenki számára.

Régi tanítványokkal való találkozásokkor ezt gyakran emlegetik is, talán nem volt hiábavaló e munkálkodásunk.

Nagyon nehéz volt megírnom ezt az emlékezést könnyek nélkül, mert olykor-olykor felidéződik egy-egy tanórai siker, a sportkörü órák kézilabda-bajnokságai, versenyeken kiharcolt győzelem és ennek megünneplése. (fagyizások a "cukiban", ahol Ágival megvendégeltük a csapatot)

Folyamatosan indultunk szinte minden kerületi versenyen, ahol I-III. helyezéssig szerepeltünk úgy iskolai mind egyéni szinten.

Örök vetélytársunk az akkor még a sport terén is fénykorát élő Kép utcai iskola és a Ferihegyi úti iskola (Ne felejtsük meg Petrovich Ernő és Kozma Nándor tanárukat érdemeiről!).

Nagy csatákat vívtunk lány- és fiú-kézilabdában a kerületi elsőségért. Ugyanezt elmondhatjuk atlétikában, úszásban, kis és nagypályás fociban, stb.

Később lehetőség adódott - és igazgatónőm okos gondolata volt - a testnevelés tagozatos osztályok létrehozására.

Ma már ennek mérhető eredményei vannak. Palyov Márta néni tagozatos osztályai a tornában, akadályversenyeken, ritmikus gimnasztikában jeleskednek a kerületi versenyeken.

Úgy érzem a munkánk az órai és versenyekre való felkészítés nem volt hiábavaló. A továbbtanulók nem vallanak szégyent a felkészítésükkel, és emellett sok jó képességű sportolót adtunk az országnak.

Neveket azért nem írok, mert pontos listát nem tudnék összeállítani, és így megsérteni sem akarok senkit, aki ki-maradna.

Hiszem és vallom eredményesen tanítani, nevelni csak úgy lehet, ha a tanár - diák viszony baráti, őszinte, szinte szülő, de a legfontosabb a diákok iránti szeretet.

Életem egyik legboldogabb korszaka volt a Diadal úti Iskolában eltöltött "dolgós" éveimnek.

Csetényi Anikó: Emlékek

(Ezen visszaemlékezés első része 1999. november 5-ei ünnepélyes tanárgyűlésen hangzott el Mihály Gábor emlékidézését követően, második része a 2000. szeptember 22-én megtartott kiadványt beharangozó előadáson volt hallható, melyen fellépett volt diákunk, Csöre Gábor színművész.)

I.

Nagyon jó itt ismét köztetek. Nagyon jó így újra látni benneteket! Örülök neki.

Kicsit meghatódtam attól, amit itt Mihály Gábor előttünk elmondott, és most én is elmondok róla valamit.

Az első emlék, ami most feltolult bennem, az egy bemutató tanítás előtti pillanat. A „Szeptember végén”-ből tartottam az órát, s mielőtt beléptem volna a második emeleti terembe, az ajtó előtt olyan csuklás fogott el, hogy azt hittem, nem is tudom megtartani az órát. „Na, nekem ebből elegendem van, fogom magam, és most hazamegyek!” - gondoltam, de aztán Bakos Zsuzsi fogott le s tuszkolt be valahogy a terembe. Isten csodája, hogy amint beléptem azonnal el is múlt. Egyébként most is ez történt, és egész idő alatt azon izgultam, hogy jaj istenem csak most is elmúljon. Ne féljete, most is elmondom, amit akarok.

Gábor rosszul emlékszik arra, hogy ő soha életében nem akart tanítani. Tizenhárom éves korában odajött hozzám a folyosón, talán éppen egy matematika órát megelőző szünetben, s úgy törte a fejét, ahogy csak az olyan kamaszok szokták, akik az élet gondjait magukra véve azon emésztik magukat, hogy mik is szeretnének ők lenni az életben.

- Hát én Anikó néni leginkább tanító szeretnék lenni – mondta –, de azokat nem fizetik meg. Na nem baj, majd akkor inkább szülői munkaközösségi papa leszek!

Az az igazság, hogy ha egy kiskamasz fiú ilyeneket mond, az valahogy az iskolát is minősíti, ahol nevelkedik.

Most annyira tele vagyok emlékekkel, hogy se szeri se száma. S bár nem akarok emlékidézést, szellemidézést tartani, még egyszer hadd idézzem meg azt a pillanatot, amikor én 12 évvel ezelőtt elhagytam ezt az intézményt (én akkor úgy éreztem, másra szól az én jogosítványom, váltanom kell). Felejthetetlen az a gyönyörű ünnepség, amin Lukács Klári és Raffay Gábor fiatal magyartanár kollégáim Ady „Ifjú szívekben élek” című gyönyörű versével búcsúztatott el az iskolától.

Tudják, én akkor olyan nagy szeretetet és összetartást éreztem a tantestületben, mint amelyet szakmai pályám során még nem tapasztaltam sehol. És hadd köszönjem meg ezt most ismét nekik.

Mielőtt idejöttem, azon gondolkodtam, hogy mit is adhatnék itt elő most nektek. Tudjátok, az utcán jövet-menet sokszor állítanak meg volt kollégák és tanítványok és kérdezik meg tőlem álmétkodva:

- Ugye már nem tetszik tanítani?! Ugye már nyugdíjban tetszik lenni?!

Ez engem mindig úgy mellbe vág, mindig úgy érzem magam, mintha azt kérdeznék ilyenkor csodálkozva:

- Még mindig élni tetszik?

Nekem annyira a tanítás volt és maradt a lételemem, hogy ha én nem a katedra mellett fogok „felfordulni”, akkor én nem jól ismerem magam. Én még most is tanítok, túlórázok és színpadot vezetek. Nem nőttem ki tehát a húsz évvel ezelőtti múltból. Ezek az élmények és gondolatok vezettek arra, hogy éppen ezt a mindjárt sorra kerülő verset mondjam el nektek köszöntésképpen.

Zárásként Anikó néni Garai Gábor Milarépa halála című versét szavalta el kollégáinak.

II.

Csőre Gábor, – hajdani ascherosom – a Kismaszat és a gézengúzok c film egyik gyermekszereplője, sok rádiójátékom általános iskoláskorú közreműködője, a Temetetlen holtak Francios-a, egy nagy sikerű mesejáték sztárja, aki Usztics Mátyás stúdiójából került később a Színművészeti Főiskolára, és jelenleg a Vígszínház művésze.

Hadd ragadjam meg az ünnepélyes alkalmat, hogy felidézzem róla diadalos diákeveinek számomra legmegragadóbb emlékét.

Mindig emlékezni fogok egy fogalmazására. A feladat az volt, hogy Ady személyiségét idézzék fel egy szimbolikus mesén keresztül. Gábor a következőt találta ki:

Az ifjú művész elindul Parlagföldjéről Napfényország felé, mert nyomasztja, hogy hazájában nem készítenek másmilyen szobrokat, mint óriási bronzvitézeket lándzsával és harci sisakban. Útja nehéz és fáradságos, pedig még a tél beállta előtt oda kell érnie, ha nem akar áldozatul esni a hóviharnak. Sietne, de megéri a „régmúlt virágok illatát” a föld alól, meglát egy gyönyörű szívárványt az égen, és az élmény felidézi benne egy karcsú lány képét, akit szeretett. Mindenről megfeledkezve elkezd megfaragni a lány szobrát áttetsző kristályból, és nem veszi észre, hogy nagy pelyhekben hullani kezd a hó. A hóesés lassan maga alá temeti, hazájában pedig óriási emlékszobrot emelnek a tiszteletére bronzból, lándzsával a kezében, harci sisakban a fején...

Dr. Dombóvári Antal **Osztálykirándulás Naumburgba**

1981 őszén kerültem a Diadal úti iskolába, ahol azonnal osztályfőnöke lettem az 5. b osztálynak. Sok más osztályfőnöki teendőm mellett szívesen jártam a gyerekekkel kirándulni, túrázni. Hamar kiderült, hogy a kirándulás igen jó nevelési eszköznek bizonyult. Mivel a túrák szombat, vasárnap voltak, nem volt kötelező eljönni. Viszont az én számomra sem volt kötelező mindenkit elvinni! Így aztán, akivel magatartási vagy tanulási gond volt, természetesen nem jöhetett velünk.

Osztályommal ötödikes korukban havonta egy alkalommal mentem kirándulni, ez a tanévben 10 túrát jelentett. Voltunk olykor 4-en, olykor 25-en, esett a hó vagy sütött a nap, mi mentünk. Igen sok segítséget jelentett, hogy mintegy 10-12 családdal nagyszerű kapcsolat alakult ki. Azok a szülők szinte minden alkalommal eljöttek, együtt játszottunk, főztünk, még akadályversenyt is szerveztem velük. Hatodikos korukban a gyerekek már 2 napos kirándulásokon vettek részt, természetesen a szülőkkel együtt. Különösen a Börzsönyt szerettük, közel volt. Amikor hetedik osztályba kerültek a gyerekek, csökkent a kirándulások száma, de ekkor már 3 napra mentünk el.

1983 őszén határoztam el, hogy mire a tanévnek vége lesz, elviszem az osztályomat Naumburgba. Ez a középkori kis város az egykori NDK-ban van, Lipcsétől 40 km-re. Sok szervezéssel járt, amíg kialakult az, hogy melyik magyar gyerek melyik német gyereknél fog lakni. Persze hazautazásunk után a németek jöttek vendégségbe hozzánk, Budapestre. Nekem ez az utam már a hatodik volt, 1974 óta volt baráti kapcsolatom egy naumburgi iskolával.

Az utazás hatalmas élmény volt. Odafelé majdnem 20 órát vonatoztunk, keresztül fél Csehszlovákián, majd Szász-Svájc szép tájaiban gyönyörködhattünk végig az Elba völgyében. Lipcse pályaudvara akkora - ma is - hogy Budapest 4 pályaudvara elfér benne, egy kis kirándulással felért, amíg itt átszálltunk egy helyi vonatra. Naumburgban már az állomáson vártak bennünket a vendéglátók, innen már mindenkit hazavittek, hogy a hosszú utazást egy jó vacsora után kipihenhessék a gyerekek. 10 napig voltunk ott, ezalatt alaposan megismertük Naumburg nevezetességeit. Ezek közül talán a legérdekesebb volt a június utolsó szombatján megrendezett jelmezes "cseresz-

nye ünnepi" felvonulás. Ez a hagyomány mintegy 200 éves múltra tekint vissza, ez az írás nem alkalmas arra, hogy bővebben emlékezzen rá.

A városon kívül jártunk Lipcsében, felmáztunk a Népek csatája emlékmű tetején lévő kilátóba, az egész város a lábaink előtt volt. Elutaztunk Eisenachba, megnéztük Wartburg várát, megismertük Árpád-házi Szent Erzsébet történetét a várban. Voltunk Oberhofban, az NDK téli sport centrumában. Megnéztük Weimarban a Liszt Ferenc emlékházat, Goethe házát.

A hazautazás újabb élményt kínált, a szülők vállalták a néhány 100 forintos többlet kiadást és az osztály Lipcséből repülőgéppel jött haza! El lehet képzelni mit jelentett ez egy 13 éves gyerekeknek. Másnap megérkeztek a német gyerekek, ők vonattal jöttek. Nekik szép fővárosunk jelentett sok szép élményt. Jártak a budai Várban, a Gelért hegyen, voltak a Palatinus strandon, eltöltöttek egy délelőttöt a Vidám Parkban.

Utaztak az Úttörővasúttal, felmáztak a János-hegyre a kilátóhoz. Még a Balatonra is elmentünk, megnéztük Tihanyt, majd egy jó fürdés után utaztunk haza, Rákoscasaba-Újtelepre. A vendéglátó magyar gyerekeim szinte mindenhová eljöttek vendégeikkel. A hétvégi programokat a családok szervezték. Sok diák szerzett magának tartós barátságot, többen jártak azóta Naumburgban, illetve onnan is voltak néhányan újra Budapesten.

Azóta 15 év telt el. 1999. novemberében sikerült egy kellemes, nem hivatalos osztálytalálkozott szervezni az iskolában. Köszönet érte Molnár Marikának. Jó volt a mintegy 20 évvel ezelőtti élményekről beszélgetni, természetesen nem maradtak ki németországi élményeink sem. Ekkor mondtam el a ma már felnőtt "gyerekeimnek", hogy a velük töltött 4 esztendő volt a tanári pályám legszebb 4 éve, ez volt számomra a csúcs. Ezt az érzést együtt alakították ki bennem a szülők és a gyerekek.

Naumburg ma is megvan, a "cseresznye ünnep" szebb, mint régen. 1999-ben magam is a feleségemmel együtt részese voltam a jelmezes felvonulásnak.

A gyermekcserére ma is lenne lehetőség, de amennyire én látom, igen kevés család tudná ezt anyagilag fedezni.

Beszélgetés Dr. Balla Gábornéval (Margit néni), történelem-tanárnővel

Margit néni itt tanít az iskolában 1979 óta, vagyis a kezdetek óta, sőt az előd iskolában, a hajdani Micsurin úti, ma már Naplás úti épületben. Végig kísérhette a Diadal úti épület építését a földmunkáktól egészen az átadásig. Itt tanultak gyermekei is Tamás és Gabriella.

Valóban. 1979. november 5-én volt az átadás, ünnepélyes keretek között a gyermekév alkalmából. Nap, mint nap figyeltem az újabb és újabb építési szakaszokat, hisz, ha éppen a XVII/6 számú pártházban volt óráim, itt kellett átvágtatnom az óraközi szünetben a rám váró osztályhoz, no meg azért, mert a közelben lakom, a hazafelé vezető utam is itt vezetett el.

Az átadásig minden elképzelhető helyen tanítottunk, még az iskolai pincét is tanteremnek alakították ki, hiszen az iskolaátadás előtti évben már az új iskola méretéhez duzzasztották fel a csoportlétszámokat.

Már az átadás előtt bútorokat szállítottunk, a bordásfalakat cipeltük tornaterembe, bontottuk a dobozokból az audiovizuális eszközöket, takarítottunk, dekoráltunk.

Nem csak mi tanárok, hanem családtagjaink, az iskola valamennyi dolgozója, no meg a leendő szülők is kivették a részüket az átadás előtti készülődésből. Az épület hibáit akkor még mi, „boldog honfoglalók” nem vettük észre, csak később tudtuk és tapasztaltuk meg a több mint 300 hibát.

Az építkezésből az udvaron maradt törmelékre terítettek egy réteg jó termőtalajt, majd ebbe a talajba ültették azokat a facsemetéket, melyek ma lombjukkal beárnyékolják a földszinti termeket, s amelyekre ma olyan lelkesen másznak fel a tanári figyelmeztetésekre fittyet hányó kisdíjakok. Néha elcsodálkozom, hogyan lettek ezek a fák ilyen gyönyörűek.

Váltott műszakokban kezdtük a tanítást, ami azt jelentette, hogy felváltva egy-egy osztály hol délelőtt, hol délután járt iskolába. Hat napos munkahét idején még szombat délelőtt is volt tanítás. A tantestület átlagéletkora nagyon alacsony volt, a sok fiatal tanár lelkesen kezdett neki a munkához az új épületben.

Miben különbözött az akkori iskolai élet a maitól?

Talán több időnk és figyelmünk volt egymásra, többe álltunk le beszélgetni diákokkal, szülőkkel. Sokkal nyugodtabbak voltak az akkori gyerekek, jobban ellenőrizték szabadidejüket a szülők.

Az akkor szokásos családlátogatások után sokkal jobban megismertük a tanulókat és körülményeiket, gondjaikat, s így ha az iskolában valami komolyabb probléma merült fel, jobban tudtuk az esetet kezelni, megértőbbek voltunk. Persze hozzá kell tennem, az akkori szülők nem gondoltak arra a lehetőségre, hogy elvtelenül is úgymond „falazzanak” gyermekeiknek.

Milyenek a mai gyerekek?

Nehezebben kezelhetőek. Nem annyira tisztelettudóak. Szegényesebb a szókincsük, ez annak tudható be, hogy ma mintha kevesebbet olvasnának elődeikhez képest, hiszen sokat ülnek a televízió és a számítógép előtt. Nem lenne szerencsés, ha a modern technika ennyire kiszorítaná a kezükből a könyvet. Ha az ember olvas, nem csak a betűket látja, hanem a teremtő képzelet által megelevenedik az olvasóban az ábrázolt jellem és környezet. Gondoljatok csak bele! Mennyivel több magamban megrendezni mindazt, amit a tévé vagy elektronikus grafika fantáziámat megkötve készen előm dob!

Iskolánk bőséges könyvkínálattal rendelkezik, s ezt a lehetőséget a diákoknak jobban ki kellene használni.

Kire, kikre emlékszik vissza legszívesebben a volt tanítványai közül?

Ezen gondolkodnom kell! Volt nagyon sok jó osztályom, de talán a legkedvesebbek, legjobbak, legokosab-
bak, s akik a gondolataimat is kitalálták az az 1982-es évben végzett 8.b osztály volt.

Ők voltak azok, akik nem felejtették el az iskolát, önmaguktól szervezték meg, hogy 1999. november 5-én az iskola 20 éves születésnapján együtt lehessenek, s az iskolai bálon velünk együtt ünnepelhessenek. Ők hívtak meg engem, valamint Mogyorósi Pista bácsit, aki annak idején osztály és iskolai SZMK-elnök volt, Nyerges Jutka nénit, iskolánk énektanárát és Ungváriné Nagy Ágnes, a hajdani ifivezetőt. A 11-es teremben tartott vendéglátásuk és visszaemlékezésük nagyon meghatótt. Remélem gyermekeiket is taníthatom még! ...

Mit szeretne még elérni a pályája során?

Szeretném, ha jó egészséggel még nagyon sok tanítványomnak adhatnám át a történelem szeretetét, ismeretét. Szeretném, ha mindebben örömet és szaktanári szabadságot találnék.

„Egy 1980-as emlékezetes pannonhalmi kirándulás az akkori 6 b. osztályommal.”

Mogyorósi Jánosné (Gitta néni) Gondolatok a jelenről és a jövőről

Egy iskola jubileumi ünnepén nem kerülhető meg a kérdés: mai munkájában, az ifjúság nevelésében miként mutatkozik meg a jelen és jövő – hol találja meg a helyét a XXI. Század Magyarországa?

Európába készülünk visszatérni. Ezért a közrend biztosítására bevezetjük azokat a jogi megoldásokat, amelyek már ott is elégteleneknek bizonyultak. Pedig ott 50 esztendő békés, biztonságos fejlődése, számunkra elérhetetlen jóléte, bősége adja a társadalmi hátteret. Ezenközben a nyílt utcán bombák robbannak, géppisztolyos leszámolások folynak.

A gazdaságban, a közéletben az adott szónak nincs ereje. A megállapodásoknak gyakori velejárója, hogy azokat nem tartják be. A gazdaság szereplői nem törődnek a törvényes előírásokkal. Éveken át milliárdos nagyságrendben elmulasztják fizetni köztartozásaikat, teljesíteni kötelezettségeiket.

Sokszor úgy érzem, - s talán nem vagyok egyedül – feje tetejére állt a világ, felülre került a hamis, alulra az igaz. Hiába élünk jogállamban, a törvényeket némelyek némelyek látványosan áthágják, mások kerülnek a feltűnést, de a kiskapukat meglelik.

Győzzön az erősebb, pusztuljon a gyenge – vallják egyre többen mindaddig, amíg sikeresek. Hányan és hányan vannak olyanok, akik épphogy kikapaszzkodtak a szegénységből, s már nem ismerik meg a saját szüleiket sem. Közben talán tisztességről meg szeretetről papolnak, de lelkük üres, szánalmat legfeljebb maguk iránt éreznek.

Az aktuálpolitikában naponta megmérkőznek a politikai irányzatok.

A társadalom alapintézménye a család súlyos válságon megy keresztül. Ma a legfiatalabb korosztályoknak immár a fele vagy házasságon kívül születik, vagy egyedül maradt szülője neveli. A gyermeket a magárahagyatottság, a magány, a tömegszórakozás egyéniségtorzító hatása, továbbá a gyermekekkel való törődés hiánya olyan lelki veszedelmeknek teszi ki, amelyek a későbbiekben a felnőtte vált embernek nehezzé, akár lehetetlenné teszik a társadalmi beilleszkedést.

Egyik tudósunk nemrég a közművelődés amerikanizálódásának nevezte a mai hazai helyzetet. Ott kinn a szűk elit művelődési lehetőségét megteremtik ugyan, de a 90%-os többségnek azt a felszínes képzést adják csak meg, amely megkíméli a gondolkodástól, s engedelmes fogyasztóvá teszi. Ezzel az irányzattal állítják szembe Európát, ahol a nemzetek felelős irányítói felemelik szavukat a dömping-kultúra, a szelektív képzés útján teremtődő butaság ellen, és vissza akarják nyerni saját identitásukat, a közművelődés intézményei által sokoldalú embert akarnak nevelni, nem akarják hivatalos rangra emelni a távoli világ nevelési és képzési gyakorlatát.

Esendő emberek vagyunk. Hibákat követhetünk el. De az igény arra, hogy a társadalom, a közösség gyümölcsözőbb keretek között élhessen, feltétlenül megvan. Ehhez egyik feltétel a hagyományos erkölcsi normák szerinti életvitel, az emelkedettségre törekvés. Etika nélkül nincsen társadalom, s amelyik közösség ezt megtagadja, nem várhat hosszú életet.

A földgolyó eme kis részén éljük mi, magyarok a mindennapjainkat. Dolgozunk, terveink megvalósítására törekszünk. Ötven év elhibázott, zsákutcába jutott, pusztulásra ítélt, nehéz kísérlete után új irányt, értelmes alternatívákat keresünk. Abba a nagyobb és fejlettebb közösségbe törekszünk, amelyik ma a világot vezeti, fejlődési lehetőségeit megteremti, miközben maga is válságos nehézségekkel küzd.

Vallom, hogy a művelt embereknek meg kell vitatniuk a sok esetben aggasztó problémákat. Hiszek abban, hogy e képzett réteg nem csak a mának akar élni, hanem foglalkoztatja gyermekei, unokái jövőjének megteremtése, az irányok kijelölése.

Bízom abban, hogy a nevelők és nevelendők a génjeinkbe oltott fennmaradási ösztönt – sokoldalú munkássággal ki-ki a maga területén – érvényre tudják juttatni.

És reményemet szeretném kifejezni, hogy újabb jubileumi alkalomból a nyomdokaimba lépő krónikás jogosan üti majd meg a bizakodóbb hangot.

Nyerges Gyuláné (Jutka néni) énektanárnő: Énekar

Az iskolai ünnepségek nélkülözhetetlen szereplője az énekar.

Az új iskolába költözéssel – tekintettel a megemelkedett tanulói létszámra – a kórus tagjainak létszáma is megnőtt. Vezetőjük ekkor Szerényi József tanár úr volt. A kórus rendszeresen részt vett az „Éneklő Ifjúság” minősítő hangversenyeken. Ezeket a szerepléseket folytattuk akkor is, amikor átvettem a kórus vezetését.

Az első évben „ezüst”, a későbbiekben „arany” minősítést kaphattunk. Több esetben szerepeltünk névadó ünnepségeken és a Nyugdíjas Klub rendezvényein.

1989-ben szerepeltünk az első alkalommal megrendezésre kerülő Pünkösdi Kórustalálkozón, és azóta is minden évben fellépünk.

Az akkor még kevés fellépő kórus részvételével induló zenei esemény mostanra már három napos fesztivállá nőtte ki magát.

Énekkarunk legkiemelkedőbb korszaka 1991-95-ig volt a létszám elérte a kilencven főt, és számos kiváló képességű, zeneszerető és zenét aktívan művelő gyerek segítette a kórus munkáját.

Hálával gondolok Boross Lucára és Máriára, Nyerges Zsuzsira, Schéwe Eszterre, Racskó Ritára, Mészáros Rékára, Bartal Gyöngyire (rá úgy is, mint a kar zongorakísérőjére), Balatoni Tímeára, Balla Gabira, Tabajdi Vikire, Hegyesi Anikóra és Krisztire, Berhidi Annára, Péntes Andreára, Zika Nikolettire, Horváth Anikóra és Boross Rékára.

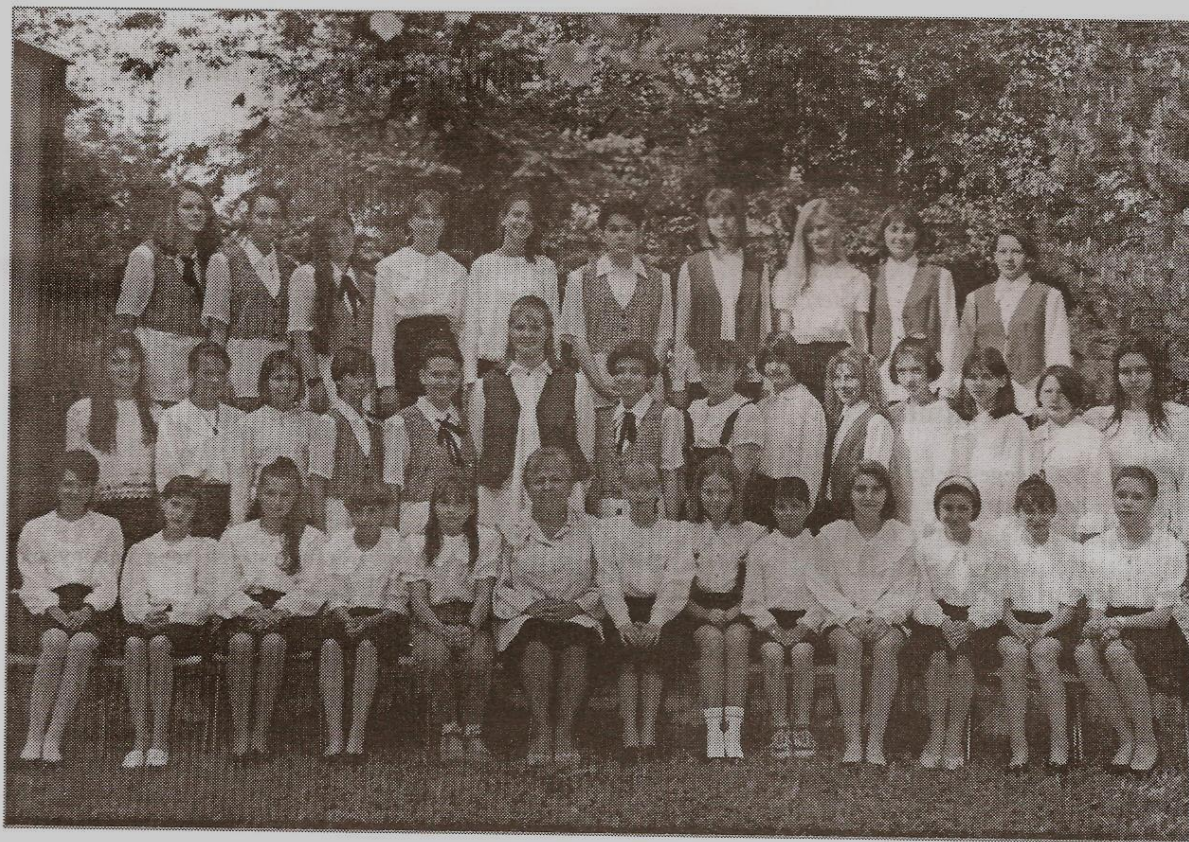
Az éves munka jutalmaként minden évben kirándulni mentünk Leányfalura vagy Kecskemétre.

Az utóbbi években, a kultúra (és benne természetesen a zene) devalválódása következtében a kóruskultúra is háttérbe szorult. A gyerekek sok egyéb iránnyú elfoglaltságuk miatt lemondanak az énekkarról. Így a kórus létszáma jelenleg csak 36 fő, és egyre több gonddal kell a kórusvezetőnek is megküzdenie.

Jó, hogy most is vannak tehetséges gyerekek, akik lelkesedésükkel lendületben tartják a kórust, és mindig lehet rájuk számítani.

Ilyen megbízható diákjaim az elmúlt években Nagy Eszter, Pintér Anikó, Németh Tímea, Németh Viki, Katona Réka, Luca és Pirocska, Majorcsik Emese, Petrics Andrea (aki szóló énekben is kerületi versenygyőztesként öregbíti az iskola hírét), Gerstenbrein Zsuzsi, Pauli Zsófia, Fekete Barbara és Fejes Viktória.

Szeretném remélni, hogy a jövőben is lesz az iskolában egy kórusra való gyerek, aki számára fontos lesz az együtt éneklés öröme.

Az iskola énekkara 1996-ban és énektanárunk Nyerges Gyuláné.

Lieszkovszky Józsefné (Rózsa néni) könyvtáros tanár: A könyvek néma mesterek

Sok-sok „néma mester”-rel gyarapodtunk 1979 óta, amikor Kati nénitől (Hegedűs Jánosné) átvettem a könyvtár vezetését. Az állomány akkor kb. 2000 kötetből állt. A mostanihoz (közel 12 000 kötet) képest ez nem volt sok, mégsem volt könnyű átszállítani a régi iskolából az új helyre. Talicskán, kis kocsin fuvaroztuk a lelkes tanulókkal, gyakran a járdát vagy az úttestet hamarabb ismerték meg a könyvek, mint a könyvespolcot. A mai tanári szoba volt az első állomáshelyünk. Az új iskola új berendezést és pénzt kapott könyvtárfejlesztésre. Nagy örömmel vásároltam a szebbnél szebb könyveket.

A könyvtár beindítása után röviddel egy más örömteli kötelességemet teljesítettem, három évig gyermekem fejlődését követtem figyelemmel az állomány fejlesztése helyett. Amíg távol voltam, a könyvek ápolgatását többen is végezték: Ica néni (Olejnik Ilona ig.), Gabi néni (Tóth Gabriella) és Magdi néni (Takácsy Pálné).

1984-ben még váltakozó tanítás folyt, amelynek sem kollégáim, sem a tanulók nem örültek, pedig ez a napközi könyvtári foglalkozások aranykora volt. A délelőtti hosszabb szabad időbe ez is belefért.

1987-ben ismét költözködtünk, ekkor került a könyvtár a mai helyére (ez volt régen a tanári szoba). Ennek a szép, világos helyiségnek nagyon örültem, és amikor a válaszfal elkészült, jobban ki lehetett használni a két termet. Sajnos csak teremcserével tudjuk megoldani a könyvtárismereti és szakórák tartását.

A jól felszerelt kézikönyvtárunk mindig nagy segítséget nyújtott a versenyekre készülő tanulóknak.

1990-ben könyvtárunk elnyerte a Mintakönyvtár II. fokozatát.

A költségvetés sohasem kényeztetett el bennünket, ezért minden pályázati lehetőséget megragadtam anyagi helyzetünk javítására.

Támogatást kaptunk a XVII. Ker. Önkormányzat Kulturális Bizottságától, a Soros-Alapítványtól, a RÚD Alapítványtól stb.

A könyvek számának növekedésével a munka is megnőtt. Sajnos mostanában nem találok olyan lelkes segítőt, mint Banda Péter, Bíró Ferenc és Forró Pál volt tanítványaink.

Az olvasás iránti igény az utóbbi időben csökkent. Szeretnénk minél több tanulóval megkedveltetni az olvasást, ezért indítottuk el a Könyvjelző olvasóversenyt.

Remélem, hogy az olvasás hamarosan az őt megillető helyre kerül, a könyv és az egyéb információhordozók között pedig egészséges arány alakul ki.

Befejezésül egy szép hitvallás Babits Mihály: Ritmus a könyvről c. verséből:

*„Óh ne mondjátok azt, hogy a Könyv ma nem kell,
hogy a Könyvnél több az Élet és az Ember ;
mert a Könyv is Élet, és él, mint az ember –
így él : emberben könyv, s a Könyvben az Ember.*

*Öröklött nagy Varázs, holtak idézője,
Messze nemzedékek egymáshoz fűzője;
Mert csak a Könyv kapcsol múltat a jövőbe,
Ivadék lelkeket egy nemzetté szőve.”*

Raffay Gábor: Tanárcok és emlékezetes pillanatok

Abban a különleges helyzetben tudhatom magamat, hogy talán én vagyok az egyetlen olyan tanára ennek az iskolának, aki nem csupán azt mondhatja el magáról, hogy már a kezdetek kezdetén ebben az új épületben kezdett el dolgozni, hanem azt is, hogy tanárságát is ennek az „új iskolának” köszönheti.

Emlékszem, amikor még negyedikes gimnazistaként egy rendkívüli magyarórához hívtak meg néhányunkat Szerényi tanár úr. Akkor természetesen nem is gondoltam, hogy leendő munkahelyemre léptem be.

Majd a sikertelen egyetemi felvételi után édesanyám javaslatára – mintegy hasznos, az újabb felvételi idejéig kitartó pénzkereseti lehetőségként – helyezkedtem el a Micsurin úti általános iskolában, mint képesítés nélküli nevelő. Akkor a hirtelen megnövekedett gyermeklétszám miatt keletkező tanárhiány kényszere lehetővé tett ilyen, ma már lehetetlennek látszó lehetőséget.

Császár Tibor kollégám mellett eltöltött egy éves napközi gyakorlat után itt ragadtam. Ő volt édesanyám után az első „szakmai mentorom”. Nagyon értett ahhoz, hogyan kell egy pályakezdő emberrel megéreztetni azt, milyen csodálatos dolog emberrel foglalkozni. Az időnként estébe hajló beszélgetéseink során nem csak a pálya rejtjelmeibe avatott be, de élete néhány tanulságos epizódját is megosztotta velem. Tanúja lehettem riporterszakköre és iskolarádiója megszületésének, segített az AULA diákújság első számának megszerkesztésében. Sokat köszönhetek neki, sok olyasmit, amit már nem áll módomban megköszönni neki.

Ma már nem él köztünk.

És ismét egy meghatározó arc és mozdulat, **Kovács Gyuszi** bácsié, az első igazgatómé. Imádta a diákokat, s állítólag őt is nagyon szerették diákjai. Mikor elhatároztam, hogy a pályán maradok, és jelentkezni akarok a tanárképző főiskolába, elé álltam kéréssemel.

- Fiatalember, nekem most nem tanárookra, hanem tanítókra van szükségem! – szolt ellentmondást nem tűrően – Ha nem tetszik, nem tudom alkalmazni. Legyen tanító, s akkor maradhat.

Maradtam. Képesítés nélkül tanítottam negyedikeseket miközben a főiskolára jártam. Egy év elteltével egy nyelvtan órát látogatta meg. Az óra után az ajtóban megveregette a vállamat, s azt mondta:

- Van még mit tanulnia, de menni fog.

Szárnyakat adott a biztatása. Aztán kézzel kézre adtak az idősebb tanítónők: **Tóth Gabi** néni katonás lendülettel és szigorral, **Pintér Jánosné**, **Erzsike** néni finom tapintattal tanított a szinte tanulhatatlanra.

Az újabb kihívást **Losovy Kálmán** igazgató úr vetette oda, mikor egy alkalommal az immár frissen végzett tanítót hirtelen megállította a folyosón:

- Gábor, maga ugye nemrég érettségizett?! Gondolom emlékszik még a gimnáziumi anyagra magyarból.

Szükségem van egy emberre, aki átvenne néhány magyarórát a felső tagozaton. Én magára gondoltam.

- De tanár úr én ... - habogtam meghökkenve.

- Tudom mi a gondja, de ne aggódjon, majd **Csetényi Anikó** tanárnő fogja hospitálni és segíteni. Köszönöm, a részleteket majd később megbeszéljük...Ja és természetesen beiratkozik majd a tanárképzőbe! – azzal sietve továbblépett.

Így lökött az iskolám és néhány jó barát a tanárkodás felé tovább. És Anikó néni segített. Egy csoda volt ő. A humora, a világlátása és az irodalomtanári tudása. Magasan állt felettünk, de egy percre se érezte velünk, csak su-gallta mindazt, ami ebből következett. És mi épp ezért annál inkább szerettük és tiszteltük. Tanultunk, tanultam tőle, tanár lettem.

Még egy arcot kell ide az emléksor végére illesztenem: **Mucsányi Karcsi** bácsiét, a gondnok úrét. Neki a kalandok sorát és a házasságomat köszönhetem.

1985 tavaszán egyszer arra kért a folyosón megállítva, hogy az akkor hetedikes vagy nyolcadikos lányát, Mariannt és néhány osztálytársát segítsek elkísérni egy parádsasvári sátorozásra. A pár napos útból hamarosan egy-két évig működő, sok élményt nyújtó turistaszakkör született, a Vadász-szakkör, amelyben társaink lettek ifjú kolléganőink, Bukta Éva és Dallos Zsuzsa. Jó érzés visszaemlékezni a kiránduláson segítő családokra, a Zainkó-, Rab- Schéwe- és Racskó-családra. Havonként egy-két napos autóbuzos kirándulás a Börzsöny, a Bakony vagy a Pilis felé, több kilométeres erdei körséták, évi egy-egy táborozás a Szelidi-tó partján, sok éjjelbe nyúló beszélgetés gyerekekkel, akikből később hűséges „ifik” és barátok lettek. Mucsányi Mariann, Pál Misi, Kalmár Tibor, Kiczko Peti és Bólya Pisti - köszönöm nektek ezeket az éveket.

A felvétel 1986. februárjában készült egy téli kirándulás alkalmával a Turul Parkerdőben.

A képen a Vadászok Baráti Társaságának (VBT) vezetőtanárai láthatók:

Állók: Dallos Zsuzsa és Mucsányi Károly

Térdelők: Bukta Éva és Raffay Gábor

Boross Péterné (Csili néni) : Diákjaim

Sajnos én is láttam az iskola építését. Együtt vártam az átadást a sok gyerekkel, akik több helyen, nagyon kényelmetlen körülmények között, de érdekes izgalmas heteket töltöttek együtt a beköltözés előtt. Most is örömmel gondolok az első időkre. Az új szagokra, az üres falakra, kongó hangokra.

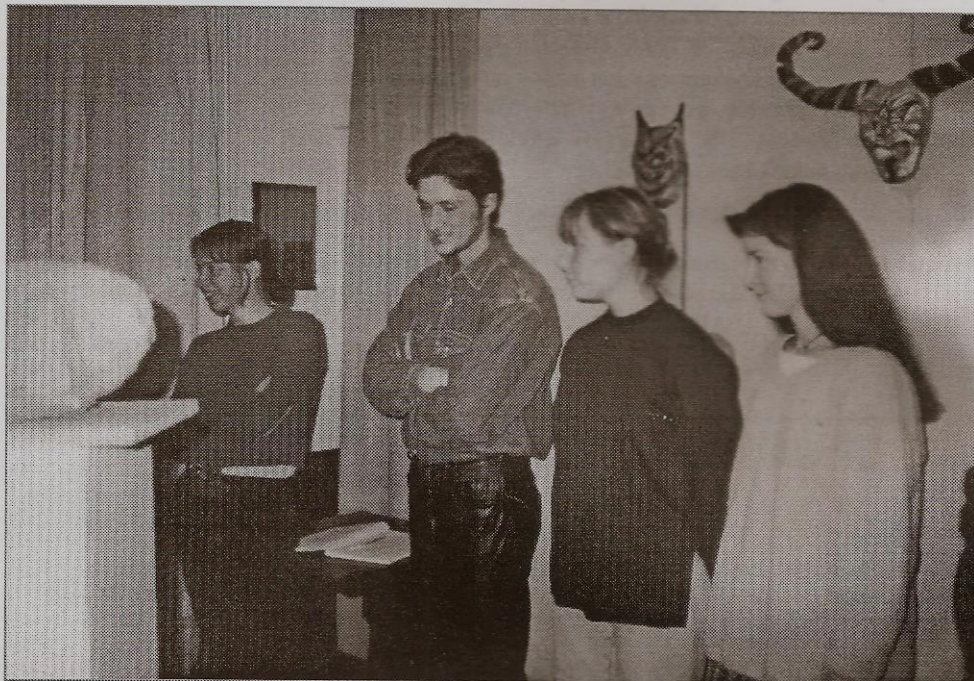
A húsz év alatt együtt tettük szebbé, otthonosabbá belső iskolai terünket az ügyes kezű gyerekekkel. Például voltak olyanok, akik festhettek a teremfalakra. Erdők, vízpartok, növények, állatok születtek a teremfalak lábazatain. Voltidő, mikor az ablakokra festettünk temperával. Az öregedő szekrényajtók még most is őrzik a szakkörösök festményeit: völgyet, erdőt és templomot.

A rajzszakkörösökkel eleinte sokat jártam múzeumokba. Találkozhattunk festőművésszel, aki maga vezette végig a gyerekeket a képei előtt.

Boldog vagyok, hogy sok tehetséges gyereket taníthattam, akik még mindig visszajárnak kiállítani iskolánk nagy aulájába. A kilencvenes évek közepén született meg az általunk iskolagalériának nevezett kiállító tér. Az általános iskolás korú gyerekek képei mellett időnként megrendeztünk itt néhány olyan kiállítást is, melyen a fentebb említett tehetséges volt diákok képeit is kiállítottuk.

Hálás szívvel gondolok az itt szereplő diákjaimra: Békési László főiskolát végzett szobrászművészre, Méry Ágnesre és hűgára Viktóriára, aki Könnyűipari Főiskolát végzett és jelenleg kollégám egy Ruhaipari Szakközépiskolában; Balogh Ildikóra, aki az Iparművészeti Főiskola hallgatója. A Kézműipari Szakközépiskolában tanult Móré Péter, Katona Melinda, Balogh Szilvia és Fazekas Tamás. Gimnáziumuk rajztagozatát végezték illetve végzik még most is Balogh Edit, Horváth Mónika, Erbits Virág, Trenka Attila és Ungvári Csilla.

1996. október 29-én néhányuknak módja nyílt szélesebb közönség előtti bemutatkozásra is, képeiket kiállíthatták „Művészeti Szalon 96” című rendezvényen Rákosliget közösségi házában. A kiállítás után „diadalos utódaik” műsoros esttel köszöntötték az érdeklődőket.

A képünkön Balogh Ildi, Békési László, Katona Melinda és Horváth Anikó látható a Csekovszky Árpád Művelődési Házban 1996. október 29-én rendezett közös kiállításukon.

Tompai Ilona: Huszonegy évem a Diadalban

A tanári pálya sok örömet rejt magában, de a legemlékezetesebb, legmeghatóbb pillanatokot egy-egy nyolcadikos osztályom búcsúztatója mellett az okozta, amikor tanítványaimmal végigszurkolhattam a kémiaversenyek izgalmas, meleg pillanatait: Vajon sikerül-e a következő fordulóra bejutni s ott jól helytállni, a sok lemondással járó felkészülés munkája meghozza-e várt eredményeket?

Némi meghatottsággal emlékszem vissza az elmúlt 21 évre, amit ebben az iskolában töltöttem. Pályafutásom kezdete óta voltak igen tehetséges diákjaim, akik kezdetben „csak” a kerületi versenyeket nyerték, majd idővel egyre többen a budapesti élmezőnyben vívtak ki maguknak előkelő helyezéseket.

1990 óta évente többen is eljutottak az országos válogatóig, s a legjobbak az országos fordulóban szereztek dicsőséget maguknak és iskolájuknak. Persze a kiváló teljesítmények mögött a tehetség és kreativitás mellett kemény, fáradhatatlan munka állt. Mikor osztálytársaik szórakoztak, játszottak, ők feladatokat oldottak meg a segítségével, szakkönyveket olvastak, hogy tájékozottabbak legyenek a tantárgyhoz kapcsolódó szerteágazó témákban.

Mivel számtalan eredményes tanulóm volt e két évtized alatt, csak az országos verseny írásbeli, szóbeli és gyakorlati fordulóján részt vevőket (helyezésükkel együtt) sorolom fél tiszteletem jeléül.

Pintér Balázs	országos II. hely
Nagy Lóránd	országos III. hely
Angyal László	országos VII. hely
Takaró Roland	országos XI. hely
Bütösi Zsolt	országos XXII. hely
Király Dávid	országos XXIII. hely, (gyakorlati eredménye II. hely)

Bízom benne, hogy a jövőben is találkozom ilyen zseniális tanulókkal, akik kitartó szorgalommal itt bontakoztatják ki tehetségüket, s nálunk kamatoztatják azt a tudást, amit az alsós nevelők türelmes és szeretetteljes munkával alapoznak meg iskolánkban.

EM L É K L A P

Tompai Ilona

felkészítő tanárnak

AZ MTT HEVESY GYÖRGY

ORSZÁGOS KÉMIAI VERSENYÉRT

VÉGZETT EREDMÉNYES TUDOMÁNYOS ISMERETTERJESZTŐ
MUNKÁJA ELISMERÉSÉÜL

Pécs, 1997. május hó.

A KÉMIAI SZAKOSZTÁLY

[Signature]
alelnöke

[Signature]
elnöke

[Signature]
titkára

Palyov Istvánné Károly Márta: Ritmikus sportgimnasztika - testnevelés

Lehet, hogy lesznek olyanok akiknek a szemében az iskola elmúlt nyolc évében csak egy kis színfoltnak látszik a ritmikus sportgimnasztikai (RSG) szakkör munkája, de számtalan diákomnak és persze nekem is sok sikert, örömet és izzadságos munkát hozott ez a nyolc év.

1992- ben kezdtem testnevelőként dolgozni az iskolában. Hajdan tornászlány voltam, és a főiskola után megszerztem az RSG szakedzői képesítést is, így nagyon örültem, hogy az iskola igazgatónője arra kért, a testnevelés órákat kiegészítő hagyományos sportágak mellett a sportgimnasztikai is szerepeljen a délutáni sportkínálatban.

A torna- és az RSG-elemeket olyan szerencsésen sikerült ötvözni testnevelői munkámban, hogy testnevelés tagozatos osztályaink leányaival fantasztikus eredményeket tudunk elérni a különböző tornaversenyeken és bemutatókon.

Az első tornacsapat tagjai Berényi Kriszti és Szilvi, Nagy Nikolett, Kuris Barbara, Katona Réka, Molnár Edit és Kolonics Noémi voltak. Velük a kerületi versenyen még csak III. helyet sikerült elérni, de gyönyörűen táncoltak.

1992-93. tanév évzáróján már 16-an mutatkoztak be nagy sikerrel egy modern zenére koreografált labdagyakorlattal. Az első nyilvános fellépést követően olyan vonzóvá vált a gyerekek körében ez a sport, hogy a következő években megsokszorozódott a számuk. Mindenki szerepelni akart, és aki rendszeresen járt, bekerült egy-egy táncba. Rendre eljártunk minden tornaversenyre, barátságos kerületi és budapesti döntőkre. El is nyertük 1998-ban az Aranyfokozatú Tornásziskola kitüntetést. Sokat jelentett, hogy igazgatónőnk mindenben támogatott minket, sokszor velünk együtt izgult a versenyeken és rendezvényeken.

Legtehetségesebb tornászlányainkat a fővárosi tornaklubok is „elcsábították”. Örömmel és teljes önzetlenséggel engedtem a négy lányt a POSTÁS SE-hez. Az egyesület hamarosan tiszteletbeli tagnak választott s ma is szeretettel pillantok az akkor kapott sportruhára.

Legjobb helyezéseinkre, a kerületi első helyezések mellett a budapesti 4.-5. helyezésre, nagyon büszkék vagyunk.

Minden iskolai rendezvényen táncval léptünk fel, s a fergeteges sikerek egyre jobb teljesítményre sarkallták a lányokat. Rendszeres vendégei voltunk a kerületi majálisoknak, juniálisoknak, szerepeltük óvodákban. Mentünk és tornáztunk és táncoltunk. Az iskola 20. évfordulójának ünnepségén egy csodálatos keringőt táncoltak a lányok és fiúk, amit a közönség vissza is tapsolt.

Jó érzés most visszagondolni ezekre az élményekre. Sajnos telik az idő és átadom a stafétabotot. Úgy tűnik lesz is kinek, hisz a legelső csoportból Berényi Kriszti és Séra Hajnal kikerülve az általános iskolából továbbra is folytatták a táncolást, és most már ők is tanítják itt az iskolában a kisebbeket.

Úgy érzem elértem a célomat, megszerettetni a sportolást és a táncot évente 50-60 gyerekkel. Mindebben sok segítséget kaptam kolléganőimtől, az igazgatónőtől és a szülőktől (például a formaruhák beszerzésében, a cilinderek és pomponok elkészítésében). Köszönöm diákjaimnak az elmúlt évek örömeit és sikereit.

AHOGY A DIÁKOK LÁTTÁK...

Mihály Gábor (ballagott: 1980.): Az első év

(Ez a visszaemlékezés 1999. november 5-ei ünnepélyes tanárgyűlésen hangzott el.)

Szeretettel köszöntök mindenkit, különösen az itt ülő hajdani tanárait. A szervezők arra kértek, hogy idézzek fel néhány emléket diákkoromból.

Én ahhoz a szerencsés évfárhoz tartoztam, amelynek módja volt megélni alsó tagozatosként az iskola „megszületését”. Kíváncsian figyeltük már alsós korunkban, hogy hogyan emelkednek egymás után érdekesebbnél érdekesebb földkupacok az addig kietlen pusztaságon. A papák és mamák legnagyobb öröme ki sem hagyhattuk azt, hogy az „a” és „b” osztályokként tanítás után nagy csatározásokat folytassunk ezen a homokcsatákra alkalmas helyen.

Apám egyszer azt mondta egy ilyen csata utáni hazaérkezésemkor:

- Ne kerülj fiam így az anyád szeme elé, mert még a lefolyó is eldugul majd a nadrágod kimosásakor!

Így kezdődött a dolog. S miután felsőbe léptünk, folyamatosan azt hallgattuk tanárainktól minden év elején, hogy most biztosan átköltözünk, most már biztosan átköltözünk ebben az évben, ... átköltözünk, ... átköltözünk.

Mi még szerencsések voltunk, mert hetedikésként valóban segíthettünk az átköltözéskor, és egy teljes évet, az elsőt az iskola életében „diadalos” diákként tölthettünk itt. Vásott nyolcadikos diákként fogtunk az 1979-80-as tanévhez, s szabadon bejárhattuk az egész, számunkra akkor az előző épülethez képest hatalmas épületet. Történt is velünk akkor egy-két furcsa, izgalmas dolog. Helyenként például az ablak helyett a rosszul összeillesztett falelemek résein keresztül kukucsáltunk be a folyosóról a teremben folyó órára.

Nagy örömünkre az első évben sok fiatal tanárt és tanárnőt vettek fel a tanári karba, akiknek minket tanítva kellett első tanári tapasztalatukat megszerezniük. Nem volt könnyű dolguk, szegény Ági néninek például orosz órákon kellett elviselnie kihívó kamasz tekintetünket.

Volt még néhány dolog, ami a másik iskolában nem adatott meg nekünk.

Például **a tornaterem**, amely nagyobb volt, mint a másikban, ... mert hogy ott nem volt. Szerveztünk is nagy focicsatákat, tanár-diák meccseket, melyre még az alsóbb évfáratok is kijártak berekedésig szurkolni. Hogy milyen hatással lehetett ez akkor a kicsikre, azt csak sok évvel később derült ki a számomra. Lánytestvérem férjhez ment Amerikában és elmentem hozzá látogatóba. San Francisco külvárosában éppen egy zebrán kelnék át, amikor egy autó veszettül dudálva fékezett le hirtelen mellettem s egy férfi kiált rám:

- Gábor! Gábor! Gábor!

Én hirtelen azt hittem, hogy megtanultam angolul. De nem, csak az a Hajnal Zoli nevű fiú (férfi) ugrott mellém, aki hajdan ötödikés-hatodikos „szurkolóként” drukkolta végig a diadalos tanár-diák meccseket, és most több ezer kilométernyi távolságra hajdani iskolánktól kezdtük felidézni Diadal utcai diákéveinket.

Volt még e falak között **iskolarádiónk**, s mivel mi voltunk a legidősebbek, vettük is a bátorságot, hogy elkezdjük a műsorait Császár Tibor tanár úrral szerkeszteni napközi időben és azon kívül is. Nagyon érdekes munka volt. A témát többnyire magunk választottuk ki, és megpróbáltuk tanár úrral a csodálatos Tesla-magnónkra felvenni. Emlékszem, volt egy Skovronszky nevű osztálytársunk, akinek a harsány kacaja szokta beharsogni a folyosót, de még a rádióadás felvétele alatt se tudtunk mit kezdeni vezett jókedvével. Egy negyedórányi felvételrészletet se lehetett nyugodtan elkészíteni, mert még abba is képes volt beleröhögni. Egyikünk kitalálta, hogy az egyik adás „feladvánnyá” hangozzon így: „A következő csendes mosolynak ki a gazdája?” Neki is fogtunk az adás elkészítésének, de egyetlen – az addig legkönnyebbnek látszó – résszel nem boldogultunk: Skovi nem tudott beintésre jóízűt röhögni. Egy egész délutánunk ment rá erre az egy „csendes mosoly” kicsikarására.

S végül, de nem utolsó sorban meg kell emlékezni arról **a színjátszó csoportról**, melyet már az előző épületben kezdtünk el szervezni, de igazán ebben az épületben állt kellő tér a rendelkezésünkre. Itt az aulában született meg istenigazából a Csetényi Anikó néni által vezetett diákszínjátszó szakkörünk a dobogókból hevenyészve összeállított színpadunkon. Nagyon kellemes most visszagondolni azokra az előadásokra. Mindent mi csináltunk: mi húztuk össze itt a dobogókat, készítettük a jelmezeinket. Itt tapasztaltam meg, hogy valóban lehet olyan meleg baráti viszonyba keveredni tanárral, mint mi Anikó nénival. Volt például alkalom arra, hogy próba után még a lakásán is folytattuk a hazakísérése közben megkezdett beszélgetéseket. Megtörtént például az iskolában az is, hogy mikor a folyosón belemelegedtünk vele egy-egy izgalmasabb témába, már csak azt vettük észre, hogy a többiek már ki is jöttek a matematika óráról. Szerencsére egyik tanárunk sem vette zokon ezt se tőlünk, se Anikó nénitől.

Bár részleteiben el-elhalványuló, de talán ennyiből is érezhető, hogy mégis meghatározó volt ez a néhány év az én és társaim életében. Azt a humanista gondolkodást, amit a többi tanár és tanító néni mellett például Anikó néni belénk nevelt, talán nekem is sikerült valamilyen szinten továbbadnom vagy legalábbis megpróbáltam. Hisz még most is kapcsolatban állok az iskolával, a tanárokkal, tanítókkal. Táborokat szervezek a diákoknak és még egy alkalommal Mikulásként is jártam az osztályokban.

Emlékszem, mikor nyolcadikos korunkban fent a második emeleti folyosón Skovival beszélgettünk arról, hogy bizony kemény dolog a tanároskodás ilyen alakokkal, mint amilyenek mi vagyunk, arra a következtetésre jutottam, hogy két dolgot biztosan nem fogok csinálni életemben: tanítani vagy valami ilyen gyerekhez kötődő dolgot művelni, illetve nyáron dolgozni.

S lám most, ha megkérdeznék, hogy mivel foglalkozom, azt mondhatnám, hogy javarészt nyáron gyerekekkel dolgozom, hiszen nyaranta erdei táborokat szervezek diákoknak, köztük a „diadalosoknak”.

Köszönöm, hogy meghallgattak.

Mucsányi Mariann (ballagott: 1984): Ugróiskola

(A szerző a Világgazdaság rovatvezetője)

Hommage a la ... ? Nem akarom felidézni az iskolai éveket. Lehetetlen is volna: hiszen a valóság minden pillanata, apró mozzanata sokkal sűrűbb annál, mintsem hogy mondatokba zsúfolható legyen. Csak jelzéseket adhatunk – nem le, hanem – arról a tévedésről, arról az illúzióról, ami valóságként a képzeletünkben él. Hogy aztán a jelek, a szavak, a mondatok újabb hamis világokat építsenek fel, amint kimondattak, leírártak, és elértek egy másikat.

Lehetne kezdeni egy ilyen dolgozatot talán úgy, hogy „Kedves Olvasó! Amikor én még kis srác voltam...” és folytatni valami semmit nem jelentő magánemlékkel, majd belecusászni az Illés zenéjébe. (Mintha volna valamiféle viszonyom az Illés zenéjéhez. Az igazság az, hogy nincs.) És ha mindez nem lenne elég – kedves és kevésbé kedves tanárok felsorolása, vicces helyzetek a biológia szertárban, az osztály eminensének és csirkefogójának legnagyobb rémtette, a nyári táborok esőszagú sátrai, az ünnepeken kötelezően elájuló kölkök sora vagy a kenyérgalacsindobálás rejtett szépségei –, nos, ha mindennek felemlegetésén túl volnánk, akkor következhetne a tanulság: van élet az iskola falain kívül is. Sőt, nagybetűs élet van – folytatódna az ámitás, a felnőttek semmihez sem hasonlítható okoskodása arról, hogy mi minden vár egy kiskamaszra.

Tulajdonképpen nem vár rá – a képzeletünkben létező tizennégy évesre – semmi, amit már ne tudna, ne tapasztalt volna. Bölcsebb sem lehet: zavartsága és őszintesége lenyűgöző, első kérdései a legfontosabbakra vonatkoznak, lázadása tökéletes. Összhangban van a mindenséggel. Az iskola – az ősi világ-toposz – mindenre megtanította. Fellelleges volna tehát felidézni azokat az éveket, mert, ami lényeges, az a szavainkban, a mozdulatainkban, a képzeletünkben velünk van. Akkor is, ha nem tudunk róla.

1984. Orwell még szamizdatban sem jutott el Rákoscabára. Esterházy már túl volt a Termelési-kisregényen, amely – ha tudtunk róla, ha nem – mégiscsak közvetítette a konszenzust, hogy lehet élni a legvidámabb barakkban. Lehetett, de csak a sorok között.

Az élet él(t), és élni akart. Az egész nem látszott tragikusnak, inkább unalmas, és szürke volt, miközben láthatatlanul zajlott a nagy szópusztítás. Csak mostanra derült ki, hogy mindannyiunkat megloptak. Szavakat – így gondolatokat –, és színeket csentek el tőlünk, hogy leegyszerűsítsék a világot, hogy féken tartsák a tömeget.

Hogy egy magántörténetet is beleszójek: az ország, amelyben éltünk, az uszodára, meg a tenispályára emlékeztetett: faltól falig, vonaltól vonalig – a rendszeren belül mindenki borzasztóan szabad volt. Éljen sokáig a „Jó tanuló, jó sportoló” mozgalom! Akkor nyertem el másodszer a plecsnit, tizennégy voltam, és azt számolgattam, hány éves leszek 2000-ben. Úgy döntöttem – bölcsen –, hogy nem leszek egészen öreg. (Bár arra nem számítottam, hogy Közép-Európa négy-öt év múlva, valamikor a 80-as évek végén ismét megmutatja polgárainak a történelmet, és ezáltal egy csapásra öreggé tesz mindenkit.)

A soft-diktatúra, amelyre a szüleink még büszkéek is voltak 1984 táján – csillogó szemmel mondogatták, hogy nálunk bezzeg van áram, lehet húst kapni az üzletekben, és csehszlovák tornacipőt vásárolni Komarnoban –, amely már nem elpusztítani akarta ellenségeit, hanem megváltoztatni őket, évtizedekre nyomot hagyott az embereken. Értelmes beszéd helyett „proletár nacionalizmus, úttörő mozgalom, a párt hű segítőtársa, a szocialista haza szeretete, testvéri üdvözet, munkaharc, lenini út, vesszenek az imperialisták” típusú jelszavakkal bombáztuk magunkat, miközben a máz alatt már semmi sem volt. Az átmenetiség érzése eluralkodott mindenben és mindenkin, a tanmenetekről az úttörő egyenruháig. Mint egy abszurd drámában, úgy éltünk: mondattöredékekkel, a jelrendszer nem ismerők számára érthetetlen gesztusokkal, csendben, sietve el.

Egyszerre volt irracionális – ki tud többet a Szovjetunióról, zacskós tej és olimpia-bojkott –, és nagyon is értelmezhető; bezárkózó – kék és piros útlevél – és a világra nyitott – a nagymamám már Amerikában dolgozhatott, anélkül, hogy disszidálnia kellett volna – az ország. A rendszer egyes elemei sehogyan sem alkottak egységes egészet: volt hamburgeres, de nem engedték be az országba a McDonald's-ot, Karácsonykor éjféle misére jártunk, de az iskolában ez sohasem került szóba, volt komputerünk, de feltételezem, a Cocom-listát kijátszva lopta be egy „diplomata” az országba, nézhettük az E.T.-t meg a Csillagok háborúját, de nem olvashattuk Márait.

Iskola a határon. Ottlik még élt. És ezt jó volt tudni. Az embernek szüksége volt/van arra, hogy tudja: élnek körülötte írók, költők, buszsofőrök, alkoholisták, tanárok, vagy ripacsok, akik olyan mondatokat képesek alkotni, amelyekre érdemes figyelni. Akiktől lehet tanulni.

Az iskola se falun, se városban, se Keleten, se Nyugaton, se Kőszegen, se Rákoscabán – valahol Közép-Európában volt. Középen, ahol az idegrendszerünk elrongyolt, a vécépapírunk kemény – hogy Esterházy nál maradjunk.

Az iskolai túság akkor a vasfüggöny mögött, NDK-ba és Lengyelországba vezettek. A keleti blokk államai a szürke különböző árnyalataiban díszlegettek (ha ez nem volna képzavar). Németország frissen tatarozott volt és fegyelmezett. A kisvárosban, ahol laktunk 20 ezren éltek. Minden poroszra jutott két orosz: 40 ezer ideiglenes állomásozó, baráti katona keserítette a helyiek életét. Vagy talán nem is keserítette, 40 év alatt olyannyira megszokták jelenlétüket, hogy kezdett a sok laktanya hozzátartozni a városhoz, mint az évszázados macskakövek. Amikor vendéglátóim az első estén aludni küldtek, a ház ütődött ura az orromra kötötte (egy 13 éves gyereknek!): „Ich bin ein Kommunist”.

1984-ben Lengyelországban jártunk, hála Olejnik Tanárnőnek. (És akkor itt most megemlíteném nagy-nagy tisztelettel a többieket is, akik fontosak voltak: a tornatanárokat – minden diákok kedvenceit –, Dombóvári és Dékán

Tanárukat, előbbi csak beszélt, beszélt és beszélt, hogy aztán kikerekedjen egy szaftos történelmi lecke a szavai-
ból, utóbbi pedig csak rendszerezett és rendszerezett, hogy valamiképp belénk ültesse a logikus gondolkodást fizika
címszó alatt. És Raffay Gábort, aki több éven át olyan természetjáró klubot működtetett – Vadászok néven –, melyet
a mai cserkészek is megirigyelhetnének. Azóta se tudom eldönteni, hogy miként létezhetett ez „az úttörő mozgalom-
tól” független csoport – saját jelvényel, saját barna inges „egyenruhával”. Talán az 1984 nyarán megismert lengyel
harcerek adták a mintát – nem tudom.)

Persze pontosan megmagyarázható, hogy miért éppen Magyarország kapta a legvidámabb barakk nevet, de
1984-ben Lengyelország – szegénysége és Jaruzelski katonai diktatúrája után is – szabadabbnak tűnt. A lengyel ka-
maszok közül néhány már ismerte a történelmet: megjárta a gdanski tüntetéseket, a varsói, a sziléziai sztrájkokat, de
sajnos túlságosan keveset mesélt. A harcer-tábor a hegyekben semmiben sem emlékeztetett a hazai ellaposodott nya-
ralásokra. Ott tétje volt mindennek, a táborépítésnek éppúgy, mint az akadályversenynek. Ez csak később vált vilá-
gossá: függetlenségüket annak köszönhatték, hogy nem kötöttek apró, a rendszert éltető kompromisszumokat. És
ennek „köszönhatték” a koldusait is.

A lengyel koldus évekkal később a Tiszta Amerikában (forgatókönyv Esterházy) bukkant fel újra. Csak guggolt
egy New York-i külvárosi bádognocsma mellett, a homlokát a falnak nyomta, girhes volt, mint egy macska és néha
valami szörnyű italt kortyolgatott a főhóst alakító Lukáts Andorral. A film Közép-Európáról, az egyre elviselhetet-
lenebb rendszerről szólt – Amerikában. Lukáts, alias Frigyes, a magyar meglépve egy társasutazásról disszidálni
próbált. Több napig bolyongott New Yorkban, piti bűnözőkkel járta az utcákat, etette a lengyel koldust, hogy aztán
összefutva rokonaival eljusson a mondatig: „Tessék elhinni, hogy nincsen a világon olyan film, amelyben elmond-
ható volna az a mondat, hogy a rendszer kényszerített elhagyni a családom...” Tanulság nem volt, a főhóst elnyelte
a tenger, Közép-Európa csendben átalakult.

(Az emlékezetünk igazságtalan és ostoba. Ezt nevezzük önvédelemnek.)

Menyhárt Rita (ballagott: 1985.): Hogyan lettem testnevelő?

1980 szeptemberében megszeppent, rövid hajú szemüveges felső tagozatos kislánként vártam a tanévkezdést.
Félelmeim hamar elszálltak, amikor megismertem új testnevelőmet, Ági néni, Zrubka Jánosné. Mi tetszett meg
benne?

Mély hangja, sportos alakja, nyugalma, természetessége. Odafigyelt ránk, szeretettel bánt velünk és bizott ben-
nünk.

Ha ő azt mondta, hogy meg tudjuk csinálni a gyakorlatot, mi elhittük neki és végrehajtottuk.

Főiskolai felvételi beszélgetésen megkérdezték tőlem, milyen tanár szeretnék lenni. Azt vettem észre, hogy az Ági
néniről kezdtem el beszélni. Talán nem véletlen, hogy abból az osztályból ketten is testnevelők lettünk.

Nekem azonban nemcsak a hivatásom megválasztásában játszott szerepet. Én akkor aktív úszó voltam nagy ter-
vekkkel, de ő elzavart kézilabdázni.

Ha ezt nem teszi meg, én nem lennék NB-I-es magyar bajnok, KEK döntős csapat tagja, és ami a legfontosabb
nem ismerném a férjemet, két gyermekem apját, aki szintén kézis.

Most 2000. júniusa van, és az én eltelt húsz évemet végig befolyásolta általános iskolai tanárom példája. Ez to-
vábbra is így lesz, mert ő tanárként és emberként is örök mankó nekem

Zrubka Jánosné, Ági néni és Nagy Attila tanár úr tornaórán.

Boross Mária (ballagott: 1986.): Diadal „filing”

(A szerző a Pál Apostol Katolikus Általános Iskola és Gimnázium magyartanára)

Fogalmam sincs, hogy mennyire idétlen, amikre emlékszem, de van olyan, ami eszembe jut, ha azt mondják: DIADAL

Amikor megkaptuk az új épületet, csak egyszer-kétszer mentünk át. Talán azért, hogy szokjuk, de persze az is lehet, hogy uzsizni – erre nem emlékszem kristálytisztán. Minden lenyűgözően tágasnak tűnt: a padok újak voltak és az új illat még ma is az orromban van.

Az én időmben a nyolcadikos lányok még főztek technikaórán, az Internacit kötelezően daloltuk az ünnepélyeken, az aulában óriási ruhatárban függtek a kabátok, és a büfében 15 forintért Leo jégkrémet lehetett kapni.

Gitta néni tanított még írni-olvasni, a negyedik osztályfőnököm Gábor bá' (aki vagány, annak szigorún bá' volt), aki akkor még kezdő volt, tele fiatalos lendülettel, s így rendkívül büszkék voltunk rá, a felső tagozaton Lajos bácsit boldogítottam, akit azért szeretünk, mert a kölcsönös bizalom jegyében büszke volt ránk.

Szerettem az énekkart, Gráf Tibor bácsi matekóráit, a kémia szakkört, és azt, hogy engem még Anikó néni tanított itt magyarra.

Hangulata volt a rajzteremnek, amit régen a szakkörösök pingáltak ki, a sulifarsangoknak, ahol egyszer Császár Tibor bácsi majdnem felgyújtotta a dekorációt a filmfelvevő gépének vakujával. De emlékszem, hogy a svédszekrényre soha nem tudtam felugrani, de a kötélre egyszer valahogy öntudatlan állapotban feltuszkoltam magam – Zrubka Ági néni öröme. Fizikaórán a „siratófalnál” azért szereztem jó jegyet is, és történelemből volt olyan, hogy hét egymást követő órán feleltem ötösre, pedig Anti bácsinál mindig ki lehetett számolni, mikor ki felel.

A technikaórán eszkábált periszkópot és kulcstartót ma is őrzöm, persze a ballagótarisznyám is itt lóg a szobámban.

Csoda, hogy az iskola így rabul ejtett?

Most azonban mindenkinek szeretettel üzenem, hogy minden rendben van, a hóhért nap, mint nap akasztják.

Tabajdi Viktória (ballagott: 1989.): Ha a tükörbe nézek

Viki, aki ma már a Micimackó Óvoda óvónője, arra vállalkozott, hogy egy nyolcadikos korában megírt önjellemző irodalmi dolgozatával nézett szembe 11 év elmúltával. A kérdéssünk az volt, ma hogyan folytatná az akkor befejezett dolgot? Köszönjük a bátorságot.

Az első írás a diáklány „műve” a második rész a reflexió.

I.

Este van. Bevánszorgok a fürdőszobába, s önkéntelenül belenézek a tükörbe. Ez borzasztó! Nyúzott vagyok, és karikás szemekkel bámulok – rám.

Na tessék, most szemtől szembe vagyok önmagammal. Jöhet az összefoglalás. Mit, mikor és hogyan csináltam, végeztem el. Jó volt a napom? Esetleg elrontottam valamit? No Tabajdi – te ott a tükörben – nem felelsz? Hát persze, hiszen néma vagy, csak bámulsz azzal a bamba szemekkel. Én megértem, hogy fáradt vagy, de azért néha vághatnál üdítőbb képet is. Egész nap csak játszol, bolondozol, még abból is viccet csinálsz sokszor, amiből nem kéne. Most meg ... Na! Csak egy mosolyt... Nem megy. Tudod, sokszor úgy érzem, hogy valamit elrontottam. Megbántottam valakit. De akkor rád nézek, és rögtön megnyugodok, mert rájövök, hogy az te voltál és nem én. Bár igen szoros a kapcsolatunk meg kell mondanom, még én sem ismerlek igazán. Például azt tudom rólad, hogy romantikus vagy, és rögtön bõgysz a limonádé filmekben. Ó hogy utállak érte!

Azt se szeretem, amikor karrierről álmodozol, nagy fényről és pompáról. Minek? Nem kell csodákat várni sem mástól sem magadtól. Én bezzeg a végtelenségig realista vagyok. Én ügyvéd leszek és gazdag férj felesége. De te... Te sztár leszel! Tudom, hogy jelentkezni fogsz a színművészetire, mert nem bírsz magaddal addig, míg nem kopansz egy jó nagyot. Koncertekre jársz, és kifested magad. Azt hiszed, úgy szép vagy? Én addig itthon csücsülök. Mosogatok, takarítok, tanulok. Te Zsoltokról, Attilákról, Ferikről álmodsz, de nekem nem kell más, mint egy jó fizetés és egy becsületes férj. Hát ez tényleg borzasztó! Sőt mi több, elképesztő!

Te és én. Én és te. Különbözünk egymástól. Lehet, hogy mégis egyek vagyunk? Alig hiszem.

Tudod mit?! Én most szépen ellépek a tükör elöl, és akkor biztos lehetek abban, hogy egész egyszerűen csak magam vagyok. Így egyszerűen csak magam.

II.

Delelőre jár. Betámolygok a fürdőszobába, és önkéntelenül belenézek a tükörbe. Félig nyúzottan, karikás szemekkel bámulok szemtől szembe.

Már régen nincsen esti összefoglalás. Legfeljebb ebéd utáni, mert ugye akkor már alszik a gyerek, s mert ugye akkor még én sem vagyok túl fáradt hozzá. Esténként már nem megy. Csak az alvás. Az megy.

Na Mester anyuka – te, én, mi ott a tükörben – hogyan telt a XX. század? Lett e karrier, megtanultál-e főzni, van-e jó fizetés, pláne egy becsületes férj, hová a sok romantika, no meg a koncertek. Van-e még véna, vagy csak én és te??

Talán egyik sem kérdés. Talán egyik sem jó kérdés. Legfeljebb így:

Van-e ambíció? Van.

Van-e tudás mögötte? Van.

Van-e mégis ezer kétely? Van.

Van-e cél? Van.

Van-e becsület? Van.

És van még egy fantasztikus család, egy fantasztikus gyermek, két diploma – igaz nem ügyvéd és nem színész – de ami most a legfontosabb, míg ezeket a sorokat írom: egy soha el nem feledhető tanári kar s velük az én régi mindig kedves ÁLTALÁNOS ISKOLÁM.

A képen Tabajdi Viktória vendégként az első magyar kultúra napi rendezvényünkön az iskolai könyvtárban megzenésített József Attila verseket ad elő a nyolcadikosainknak.

Hochstein Gábor (ballagott: 1990.): Tanár úr, kérem!

Mostanában gyakran gondolok a „Diadalra”. A sulira, ahol gyermekéveimet töltöttem, ilyenkor eszembe jut a sok játék, az öröm és bánat. Teszem ezt azért is, mert néhány volt iskolatársammal, vagy tanárommal összefutva jólesik emlékezni a régi boldog gyermekévekre. Rádöbbsentem, nagyon sokat köszönhetek ennek az iskolának, tanárainak, pedagógusainak. Ráirányítottak egy lehetséges helyes irányra, amelyet, ha végigjárok nagy baj már nem érhet. Tanárain megmutatták a helyes irányt, néha választási lehetőséget kínálva, néha finoman terelgetve, irányítva vezetgettek – olykor kis erőszakkal – de csak azért, mert tudták merre kell, kellene haladnom.

A Diadalban ismertük meg a tudományt, népünk múltját, hogy később megértsük a jelenét, és formálni tudjuk a jövőt. Aki mindebben segítségünkre volt, aki személy szerint nekem különösen a szívemhez nőtt, mint tanár, akit mindig mentorunkként tisztelt minden diák és mégis szinte a barátunk is volt egyben, ő volt Császár Tibor bácsi, a történelemtanár. Olyan odaadással, belülről jövő szeretettel volt képes a történelmet elmesélni nekünk, hogy a „legelvetemültebb” rossztanuló is képes volt a tárgyát megszeretni. Igen ő valóban mesélte a történelmet, a száraz tényeket fantasztikusan színes és látványos világba helyezte bele, melynek nyomán megelevenedtek előttünk a római légiók, és szinte láttuk magunk előtt, ahogy a honfoglaló magyarok leözönlenek a Kárpátok bércein, hogy új hazát foglaljanak maguknak.

Személy szerint velem Tibor bácsi szeretette meg a történelmet, az ő lelkesítése, ösztönzése folytán szinte faltam a tankönyv betűit, jóformán a kedvenc olvasmányommá vált a törökönyv. Jó tizennégy év távlatából most is emlékszem, minden alkalommal, amikor belépett az osztályba, a zsibongó gyereksapat egy csapásra elnémult. Tekintélyes alakja a gyerkőcök fölé magasodott, szigorú tekintete, horgas sasorra, számunkra felmérhetetlen bölcsességről árulkodtak.

Tibor bácsi ókori és középkori történelmet tanított nekünk, majd hetedikben és nyolcadikban a napközis csoportot vette át. Annak ellenére, hogy diákjai voltunk, megtisztelően a barátunknak is mondhattuk, hiszen segített, ha baj volt, focizott velünk. Ma úgy mondanánk benne volt a buliban.

Császár tanár úr sajnos már nincs közöttünk, de azért remélem figyelemmel kíséri sorsunkat fentről. Ezt a néhány gondolatot tartottam fontosnak lejegyezni, mintegy emléket állítva mindannyiunk Tibor bácsijának.

Horváth Anikó (ballagott 1994.): Részletek egy diák képzelt naplójából

- részlet -

/Az írás az iskola által kiírt pályázatra készült/

Ma van a születésnapom. Felhúszom a redőnyt, jó nagy zajjal, hogy anya tudomásul vegye: ébren vagyok...Telefön. Felkapom a kagylót:

- Te vagy az? Tudtam!
- Boldog születésnapot! Én akartam lenni az első! – hallatszik a vonal túlsó végéről Niki titkárnős hangja. Ezen már sokat törtem a fejem. Vajon hogy lehet egy velem egy idős csitrinek ilyen komoly hivatali hangja? Neki valahogy mindentől több jutott, a felelősségtudatból, jó magaviseletből és persze ésből is. ...Alapjában véve azért csípem a csajt, habár egyáltalán nem olyan zűrös, mint én. Lehet, hogy éppen ezért? Nem tudom.

- Kösz. Tényleg te vagy az első.
- Jössz ma suliba?
- Aha. Fú, már ennyi az idő?... Elkéstem! Nyolc óra tíz! Írj anya egy igazolást, hogy rosszullét miatt...orrvérzés jobb lenne. Kitamponozom az orrom, úgy még hihetőbb!

Odanyújtom a töltőtollat, kitepek egy lapot a füzetből.

- Szöszösi mamája olyan művelt igazolásokat ír...csupa latin kifejezést használ.

Kitamponozott orral mentem iskolába, rém csúf voltam, már csak az hiányzott, hogy vattadarabok lógjanak ki az orromból. De a lányok sajnáltak, s ez is valami. ...Eltúrtem, hogy vizes zsebkendőt rakjanak a tarkómra, eláztassák a hajamat. Olyan lett, mint egy használt tollseprű. Mindenesetre így feltűnően gyorsan telt a matek óra, habár **Gabi néni** szemmel láthatóan nem rajongott a tranzakciómért. Néha már szinte sajnáltam, hogy a legkülönbélebb fegyelmezési módokkal próbálta kordában tartani az egyébként hajthatatlan osztályunkat. Azt hiszem, hogy amikor elhatározta, hogy tanári pályára lép, még a legmerészebb rémálmaiban sem gondolt arra, hogy egyszer majd az én osztályomat kell tanítania. Azt hiszem, most ő is inkább valahol a Duna-parton ücsörögne, nézné a lúdbőrző folyót, s közben arra gondolna, hogy mennyivel jobb nem gondolni semmire. Ehelyett itt küszködik egy rakás megbabolázhatatlan gyerekkel.

- Na de most már igazán...- szólal meg erélyesen, legalábbis azzal a céllal, hogy erélyesnek tűnjön. Vet néhány szűrős pillantást a hangoskodókra, aztán lecsavarja a hangját, mint a gázlángot. – Mielőtt még kicsengetnek: a házi feladat!

Kellett nekünk hangoskodni? Most holnap hosszas szüneteket tölthetek el, mire ezt a rengeteg házit lemásolom valakiről.

Amíg a történelem teremig el nem érek, azon gondolkodom, hogy vajon feltűnő lenne-e, ha a mai rendkívüli színészi alakításom után lemennék a hetedik órában kézilabdázni **Ági nénihez**?...Csendben csörtetek be a terembe. Az ajtóban a fiúk még eleresztenek egy-két poént a divatos vattacsomómról...Hülyék!...Arra sem méltók, hogy szóba álljak velük! De azért egy lapos, semmitmondó mosolyt dobok nekik, hátha elveszem a kedvüket attól, hogy a mai nap még egyszer a szájukra vegyenek.

Bevágódok a padba, és a könyvemet bámulom. Úgy teszek, mint aki a tegnap megtanultakat ismétli, pedig én tegnap a cukrászdában voltam Andival...Andi egyébként jó fej. Mindig együtt vagyunk harmadik óta, persze kisebb-nagyobb mosolyszünetekkel. Ő alapjában véve kedves pofa. Azzal gyűlik meg a bajom, akinek látszani akar. Állandóan a fiúk körül zsong, mint egy betanított házi méhecske és ráadásul imádja éreztetni velem, hogy mennyire jelentéktelen alak vagyok mellette. De azért néha felülkerekedik ezen az undok nőszemélyen az alaplány, akivel jól el lehet ütni az időt...

Egyszer csak arra lettem figyelmes, hogy az osztály széknycorgások közepette áll föl. Bejött **Margit néni**. A hétfői fejét hordja. Hétfőn ugyanis megújult erővel és életkedvvel kezdi az új hetet abban bízva, hogy ez jobb lesz, mint az előző pár ezer. Keddre általában már sokkal gondterheltebb az arca. Most is mint mindig a szertárból jön, ahol a többiekkel tracsol egész szünetben. Én gyűjtőnéven csak úgy hívom őket, „A Nőegylet”. Fura pókok. Bent ülnek négyen abban a kis helyiségben a csirkecsontváz, a befőtt béka, a kukoricaszár-makett és a többi biológiai csodabi-

gyó társaságában. Fogalmam sincs róla, miről tudnak annyit trécselni. Sokszor gondoltam arra, hogy olyanok, mint a madarak. Négyen kitesznek egy egész madárseregnyi csicsérgést.

A napló nyílik.

- Könyörgöm, csak most ne feleljek! Inkább rendet rakok a szobámban, csak ne én legyek! – gondolom, de mire fohászom végére érnék már Gergő fel is állt.

... A kérdés: Mi volt az első világháború közvetlen kirobbantó oka? ...Gergő csak áll mozdulatlanul, arcára megpróbál egy mosolyt vasalni, de kevés sikerrel. Hosszas csend után végre nekikezd. De szavai már nem jutnak el hozzám, csak bámulok ki az ablakon. ...Gergő még mindig beszél. Már valahol az ógörögöknél tart. Mellettem Timi lázasan lapozgatja a könyvet, láthatólag nem érti, hogy ő miért nem tud erről az ógörög kapcsolatról, pedig ő becs szóra megtanult mára mindent. ...Végül a fiú ott állt csöndben, minden szó nélkül, mint egy elhagyott, magányos kisgyerek. ...Kedvem lett volna felállni, hogy ne érezze magát olyan egyedül, hogy ettől egy kis erőre kapjon. Vicces volt, ahogy emelkedtem is a székről, s minden jóakarattal a szememben néztem felé, de túl késő volt. Az „egyszemélyes kivégzőosztag” végérvényesen bevészte a naplóba az ítéletet. A felállás a levegőben maradt, úgy tettem, mintha csak a szoknyámat kellett volna megigazítani magam alatt, és visszaültem. Körbenézek a teremben, mindenhol virágok, amik eltakarják a hajdani oroszterem oktató táblácskáit. Elöttem a mosdó a tükörrel. Ez a pofa én lennék? ...

Ficáncolnak a táskámban a pasztellkréták. Már ők is nagyon mennének a rajzóra **Csili nénihez**. ... Végre kicsejnek. ...

A rajzóra után lassan battyogunk el az osztálytermünkig. Két irodalom. Még jó, hogy **Gábor bácsi** osztályfőnököt csinál majd belőle. A múltkori énekórai úgy egy kicsit el lett méretezve. Csak az ablak tört be, meg a Zsolti feje ... majdnem. ... Mindenesetre muris volt egész szünetben büntetésben állni az aulában, miközben Gábor bácsi elszántan és magabiztosan gyakorolta atyai jogait. Még most is előttem van, ahogy rosszállóan hümmög, s hosszasan magyarázza, hogy a tehetség és szorgalom a fegyelem nélkül egy fabatkát sem ér. Kényelmesen beszél, minden mondatát befejezi, mint aki megszokta a nyilvános szereplést. Aztán meg valami kisarjadt hajtást emleget, melyről nem lehet tudni még, hogy csalán lesz-e vagy tölgy ... kedvem lett volna kiábrándítani, ne számítson rá, hogy mi tölgyek leszünk.

A szüneti zsvivaj elhallgat, mint amikor az ember távirányítóval kikapcsolja a hangot, mert már nem bírja a sok reklámot. Osztályfőnökünk lép be. Arcáról minden leolvasható Szája sarkában ott csüngnek a szavak a tegnapi kémia termi esetről. Láthatólag nem örül neki. A postás sem örült, amikor a fiúk a kémiai vegyületeket ábrázoló makkett darabjaival dobták fejbe a második emeletről. Még egy-két perc és kitör a botrány.

- Hát akkor most beszéljessünk!

Előre tudom, hogy unni fogja a történetünket, főleg hogy múlt időben mondjuk el....

- Aggódom értetek.- hangzik a megfáradt válasz. Kényelmesen aggódik. Amikor éppen ráér. Vagy ha kényeszerítjük rá, kiforszírozzuk. Magánszorgalomból soha.

- Már elég érettnek kellene, hogy legyetek! Mikor fejezitek be ezt az agyatlankodást? Gondoljatok bele például...

„Az osztályom és ott az ülő sor bal szélén összeülekezve mi hárman, Niki, Andi és én. No és az évekig felett függő sárkányunk.”

Katt! Kikapcsolom a figyelmemet. Pókhálót veszek észre a sarokban. Kijárna már ide egy jó kis meszelés. A hatalmas papírsárkány, amit közös erővel készítettünk, porosan és fakultan mosolyog le rám a plafonról. A nyarat jut-tatja az eszembe, amitől átjár a meleg. Nyaralni kéne menni. ...

- Remélem többé nem fordul elő. S ezzel lezárom az ügyet.

Befejezte? Máris? Mi jött a „például” után ... sose fogom megtudni. Ha van egy kis sütnivalóm odafigyelek. Úgy kellett volna nem figyelni, hogy azért halljak mindent.

...Tegnap arra gondoltam: holnap ilyenkor már boldog leszek. Végül is egy évben egyszer van az embernek szü-linapja. Most van „holnap ilyenkor”... A boldogságnak nincs menetrendje, nem lehet várni rá. Beront, elzúg. És kü-lönben is miért lennék boldog. Ma még senkinek nem jutott eszébe, hogy egy évvel öregebb lettem. Még csak fül-ráncigálásnyira sem erőltették meg magukat.

Tévedtem. Suli után már várt kint a kis csapat. Niki mosolyogva ált a díszes társaság élén az „én szerveztem” mo-solyával. Meglepett a dolog, de rájöttem, hogy ez jóleső meglepetés. A gyomromból indult és egészen a tarkóig futott végig.

- Nem is örülsz? – kérdezi Andi savanyú képpel.

A fenébe is, hogyne örülnék! Még a könnyesatornáim is kezdenek megtelni, na de azért mégsem sírhatok! ...Végül azt mondom:

- Na mi van, akkor nem megyünk el egy cukiba?

Így aztán jóra kunkorodott ki a nap vége. Egy-két óra múlva elbúcsúztunk, ki-ki amerre látott. Én egyedül baktat-tam hazafelé. A fejem és a lábam között semmi kapcsolat nem volt. A fejem repült volna, a lábam határozottan ál-mos volt. Mutathattam én neki azt a szép tavaszi napsütést, rá sem hederített. Így neveljen az ember lábakat!

A kerítéseken bokrok hajoltak ki, tele zöld pattanással. Szerettem volna letörni egy ilyen pattanásos ágat, haza-vinni, eldumálni vele. De nem törtem le, élje világát!

Kiss Andrea (ballagott 1994.) "Levél egykori iskolámról"

Szeptember elő heteiben sokszor éreztem úgy, hogy ez csak egy rossz álom, hogy én itt vagyok, és ha felébredek, akkor újra a régi iskolámba fogok járni. Ha nehezen is, de rá kellett döbennem, hogy én már végleg kiszakadtam onnan. Az elmúlt nyolc évből rengeteg emlék él még mindig bennem. Még ma is sokszor eszembe jut régi iskolám. Nyolc évig jártam oda és ezalatt annyi minden történt velem! Ha arrafelé járok, mindig összeszorul a szívem, hiszen annyi emlék fűz oda. Bárhova nézek, eszembe jut egy- egy emlék vagy emlékkép, melyek azokat a perceket idézik fel, amikor még én is ottani diák voltam. A kopott falak (melyek néma szemtanúi voltak csínytevéseinknek), és a roskadt padok (melyek mindig firkáinkkal, üzenetekkel és puskáinkkal voltak teleírva) most mind- mind annyira hi-ányoznak! Gyakran eszembe jutnak egykori osztálytársaim és a barátaim is. Soha nem fogom elfelejteni az együtt eltöltött órákat és a jól sikerült kirándulásainkat. Annyira jó volt minden!...

Tudom, hogy néha elfogult vagyok a régi iskolámmal szemben, de ez érthető. Eddigi életemnek több mint a felét ott töltöttem el, és ezalatt az idő alatt rengeteg barátot szereztem nemcsak a diákok, de a tanárok között is. Azt hi-szem, hogy egykori tanárainknak is köszönettel tartozunk, hiszen jó alapokkal indítottak el minket a középiskolába. Bár sok félreértés és tanár-diák viszály volt, mégis könnyes szemmel váltunk el tőlük és a gondtalan gyerekeveink-től. Ha kinézek a szobám ablakán, látom az iskola megkopott falait. Számptalan emlékkép villan át agyamon hirtelen, és szeretnék mesélni róluk, de nem tudok. Ezek olyan érzések, amelyek csak az enyéme, és nem lehet elmondani másnak, hisz úgy sem értené meg. Az iskola csak igazán annak jelent valamit, aki odajárt vagy odajár, és ismeri a mindennapok hangulatait. Hiszen minden iskolának külön hangulata van, amit a hozzá tartozó gyerekek és felnőttek alakítanak ki. Ez a kialakítás azt hiszem, hogy nálunk jól sikerült.

Andi

Rákóczi Krisztina (ballagott: 1997): Búcsú

Iskolánk ballagáshoz kötődő egyik szép hagyománya, hogy a nyolcadikosok kis „műsorral” búcsúznak tanáraiktól. A műsor ré-sze, hogy a diákok utalás nélkül beszélnek egy őket tanító tanárról, majd az önmagát felismerő nevelő átveheti a neki szánt apró emléktárgyat. Egy ilyen búcsúzó olvashat a tisztelt olvasó 1997-ből, melynek szövegébe segítségül beékeltem az utalás alanyát.

Szeretnénk ezzel a pár sorral búcsút venni alsós és felsős tanárainktól. Nagy lelkesedéssel, de szomorúan készült ballagásunk alkalmára.

Eleinte az Ica néniről (*Tompai Ilona*) fölroppenő rémhírek és legendák, melyek a repülő papucsról és kulcsosomó-ról szóltak, megrémisztettek minket, de végül a feszültség feloldódott. S így csak kis izgalommal indultunk az órájá-ra. Termete korántsem olyan nagy, mint rémhíre. A fegyelem öre oxidréteget von maga köré, amelyet csak oldószer-rel lehet feloldani, de mára talán ez nekünk teljesen sikerült.

Erzsike néni (*Czeglédi Lászlóné*) igen összetett személyiség. Vizsgáljuk meg először algebrai és geometriai úton. Makulátlan frizurával rendelkező személy, akinek tantárgya szent és sérthetetlen. Szereti hangoztatni tantárgya fontosságát, de biztos, hogy amit megtanított nekünk senki nem veheti el tőlünk.

Erika néni (*Köteles Erika*) fiatal és megértően és türelmesen végighallgatta panaszainkat. Energiától duzzadó nő. Szerencsésnek mondhattuk magunkat, hogy, ekkora türelemmel bír, mert néha túlzásba vittük a rosszközlést. Három szóval búcsúzunk tőle: THANKS FOR EVERYTHING !!

Bea néni (*Breitkopfne Losovy Bea*) kicsit szétszórtan kedves, engedékeny tanár. Mindig ügyel külsejére, és ritkán látjuk ugyanabban a ruhában. Ruhái különböző színkompozíciókban fénylenek és változatosak, mint a kőzetek. Végül sok sikert kívánunk a színszakértői munkásságához.

János bácsi (*Jókuthy János*) három év alatt elmagyarázta nekünk a satu, kalapács, csavarhúzó és más különféle szerszámok használatát. A lányok számára ez persze nem valami érdekesítő téma, őket inkább a sütés, főzés és varrás érdekelte. Óráink elég mulatságosak voltak vicces hasonlataitól. Reméljük, hogy még sok kolbászt és nagyseggű tűzérlovat fog kioktatni a fűrészes és fűró használatára.

Jutka néni (*Nyerges Gyuláné*) egy speciális villával rendelkező tanárnő. Ő a legnagyobb karmester az iskolában, minden ünnepségen a kórus élén áll és próbálja a serdülő önféjú ifjúságot egy kis komolyzenére nevelni. Reméljük, még sokszor látjuk fellépéseken, és még jó pár nyolcadikos osztály búcsúztatóját fogja végigülni.

Ildikó néni (*Nagy Ildikó*) nem nevezhetjük a türelem emberének. A cápáról és annak hovatarozásáról vaskos könyvet olvashatott ki. Tény azonban, hogy tantárgyának mestere és egy mesterhez méltóan tudását át is adja az új nemzedéknek. Kívánjuk, hogy ez továbbra is sikerüljön.

Lajos bácsi (*Isóczki Lajos*) már harminc éve van a szakmában. Szeret rajzoltatni, és hála az égnek, ritkán írat dolgozatot. Könyörtelenül beírja a késéseket, intőket és figyelmeztetőket. A Tour de France-on a sárga pólo elnyeréséért vetélkedhetne. Kívánjuk, hogy még sokáig járjon a kétkerekű autóján az iskolába.

Éva néni (*Budai Istvánné*) türelme nyitvatermő rózsát terem. Figyelemre méltó, hogy három évig túrta a kamaszokra jellemző egy dolog körül forgó gondolatainkat, amik „Az ember” című tanulmányaink közben merültek fel. Továbbá sok sikert kívánunk a csecsemőgondozási versenyekhez.

Egy rövid versikével búcsúzunk ettől a bajszos tanártól, (*Raffay Gábor*) aki egy évig szenvedett velünk: Volt egy mondás / Nem is tudom, ki mondta már: / Az a jó tanár / kit utál a diák. / Hogy van e benne valami igazság, / Talán soha nem tudja meg a diákság.

Margit néni (*Dr Balla Gáborné*) szíve akkora, hogy Hitler 1942-ig elfoglalt területeinek nagyága sem múlja felül. Lelkiismerete nem ismer határokat. Jó érzés, hogy nem csak a gyerek készül az órára, hanem a tanár is készít jegyzeteket. Reméljük, hogy a középiskolában is ilyen szívvel-lélekkel teli ember lesz a tanárunk.

Enikő néni (*Bérczi Enikő*) bár elment más iskolába tanítani, de a 2000 N-s tartóerő osztályunkban tartotta. Óráin lazább a légkör, mint más órákon, és ez így van jól! A divatot öltözködésében követi. Szép helyezéseket értek el tanítványai a versenyeken, és szívből reméljük, hogy a gimnáziumi tanítványaival is hasonló eredményeket könyvelhet majd el.

Csili néni (*Boross Péterné*) apró termetével, mindig kontyban hordott hajával, fehér pöttyös köpenyében egy évig próbált kis Picassókat faragni belőlünk. Miközben alkottunk, ő felolvasott nekünk. S ha egykor elhagyja az iskolát, sokat veszít majd vele a diákság.

Attila bácsi (*Nagy Attila*) az iskola kedvenc oktatója, ezért is kapta az év legjobb tanára megtisztelő címet. A diákság kedvenc tantárgyának mestere. Óráin végre minden fiú levezetheti felesleges energiáit. Elég sok diák bizalommal fordul felé, de ez érthető is. Kívánjuk, őrizze meg megbízhatóságát továbbra is.

Ki az, ki síppal vezényel, de nem rendőr? Ági néni, (*Zrubka Jánosné*) ki nagy sportmúltsal rendelkező, őszülő, de mégis fiatalos megjelenésű nő. Kifejezetten nyugodt és csendes, ami tantárgyában kollégáira nem jellemző. Reméljük, hogy továbbra is megőrzi nyugodtságát, és meg tudja menteni a lány- és fiúöltözőket a falfirkálástól.

Berencsi Ági néni (*Berencsiné Kalocsai Ágnes*) alacsony, csendes, törekény hölgyként él emlékezetünkben. Egy évig tanított minket, két tantárgyat egyben. Bevezetett minket az élőlények világának rejtelseibe. Ez úton szeretnénk köszönetet mondani neki mindezért.

Zsuzsa néni (*Dallos Zsuzsanna*) felsőbe lépve teljesen visszarepített minket az őskorba. Megtanultunk sok hasznos dolgot, például azt, hogy 895-ben volt a honfoglalás. Sok sikert kívánunk további munkájához.

Jutka néni (*Andrásné Molnár Jutka*) alsós éveinket követő új osztályfőnökünk volt. Nyugodt és igen türelmes személyiség. Sok órát töltöttünk el Hot Dog és Cool Cat társaságában óráin. Kívánjuk, hogy továbbra is tevékenyen vegyen részt a kerület pedagógiai munkájában.

Marika néni (*Kütreiber Sándorné*) közel tíz hónapon át tanította osztályunk egy részét a házimunka rejtelmekre. Nagyon jól éreztük magunkat vele, mert sokat lehetett mesélni neki, és mi is sok történetet hallottunk tőle. Reméljük sikeres lesz azon próbálkozása, hogy a lányok főzzenek s ne barkácsoljanak.

István bácsi (*Budai István*) közel két méteres, így az iskola legkimagaslóbb tanára. A fiúkkal két évet töltött együtt, s ez már magában is szép teljesítmény. Kívánjuk, de nem csak neki, hanem az összes tantárgybeli kollégájának, hogy szép sikereket érjenek el a versenyeken, és neveljenek több olimpikont.

Csak mi büszkélkedhetünk azzal, hogy egy apáca volt három éven keresztül a második anyánk. Jó tanárnő, de néha túlzásba viszi az aggodalmaskodást. Sok energiát fektetett belénk és reméljük, nem hiába.

Köszönettel tartozunk neki mindazért, amit értünk tett és kívánjuk, hogy szép sikereket érjen el a színház terén is. (*A tanárnő a ballagók osztályfőnöke, Lukács Klári tanárnő volt.*)

Eljött ez a nap, melyet mindegyikünk egyes érzelmekkel várt.

Búcsúzunk a régi tanároktól, barátoktól és lezárjuk életünk egy szakaszát, elindulunk egy új, egy másik ismeretlen világ felé. Bár búcsúzunk, de felejteni soha nem fogunk. Nem felejtjük el a felhőtlen általános iskolás éveket.

Végezetül szeretnénk mindenkinek megköszönni a belénk fektetett energiát és türelmet, ami ezzel járt.

Reméljük, hogy az elmúlt nyolc év maradandó emléket hagy az 1997-es 8.a osztályról a szívekben és kívánunk továbbra is sok remek osztályt és éveket iskolánknak.

Most pedig búcsút intünk!

Pintér Anikó(ballagott:1998.): Diadalos éveim

Valamelyik nap is a Pteridophytes és a squarerooot között ingázva eszembe jutott, hogy mennyivel könnyebb volt az általános iskolában. Általános iskola! Eszméltem föl. Úristen, már két éve annak, hogy elballagtam a Diadalból. Két éve volna: pedig a mai napig úgy emlékszem rá, mintha tegnap lett volna! A versenyek, a kirándulások, az ünnepek. Annyi minden kavarg most a fejemben, egyre több emlékkép villan föl előttem, ahogy visszagondolok.

Klári néni! Ó az áldott Fehér Klári néni, mennyire szeretttük! Ő volt a „pótmamánk”. Elsőtől harmadikig az ő gondoskodó kezei alatt cseperedtünk, tanultunk meg írni, olvasni, számolni. Mekkora változás volt, amikor negyedikben új osztályfőnököt kaptunk, méghozzá egy férfit: Raffay Gábor „két f-fel és y-nal”. Ezt a mondatot mindenki tudta az osztályban, hisz öt évünk volt rá, hogy megtanuljuk. Ma is szívesen gondolok vissza ezekre az évekre. Olyan tudást, tapasztalatot és barátokat szereztem, amik nélkül nem tudtam volna megállni a helyem, amikor kiléptem a középiskolás életbe.

Tudás alatt értem azt a magas szintű lexikális anyagot, amelyet az iskola kiváló tanárai tanítottak meg. Pedig az ember azt gondolná, hogy egy ilyen külkerületi iskola hátrányban van a belvárosi iskolákkal szemben. Pedig hirtelen tíz versenyt, köztük budapesti és országos szintűeket is fel tudnék sorolni, ahol nagyon jó helyezéseket értünk el. Ezekre a versenyeken szereztem nagyon sok tapasztalatot, taktikát, ambíciót és megtanultam csapatban dolgozni, együttműködni és alkalmazkodni. Vagyis csupa olyan dolgot, amelyek elengedhetetlenek a továbblépéshez.

De nem csak a hajtásról és tanulásról szólt ez az öt év. Jobban megismerhettem a tanárait, akik mérhetetlen odaadással készítettek fel minket minden versenyre. **Tompai Ilona tanárnőt**, Ica nénit, aki a két éven keresztül avatott be engem a kémia rejtelmibe. **Dombóvári Antal tanárurat** és **Balla Margit tanárnőt**, akikkel minden évben átértük a helytörténeti versenyek izgalmait. **Balogh Éva tanárnőt**, aki az elsősegély- és csecsemőgondozási versenyeken indított sikerrel minket. **Breitkopfné Losovy Beáta tanárnőt**, aki rengeteg időt szánt a csillagászati versenyre jelentkezett csapatunk pallérozására. **Nyerges Jutka nénit**, aki az énektudásunkat csiszolta az énekkari próbákon és **Köteles Erika nénit**, aki megismertette velünk az angol nyelvet.

És a sportversenyeket még nem is említettem! Bizony voltak kosár-, kézi- és focimeccsek testnevelő tanáraink **Zrubka Jánosné, Böjtösné Tompay Eörsi és Budai István** jóvoltából.

Természetesen a szórakozás sem maradt ki diákéletemből. Az iskola nagyon sok lehetőséget adott ilyen téren is. Sok tábor szervezett, köztük a sokaknak ismerős, már-már hagyományá váló leányfaluit. Kirándulások, ahol jobban összerázódhatott az osztály. iskolai bulik, napok és programok, amikbe még a lakóközösséget is igyekeztek bevonni.

Mindannyiuk iránt mérhetetlen hálát érzek, hogy ilyen széppé és emlékezetessé tették nekem ezeket az éveket. Nekik hála bekerülhettem egy magas szintű angol-magyar kéttannyelvű iskolába, ahol eddig remekül állom meg a helyem.

Bató Annabella (ballagott: 1998.): A szabadságot jelentő nyári „diákszállás”.

A hely: Leányfalu. S az iskolában már közhellyé vált szókapcsolat: leányfalui tábor. Főleg év végén hangzott sokszor a tábor neve. Nap mint nap visszagondolok rá még ma is...Mít is írhatnék róla?

Ha hallok egy akkor divatos dalt, vagy egy akkor sűrűn használt szlenget, megcsapja orrom egy-egy élményt idéző illat, eszembe jutnak a nyári esték, a strand után vacsorára készülő tábor. Az esti diszkó, ahol tanár és diák jól érezte magát. „A tanár és a diák”. Igen, pontosan ez az, ami Leányfaluban a legjobb volt. Az a tanár, aki év közben esetleg a legszigorúbb volt, itt megmutatta a legkedvesebb arcát, és netán még azt is megengedte magának, hogy velünk bohóckodjon a búcsúestén. Fehér Klári néni, volt alsós osztályfőnököm például oszlopos tagja volt a tábornak. Még mindig emlékszem hangos kacagásaira, amelyek olyan jóízűen szálltak felénk a kőház terasza felől. Nagyon szerettem, sokat jelentett nekem.

Ott Leányfalun a szűnyogos, kissé kopott, de mégis kedves helyen egészen más légkörbe kerültünk.

Másodikos koromban mentem el először Eszter barátnőmmel ide. Borzasztóan szenvedtünk, mert senki nem hitte el, mi már nagyok vagyunk, és mindenki minket akart irányítani. Akkor megfogadtam, soha többé nem megyek el. Harmadik év végén pedig már alig vártam, hogy elvigyen a busz a szabadságot jelentő „diákszállásra”.

Ahogy az évek teltek, lassan bérletet válthattunk volna a 11-es faházra. Lelkesen faggattuk a tanárnőket, Császárné Varga Erika és Kütreiber Marika nénit a tábori névsorról, szurkoltunk, hogy vajon kik jönnek. Egymás közt háromszor is felosztottuk a fekhelyeket, mire odaértünk.

A táborozások során legkedvesebbé vált programok később hagyománnyá válva újra és újra megismétlődtek, de ez senkit sem zavart, mert minden évben egy-egy évvel idősebbként másként vettünk részt bennük, és újabb és újabb érdekességet találtunk ezáltal benne.

S tegyük szívünkre a kezünket! Mi nem is a programok kedvéért voltunk ott, hanem a magunk szervezte társaságért, a barátokért!

Minden korosztály jól érezhette magát itt, az elsőtől a 18-20 évesig egyaránt. Sokan a nyolcadik osztály végeztével is visszajártak ide. Ők lettek az ifik. Segítettek a tanároknak, vetélkedőket (lekvárfőzés, tátika), foci meccseket szerveztek és gondoskodtak a kicsikről.

Remélem a tábori hagyományok az évek múltával sem kopnak el, és a jövőben is megőrzik jó hangulatukat.

Fürdős Zsanett (5.c): Színjászó voltam az alsóban

Mikor elsős lettem nem csak a betűkkel, számokkal ismerkedtem meg, hanem a színjátszással is. Tanítóm, tóthné Szabados Valéria segítségével indultunk felfedezni a játék örömét.

A foglalkozásokon egymással ismerkedtünk, barátkoztunk és különféle dramatikus játékokat játszottunk.

Később már a színdarabok világában bókászunk. Vali néni mindig velünk együtt válogatott, mit is játszunk el? Olyan is volt, hogy ő maga írta át a darabot a mi egyéniségünk szerint. Sokszor nagyon kemény munkával sikerült egy-egy előadást színre vinnünk, de az előadás után felcsendülő taps minden fáradtságot megért.

A négy év alatt, míg együtt voltunk, szerepeltünk a Csekovszky Árpád Művelődési Házban, többször felléptünk az iskolai rendezvényeken. Megörvendeztük az idősebbeket az öregek otthonában és a kicsiket a környék óvodáiban.

A Tojás mese című darabbal a kerületi versenyen első díjat nyertünk, „Tüvétevők”- kel pedig másodikak lettünk, a Rátóti csikótojás c. darabbal a Dózsa Művelődési Ház színpadán léptünk fel nagy sikerrel pedagógusnapon.

A négy év alatt jól összekovácsolódtunk, összetartó csapatává váltunk. A díszletek és ruhák Vali néni lelkes munkája és jó szervezése eredményeként mindig varázslatos hangulatot teremtettek a színpadon.

Sajnálom, hogy elszállt a négy év, amit együtt töltöttünk. Rengeteg élménnyel gazdagodtam és sok kalandban volt részem.

A színjátszókat ma is Vali néni vezeti. Sok sikert kívánok nekik.

Erdélyi Andrea (6.c): Köszönöm Márta néni

Sosem felejttem el az első napot, amikor Palyov Istvánné, Márta néni átjött az óvodába zenés tornát tartani. Nagyon féltem, izgultam, de Márta néni kedvességével és szeretetével hamar megszerettette a tornát. Láttam már az iskolás lányokat: Dóczi Timit, Hajdú Csillát ahogy év végén táncoltak, és én szerettem volna olyan ügyes lenni, mint ők. Nagy izgalommal készültünk az első táncra. Anya könnyes szemmel nézte a bemutatót az óvoda udvarán. Nem igazán értettem, hogy miért sír, de biztos valami szülői szokás lehet ez, mert a többi anyuka szemében is könny csillogott. Szerintük mi is voltunk a világ legügyesebb gyerekei.

Aztán végre kirepültem az oviból és szeptemberben nemcsak vendégként „pipa-spicc”-eltem a tornateremben, hanem elsőként próbáltam a hátrabukfencet.

Oviban még nem gondoltam arra, hogy ha nagyobb leszek, versenyekre, illetve fellépésekre fogok járni. Azóta sokat ügyesedtem, és el kezdtem versenyezni is. Versenyeken mindig közel vagyunk a dobogóhoz, sőt már kétszer álltam is rajta. Először ezüstöt, majd bronz érmet akasztottak a nyakamba. Hihetetlenül boldog voltam, és vagyok azóta is.

Most, hogy már nagyobb vagyok, és írom ezt a fogalmazást, elkezdtem azon gondolkozni, hogy mennyi mindent köszönhetek a tornán keresztül Márta néninek. Így e sorokon keresztül is köszönöm neki azt a sok törődést, gondoskodást szeretetet, biztatást, amit eddig kaptam, és remélem még sokáig fog velünk foglalkozni, és még sokáig fog minket ennyire szeretni.

Azóta is a tornázás a kedvenc időtöltésem.

**Az 1997-ben a Magyar Vöröskereszt által rendezett Országos Csecsemőgondozó verseny VI. helyezett csapatát láthatjuk a képen. Balról: Bognár Gizella, Víz Zsolt és Tátrai Eszter
A gyerekek felkészítői voltak: (balról) Budainé Balogh Éva tanárnő és Kókainé Fülöp Klára gondozónő.**

ÜNNEP UTÁN...

Az 1999. év különleges éve volt iskolánknak. Húsz évvel ezelőtt 1979. november 4-én adták át iskolánk jelenlegi épületét, s költöztünk a Naplás úti régi épületből az új iskolába.

E tanévet tehát húszéves évfordulónk megünneplésének jegyében szerveztük.

A Csekovszky Árpád Művelődési Házsal közösen szervezett rendezvénysorozatunk október 17-én vasárnap délután gyermekszínházi előadással indult megújult diákszínpadunkon.

Október 19-én a Csekovszky Árpád Művelődési Házban megnyílt helytörténeti kiállításon Dr. Dombóvári Antal igazgatóhelyettes úr dokumentumokkal mutatta be iskolánk elmúlt éveit. A kiállítás két részből állt. A kamarateremben lévő tablók a mai Rákoscsaba-Újtelep kialakulását mutatták be a Rákosmenti Helytörténeti Gyűjtemény dokumentumai alapján. Ebben a teremben volt látható még néhány tábla, mely a Rákoscsaba-Újtelepért Egyesület életéből adott egy kis ízelítőt. A másik teremben a Diadal Úti Általános Iskola 20 éves múltjából láthattunk sok fényképet, néhány újságcikket a születésnap kiállításon. Az itt látható tablók kerültek iskolánk állandó dekorációjaként aulánk falaira. Célunk e képsorozattal, hogy az iskolai élet jelentősebb eseményeit, történéseit folyamatosan mutassuk be az itt megfordulóknak. Kérjük kollégáinkat, hogy régi képekkel, dokumentumokkal továbbra is segítsék fejleszteni iskolatörténeti kiállításunkat.

A kiállítás megnyitóját után iskolánk jól sikerült műsorral mutatkozott be a 100 éves Rákosligetén. A felléptek többek között a Diadalos Dudorászok furulyásai, a Csicserei néptáncsoport és a Csiribiri színjátszó kör tagjai, a ritmikus sportgimnasztikai csoport.

Október 21-én iskolánk aulájában „Művészeti Szalon Rákoscsaba-Újtelepen” címmel képzőművészeti kiállítás nyílt, melyen volt diákjaink közül mutatkoztak be olyanok, akik választott pályájukon megtették már első kezdeti lépéseiket. A megnyitót követően népzenei esten léptek fel diákszínpadunkon a Vox Nova és a Rotunda énekegyüttesek valamint Király Györgyi népdalénekes.

November 4-én ünnepélyes iskolagyűlést tartottunk az iskola tanulói számára.

E rendezvénysorozatot koronázta meg a november 5-ei esti rendkívüli tanári összejövetelünk, melyen szeretettel láttuk vendégül volt tanárkollégáinkat.

Az őszi megemlékezés zárásaként november 27-én este alapítványi bált szerveztünk.

A november 5-ei ünnepi est műsorszámjai

1. Erdélyi Norbert verset mond
Tóth Árpád: Köszöntő
felkészítő tanár Nagy Magdolna
2. Olejnik Ilona igazgatónő köszöntője
3. **Dr Balla Gáborné** iskolatörténeti ismertetője hangzik el, és megemlékezik **Kovács Gyuláról**, aki az iskolaépítés és átköltözés idején volt iskolánk igazgatója.
4. Az iskola volt igazgatói, **Losovy Kálmán** és **Bakos Lajos** köszöntik kollégáikat.
5. **Olejnik Ilona** igazgatónő beszél az iskola jelenéről.
6. Az iskola volt diákjai műsorral lépnek fel.
- **iskolai énekarunk** lép fel Nyerges Gyuláné vezetésével
- **Schewe Eszter** Joplin: Ragtime és Dvorzak: Humoreszka c. művét játssza.
- **Mihály Gábor** visszaemlékezése
- **Szeifnerné Csetényi Anikó** tanárnő mondja el Garai Gábor „Milarépa halála” c. versét.
- **Bartal Gyöngyi** zongorán játssza Mozart D-mol fantáziáját.
- **Tabajdi Viktória** adja elő gitárkísérettel Cseh Tamás „Csönded vagyok” és József Attila „Áldalak búval, vígalommal” c. versét.
- **Fodor András** József Attila „Ködből csöndből” c. versét adja elő.
- **Csöre Csaba** adja elő Romhányi József „Kukacsors” és „Róka és a holló” c. írásait
- **Racsó Rita** és **Schéwe Eszter** versenytáncái zárják az első műsorrészt.
7. Iskolánk jelenlegi diákjai közül mutatkoznak be néhányan
- **Gerstenbrein Zsuzsa** zongorán játszik
felkészítő tanára: Dr Simon Zoltánné
- **Ritmikus sportgimnasztikai csoport** akrobatikus tánca
felkészítő tanár: Palyov Istvánné
- **„Csicserei” néptáncsoport** tánca
felkészítő tanár: Kalacsiné Nyiszlai Zsuzsanna.
- **Petricus Andrea** zongorán játszik
felkészítő tanár Dr Simon Zoltánné
- **„Csiribiri” színjátszó csoport** „Tojás mese” című jelenetet adja elő
felkészítő tanár: Tóthné Szabados .V.
- **Palyov István** Dsida Jenő: Háláadás című versét adja elő
felkészítő tanár Nagy Magdolna
8. Iskolatörténeti kiállításunk megnyitása. A kiállítást tervezte és építette Dr Dombóvári Antal igazgatóhelyettes és Dallos Zsuzsanna tanárnő.
9. A műsört konferálja: Majorcsik Emese tanuló
10. Állófogadás

A HUSZADIK ÉVFORDULÓ TANÉVÉNEK VERSENYEREDMÉNYEI

Verseny	Helyezés	Diákok	Felkészítő tanár
Kerületi mezői futóverseny:	III. hely	hatodikos leánycsapat	Grimm Zsuzsa
Fővárosi Dal és Társasének Verseny	EZÜST minősítés	Petrics Andrea	Nyerges Gyuláné
Fővárosi Dal és Társasének Verseny	I. hely	Petrics Andrea	Nyerges Gyuláné
Kerületi kémiaaverseny:	I. hely	Erdélyi Norbert 7.b	Tompai Ilona
Kerületi kémiaaverseny:	II. hely csapat	Erdélyi Norbert 7.b	Tompai Ilona
Kerületi kémiaaverseny:	II. hely csapat	Szegedi Anikó 7.c	Tompai Ilona
Kerületi kémiaaverseny:	II. hely csapat	Maurnyi Csilla	Tompai Ilona
Kerületi földrajzverseny:	III. hely	Tóth Ferenc 7.o	Boross Péterné
Kerületi földrajzverseny:	IV. hely	Lukács András 8.a	Boross Péterné
Kaán Károly természettudományi verseny	V. hely	Fürdös Zsanett 4.c	Berencsiné Kalocsai Ágnes
Kaán Károly természettudományi verseny	VI. hely	Budai Dániel 4.c o	Berencsiné Kalocsai Ágnes
„TEHETSÉG” komplex tanulmányi verseny	V. hely	Balla Klára 4.c	Tóthné Sz. Valéria
„Közvetlen környezetünk a XVII. Kerület” kerületi környezetvédelmi verseny	V. hely	5.a csapata	Budainé Balogh Éva
Ker. angol verseny (nem tagozatos kat.)	I. hely	Pressburger Attila 8.o	Andrásné M. Judit
Kerületi matematikaverseny	IV. hely	Váczai Andrea 6.a	Dr Szabóné E. Gabriella
Csecsemőápolási vetélkedő 5. régió	I. hely csapat	Szegedi Anikó 7.c	Kókainé Fülöp Klára és Budainé Balogh Éva
Csecsemőápolási vetélkedő 5. régió	I. hely csapat	Tóth Zsófia 7.c	Kókainé Fülöp Klára és Budainé Balogh Éva
Csecsemőápolási vetélkedő 5. régió	I. hely csapat	Katona Luca 7.c	Kókainé Fülöp Klára és Budainé Balogh Éva
Kerületi Kazinczy F Szépkiejtési ver.:	II. hely	Erdélyi Norbert 7.b	Liptainé N. Magdolna
Csecsemőápolási vetélkedő 5. régió	III. hely csapat	Fejes Viktória 7.c	Kókainé Fülöp Klára és Budainé Balogh Éva
Csecsemőápolási vetélkedő 5. régió	III. hely csapat	Keszei Éva 7.c	Kókainé Fülöp Klára és Budainé Balogh Éva
Csecsemőápolási vetélkedő 5. régió	III. hely csapat	Burda Csilla 7.c	Kókainé Fülöp Klára és Budainé Balogh Éva
Csecsemőápolási vetélkedő 5. régió	IV. hely csapat	Bödör Katalin 7.c	Kókainé Fülöp Klára és Budainé Balogh Éva
Csecsemőápolási vetélkedő 5. régió	IV. hely csapat	Káli Nikolett 7.c	Kókainé Fülöp Klára és Budainé Balogh Éva
Csecsemőápolási vetélkedő 5. régió	IV. hely csapat	Kecze Dorottya 7.c	Kókainé Fülöp Klára és Budainé Balogh Éva
Kerületi Mérei Ferenc biológiai verseny	II. hely	Katona Réka 8.c	Budainé Balogh Éva
Kerületi Mérei Ferenc biológiai verseny budapesti forduló	IV. hely	Katona Réka 8.c	Budainé Balogh Éva
Történelmi akadályverseny III.15.	I. hely csapat	Fejes Viktória 7.c	Dr. Balla Gáborné
Történelmi akadályverseny III.15.	I. hely csapat	Katona Luca 7.c	Dr. Balla Gáborné
Történelmi akadályverseny III.15.	I. hely csapat	Szegedi Anikó 7.c	Dr. Balla Gáborné
Történelmi akadályverseny III.15.	I. hely csapat	Bödör Katalin 7.c	Dr. Balla Gáborné
Történelmi akadályverseny III.15.	I. hely csapat	Mazsu Éva 7.c	Dr. Balla Gáborné
Történelmi akadályverseny III.15.	II. hely csapat	Tóth Réka 6.a	Dr. Balla Gáborné
Történelmi akadályverseny III.15.	II. hely csapat	Varga Zsófia 6.a	Dr. Balla Gáborné
Történelmi akadályverseny III.15.	II. hely csapat	Borsos Tímea 6.a	Dr. Balla Gáborné
Történelmi akadályverseny III.15.	II. hely csapat	Pártai Nikolett 6.a	Dr. Balla Gáborné
Történelmi akadályverseny III.15.	II. hely csapat	Szász Nikolett 6.a	Dr. Balla Gáborné
Polgárvédelmi Területi Ifjúsági verseny	V. hely csapat	Barta Tamás 6.a	Isóczki Lajos
Polgárvédelmi Területi Ifjúsági verseny	V. hely csapat	Tóth Réka 6.a	Isóczki Lajos
Polgárvédelmi Területi Ifjúsági verseny	V. hely csapat	Váczai Andrea 6.a	Isóczki Lajos
Polgárvédelmi Területi Ifjúsági verseny	V. hely csapat	Mérten Nikolett 6.a	Isóczki Lajos
Polgárvédelmi Területi Ifjúsági verseny	V. hely csapat	Vicze Gabriella 6.a	Isóczki Lajos
Polgárvédelmi Területi Ifjúsági verseny	V. hely csapat	Szász Nikolett 6.a	Isóczki Lajos
Kerületi Diák Olimpia	I. hely	3. osztályos csapat	Palyov Istvánné
Kerületi Diák Olimpia	II. hely	2. osztályos csapat	Palyov Istvánné
Kerületi Diák Olimpia	II. hely	1. osztályos csapat	Palyov Istvánné
Kerületi Diák Olimpia	III. hely	4. osztályos csapat	Palyov Istvánné
Területi Tornaverseny:	I. hely	alsós csapat	Palyov Istvánné
Kerületi mezői futóverseny:	III. hely	Zékány Valéria 6.a	Grimm Zsuzsa

Kerületi Kazinczy F Szépkiejtési ver.:	III. hely	Zékány Valéria 6.a	Kővári Katalin
Kerületi szavaló verseny:	II. hely	Zékány Valéria 6.a	Kővári Katalin
Fővárosi Próзамondó verseny	III. hely	Zékány Valéria 6.a	Kővári Katalin
Atlétika	I. hely	Petrik Dorottya 4.b	Palyov Istvánné
Kerületi Tornaverseny	II. hely	Petrik Dorottya 4.b	Palyov Istvánné
Atlétika	II. hely	Balla Klára 4.c	Palyov Istvánné
Kézilabda lánycsapat III. korcsoport	II. hely		Böjtösné Tompai Eörsi
Kispályás labdarúgó verseny	II. hely		Budai István
Atlétika	I. hely csapat	Petrik Dorottya 4.b	Palyov Istvánné
Atlétika	I. hely csapat	Dávid Ottilia	Palyov Istvánné
Atlétika	I. hely csapat	Balla Klára 4.c	Palyov Istvánné
Atlétika	I. hely csapat	Mózes Melinda	Palyov Istvánné
Atlétika	I. hely csapat	Nagy Anett	Palyov Istvánné
Atlétika	I. hely csapat	Fürdös Zsanett 4.c	Palyov Istvánné
Atlétika	III. hely	6.o lánycsapat	Grimm Zsuzsa
Területi Tornaverseny:	V. hely	alsós csapat	Palyov Istvánné
Budapesti Tornaverseny:	IV.-XI. hely csapat	1.-4. évf. tornacsapat	Palyov Istvánné
Területi Tornaverseny:	VI. hely	felső csapat	Palyov Istvánné
Budapesti Tornaverseny:	X. hely csapat	5.-8. évf. tornacsapat	Palyov Istvánné
Kerületi Csapody Vera Természetismereti verseny:	III. hely csapat	Bödör Katalin 7.c	Budainé Balogh Éva
Kerületi Csapody Vera Természetismereti verseny:	III. hely csapat	Hosszú Barbara 7.c	Budainé Balogh Éva
Kerületi Csapody Vera Természetismereti verseny:	III. hely csapat	Burda Csilla 7.c	Budainé Balogh Éva
Kerületi Csapody Vera Természetismereti verseny:	III. hely csapat	Mazsu Éva 7.c	Budainé Balogh Éva
Kerületi Csapody Vera Természetismereti verseny:	III. hely csapat	Fejes Viktória 7.c	Budainé Balogh Éva
Kerületi Budapest-ismereti csapatverseny	II. hely	Majorcsik Emese 7.b o	Dr. Balla Gáborné
Kerületi Budapest-ismereti csapatverseny	II. hely	Maurnyi Csilla	Dr. Balla Gáborné
Kerületi Budapest-ismereti csapatverseny	II. hely	Kiss Nikoletta 7.b	Dr. Balla Gáborné
Kerületi alsós énekverseny	II. hely	Diados Dudorászok	KalacsinéNy. Zsuzsa
Milleniumi 6 fordulós történelemverseny	VII. hely csapat	Mérten Nikolett 6.a	Dr. Balla Gáborné
Milleniumi 6 fordulós történelemverseny	VII. hely csapat	Tóth Réka 6.a	Dr. Balla Gáborné
Milleniumi 6 fordulós történelemverseny	VII. hely csapat	Váczai Andrea 6.a	Dr. Balla Gáborné
Milleniumi 6 fordulós történelemverseny	VIII. hely csapat	Fejes Viktória 7.c	Dr. Balla Gáborné
Milleniumi 6 fordulós történelemverseny	VIII. hely csapat	Katona Luca 7.c	Dr. Balla Gáborné
Milleniumi 6 fordulós történelemverseny	VIII. hely csapat	Szegedi Anikó 7.c	Dr. Balla Gáborné
Milleniumi 6 fordulós történelemverseny	X. hely csapat	Bödör Katalin 7.c	Dr. Balla Gáborné
Milleniumi 6 fordulós történelemverseny	X. hely csapat	Hosszú Barbara 7.c	Dr. Balla Gáborné
Milleniumi 6 fordulós történelemverseny	X. hely csapat	Mazsu Éva 7.c	Dr. Balla Gáborné
Országos Egyháztörténeti verseny résztvevői	A csapat tagjai 1261 résztvevő közül a 201. helyen végeztek.	Séra Péter	Dr. Balla Gáborné
		Szentmihályi Dániel	
		Hosszú Anett, Geistenbrein Zs	
		Pauli Zsófia 6.a	
Kerületi alsós énekverseny néptánc kategóriájában	III. hely	Diados Dudások	KalacsinéNy. Zsuzsa
Kerületi Szi	küldöndj	"Csiribiri" színjátások	Tóthné Sz. Valéria
Kerületi kosárlabda bajnokság	I. hely	fiúcsapat	Böjtösné Tompai Eörsi
„Otthonunk Rákosliget” c. képzőművészeti pályázat	I. hely	Hajnik Ágota 7.b	Breitkopfné Losovy Bea
„Otthonunk Rákosliget” c. képzőművészeti pályázat	Küldöndj	Pauli Tünde 4.c	Breitkopfné Losovy Bea
Oklevéltervező pályázat:	II. hely	Katona Piroska 6.b	Breitkopfné Losovy Bea
Oklevéltervező pályázat:	Küldöndj	Pauli Zsófia 6.a	Breitkopfné Losovy Bea
Kerületi rajzverseny	I. hely	Katona Luca 7.c	Breitkopfné Losovy Bea
Kerületi rajzverseny	II. hely	Pauli Zsófia 6.a	Breitkopfné Losovy Bea
Kerületi rajzverseny	III. hely	Katona Piroska 6.b	Breitkopfné Losovy Bea
Kerületi rajzverseny	IV. hely	Katona Réka 8.c	Breitkopfné Losovy Bea
Kerületi rajzverseny	V. hely	Kiss Nikoletta 7.b	Breitkopfné Losovy Bea
Kerületi prózámondó verseny:	I. hely	Zékány Valéria 6.a	Kővári Katalin
Kerületi prózámondó verseny:	III. hely	Hegedűs Dávid 6.a	Kővári Katalin
Kerületi német nyelvi tanulmányi verseny:	I. hely	Ilonka Rita 8.a	Majorcsikné F. Mária
Kerületi német nyelvi tanulmányi verseny:	II. hely	Lukács András 8.a	Majorcsikné F. Mária
Kerületi szavaló verseny:	Küldöndj	Erdélyi Norbert 7.b	Liptainé N. Magdolna
Kerületi Diák Olimpia	I. hely	Összesítésben iskolánk	Palyov Istvánné
Kerületi német nyelvi tanulmányi verseny:	IV. hely	Pártai Nilla 7.o	Majorcsikné F. Mária
Kerületi német nyelvi tanulmányi verseny:	VII. hely	Koleszár Krisztina 7.o	Majorcsikné F. Mária
Herman Ottó biológia verseny	VI. hely	Hosszú Barbara 7.c	Budainé Balogh Éva
„Közvetlen környezetünk a XVII. Kerület” kerületi környezetvédelmi verseny	VII. hely	5.c csapata	Boross Péterné
Kerületi angol verseny (nem tagozatos kat.)	I. hely	Majorcsik Emese 7.o	Illés Ildikó
Ker. angol verseny (nem tagozatos kat.)	V. hely	Láng Krisztina	Illés Ildikó
Ker. angol verseny (nem tagozatos kat.)	VI. hely	Apáthy Péter 7.b	Illés Ildikó

Budapesti Kémiaverseny	VI. hely	Erdélyi Norbert 7.b	Tompai Ilona
Történelmi akadályverseny III.15.	III. hely csapat		Dallos Zsuzsa
Budapesti Rajzverseny	XIII. hely	Katona Luca 7.c	Breitkopfné Losovy Bea
Budapesti Csecsemőgondozó Verseny	I. hely csapat	Szegedi Anikó 7.c	Kókainé Fülöp Klára és Budainé Balogh Éva
Budapesti Csecsemőgondozó Verseny	I. hely csapat	Tóth Zsófia 7c	Kókainé Fülöp Klára és Budainé Balogh Éva
Budapesti Csecsemőgondozó Verseny	I. hely csapat	Katona Luca 7c	Kókainé Fülöp Klára és Budainé Balogh Éva
Országos Csecsemőgondozó Verseny	V. csapat	Szegedi Anikó 7.c	Kókainé Fülöp Klára és Budainé Balogh Éva
Országos Csecsemőgondozó Verseny	V. csapat	Tóth Zsófia 7c	Kókainé Fülöp Klára és Budainé Balogh Éva
Országos Csecsemőgondozó verseny	V. csapat	Katona Luca 7.c	Kókainé Fülöp Klára és Budainé Balogh Éva
Atletika	I. hely	Zékány Valéria 6.a	Budai István
Kerületi matematikaverseny	VI. hely	Ilonka Rita 8.a	Czeplédi Lászlóné
Kerületi matematikaverseny	VIII. hely	Erdélyi Norbert 7.b	Czeplédi Lászlóné
Varga Tamás Országos matematikaverseny	II. forduló	Ilonka Rita 8.a	Czeplédi Lászlóné
Varga Tamás Országos matematikaverseny	II. forduló	Erdélyi Norbert 7.b	Czeplédi Lászlóné
Zrínyi Ilona Országos matematikaverseny körzeti fordulója	okleveles	Apáthy Péter 7.b	Czeplédi Lászlóné
TIT Országos Matematika-pontverseny	46. hely	Erdélyi Norbert 7.b	Czeplédi Lászlóné
Millenniumi 6 fordulós történelemverseny	IV. hely csapat	Borsos Tímea 6.a	Dr. Balla Gáborné
Millenniumi 6 fordulós történelemverseny	IV. hely csapat	Varga Zsófia 6.a	Dr. Balla Gáborné
Millenniumi 6 fordulós történelemverseny	IV. hely csapat	Vicze Gabriella 6.a	Dr. Balla Gáborné
Hevesy György Országos Kémia Verseny Budapesti Fordulója	V. hely	Erdélyi Norbert 7.b	Tompai Ilona
Környezetünk gyerekszemmel Nemzetközi Rajzpályázat	I. hely	Pusztai Anita 2.a	Giba Éva

T A R T A L O M

KÖSZÖNET	4
A RÁKOSCSABA-ÚJTELEPI DIÁKOKÉRT ALAPÍTVÁNY	5
ISKOLÁNK TÖRTÉNETE	8
ELŐSZÓ	8
1. AZ ELŐZMÉNYEK.....	8
1.1 Az iskola földrajzi környezete	8
1.2 A települési környezet rövid története	8
1.3 A jogelőd intézmény	9
2. AZ ELSŐ TANÉV 1979-1980	10
2.1 A társadalmi és gazdasági viszonyok tükröződése az iskola életében.....	10
2.2 A személyi adottságok	11
2.3 A tárgyi feltételek alakulása	11
2.4 A pedagógiai munka	11
3. A KONSZOLIDÁLÓDÁS ÉVEI 1981-89	11
3.1 A társadalmi és gazdasági viszonyok tükröződése az iskola életében.....	11
3.2 A személyi adottságok alakulása	12
3.3 A tárgyi feltételek alakulása	12
3.4 Az intézmény működtetésének mechanizmusa	13
3.5 A pedagógiai munka	13
3.6 Az úttörő mozgalom	15
4. A RENDSZERVÁLTOZÁS ÉVEI 1989-1994.	16
4.1 A társadalmi és gazdasági viszonyok tükröződése az iskola életében.....	16
4.2 A személyi adottságok alakulása	17
4.3 A tárgyi feltételek alakulása	17
4.4 Az intézmény működtetésének mechanizmusa	17
4.5 A pedagógiai munka	18
5. EGY ÚJ SZAKASZ KEZDETE. 1994-1996.....	19
5.1 Társadalmi és gazdasági viszonyok tükröződése az iskola életében.....	19
5.2 A személyi adottságok alakulása	19
5.3 A tárgyi feltételek alakulása	19
5.4 Az intézmény működtetésének mechanizmusa	19
5.5 A pedagógiai munka	20
OLEJNIK ILONA: AZ ELMÚLT NÉHÁNY ÉV	22
AZ ISKOLA TANTESTÜLETE 1979-2000	25
KAPCSOLATAINK	29
RAJKAI TIBOR, 15. VÁLASZTÓKERÜLETI KÉPVISELŐ: AJÁNLÁS	30
POCSAI ESZTER, ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐ: ÚJABB SIKERES 20 ÉVET A DIADALNAK!	31
DÖMÖTÖRNÉ SÁGI ÁGNES, A RÁKOSCSABA-ÚJTELEPÉRT EGYESÜLET ELNÖKE: GYÜMÖLCSÖZŐ KAPCSOLATBAN..	31
PRÉM JÁNOS: A DIADAL ÚTI ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS A CSEKOVSZKY ÁRPÁD MŰVELŐDÉSI HÁZ EGYÜTTMŰKÖDÉSE	33

TANÁRI VISSZAEMLEKEZÉSEK..... 35

NAGY ATTILA: EMLÉKEZÉS A DIADAL ÚTI ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN ELTÖLTÖTT ÉVEIMRE.....	36
CSETÉNYI ANIKÓ: EMLÉKEK.....	36
DR. DOMBÓVÁRI ANTAL OSZTÁLYKIRÁNDULÁS NAUMBURGBA.....	37
BESZÉLGETÉS DR. BALLA GÁBORNÉVAL (MARGIT NÉNI), TÖRTÉNELEM-TANÁRNÓVEL.....	38
MOGYORÓSI JÁNOSNÉ (GITTA NÉNI) GONDOLATOK A JELENRŐL ÉS A JÖVŐRŐL.....	40
NYERGES GYULÁNÉ (JUTKA NÉNI) ÉNEKTANÁRNÓ: ÉNEKKAR.....	40
LIESZKOVSZKY JÓZSEFNÉ (RÓZSA NÉNI) KÖNYVTÁROS TANÁR: A KÖNYVEK NÉMA MESTEREK.....	41
RAFFAY GÁBOR: TANÁRARCOK ÉS EMLÉKEZETES PILLANATOK.....	42
BOROSS PÉTERNÉ (CSILI NÉNI) : DIÁKJAIM.....	43
TOMPAI ILONA: HUSZONÉGY ÉVEM A DIADALBAN.....	44
PALYOV ISTVÁNNÉ KÁROLY MÁRTA: RITMIKUS SPORTGIMNASZTIKA - TESTNEVELÉS.....	46

AHOGY A DIÁKOK LÁTTÁK... 47

MIHÁLY GÁBOR (BALLAGOTT: 1980.): AZ ELSŐ ÉV.....	48
MUCSÁNYI MARIANN (BALLAGOTT: 1984): UGRÓISKOLA.....	49
MENYHÁRT RITA (BALLAGOTT: 1985.): HOGYAN LETTEM TESTNEVELŐ?.....	50
BOROSS MÁRIA (BALLAGOTT: 1986.): DIADAL „FILING”.....	51
TABAJDI VIKTÓRIA (BALLAGOTT: 1989.): HA A TÜKÖRBE NÉZEK.....	51
HOCHSTEIN GÁBOR (BALLAGOTT: 1990.): TANÁR ÚR, KÉREM!.....	52
HORVÁTH ANIKÓ (BALLAGOTT 1994.): RÉSZLETEK EGY DIÁK KÉPZELT NAPLÓJÁBÓL.....	53
KISS ANDREA (BALLAGOTT 1994.) "LEVÉL EGYKORI ISKOLÁMRÓL”.....	55
RÁKÓCZI KRISZTINA (BALLAGOTT: 1997): BÚCSÚ.....	55
PINTÉR ANIKÓ(BALLAGOTT:1998.): DIADALOS ÉVEIM.....	57
BATÓ ANNABELLA (BALLAGOTT: 1998.): A SZABADSÁGOT JELENTŐ NYÁRI „DIÁKSZÁLLÁS”.....	58
FÜRDŐS ZSANETT (5.C): SZÍNJÁTSZÓ VOLTAM AZ ALSÓBAN.....	58
ERDÉLYI ANDREA (6.C): KÖSZÖNÖM MÁRTA NÉNI.....	59

ÜNNEP UTÁN..... 60

A HUSZADIK ÉVFORDULÓ TANÉVÉNEK VERSENYEREDMÉNYEI..... 61

KEDVES DIÁKUNK, TISZTELT OLVASÓNK!

Köszönjük, hogy megvette(d), átlapozta(d) és elolvasta(d) évkönyvünket.

Szeretnénk megkérni mindenkit arra, hogy ha bármilyen hiányérzete támadt, ossza meg észrevételeit a kiadvány kiadójával és szerkesztőjével a következő címek bármelyikén:

*Diadal Úti Általános Iskola 1172 Diadal út 43.-49.; fax: 257-7750
e-mail: diadal@uze.net vagy raffay.gabor@uze.net*

Nem csak kritikát, de ötleteket, írásokat, fényképeket is szeretettel várunk a fenti címekre, hiszen terveink szerint néhány év elteltével újabb évkönyvet szeretnénk megjelentetni, melyben egy kisebb időszakot, az utóbbi néhány esztendő eseményeit, változásait mutatnánk be még több képpel, még olvasmányosabban.

Segítségüket, írásaikat előre is köszöni az iskola vezetése